

Årsredovisning 2017

SCB

Årsredovisning 2017

SCB, Statistiska centralbyrån
2018

Årsredovisning 2017

Annual Report 2017

SCB, Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden
2018

Producent	SCB, GD-stab SE-701 89 Örebro, Sweden 010-479 40 00
Producer	Statistics Sweden, Director General's Office SE-701 89 Örebro, Sweden +46 10 479 40 00
Förfrågningar Enquiries	Fredrik Rahm +46 10 479 65 97 fredrik.rahm@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, *Årsredovisning 2017*.

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.
When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, *Annual Report 2017*.

Omslag/Cover: Ateljén, SCB
Foto/Photo: Unsplash

Innehåll

Innehåll	3
Gd har ordet	4
Inledning	6
Upplysningsar om resultatredovisningen.....	8
Verksamhetens övergripande resultat	12
Strategi 2020	12
Portföljstyrning	12
Omlokalisering och övertalighet	12
Verksamheten i sammandrag.....	13
Stödprocesser.....	14
Ekonomisk översikt.....	14
Produktivitetsutveckling	16
Utveckla, framställa och sprida statistik	20
Anslagsfinansierad verksamhet.....	20
Avgiftsfinansierad verksamhet.....	36
Användare och kunder.....	41
Nämnder och råd	44
Samordning och internationellt statistiskt samarbete	46
Samordning av den officiella statistiken	46
Samordning av statistikleveranser till internationella organisationer	50
Tjänsteexport	52
Kompetensförsörjning	56
Finansiell redovisning.....	60
Sammanställning av väsentliga uppgifter 2013–2017 (tkr)	60
Resultaträkning, tkr	61
Balansräkning, tkr	62
Anslagsredovisning 2017-12-31, tkr	63
Tilläggssupplysningar och noter	64
Mål och återrapporteringskrav enligt regleringsbrevet.....	76
Ledamöter i råd och nämnder	83
Intern styrning och kontroll.....	84
Årsredovisningens undertecknande	86

Gd har ordet

SCB fyller en central funktion i samhällets infrastruktur. Myndighetens uppdrag är att utveckla, framställa och sprida officiell och annan statlig statistik. Lagen om officiell statistik sätter upp ett antal kriterier för statistikens kvalitet, där statistikens relevans kommer först på listan. Detta ställer höga krav på att SCB:s statistik på ett rättvisande sätt följer med och avspeglar ett föränderligt samhälle. Som ny-tillträdd generaldirektör för en myndighet med mycket lång historia kommer jag att sträva efter att den ska fortsätta att leva upp till ett rikt arv och höga ambitioner på detta område.

Under 2017 har myndigheten i allt väsentligt levererat enligt plan samtidigt som den har mött nya utmaningar. Vägledande för verksamheten har fortsatt varit Strategi 2020. Denna sätter upp övergripande mål för områdena statistikens kvalitet, uppgiftslämnarnas bördor, SCB som samarbetspartner och myndigheten som aktör i det nationella och internationella statistiksamarbetet.

Inför 2017 var en av SCB:s prioriteringar att minska bortfallet och sänka kostnaderna för datainsamling från individer och hushåll. Användandet av extern leverantör av intervjudata till *Arbetskraftsundersökningarna* (AKU) har tagits ett steg längre, och goda resultat har lett till att hälften av insamlingen i fortsättningen kommer att göras externt. Detta medför övertalighet inom SCB:s egen insamlingsverksamhet, något som skapar både utmaningar för myndigheten och påfrestningar för de medarbetare som berörs. Trots detta har insamlingsverksamheten kunnat prestera enligt plan. Svarsnivåerna stabiliseras. SCB har också förberett organisationen för att kunna arbeta mer med kombinerad insamling som ett alternativ till traditionella telefonintervjuer.

Bland övriga aktiviteter kan nämnas att SCB under 2017 utfört och redovisat ett regeringsuppdrag som förbereder för att den omfattande löpande statistiska uppföljningen av Agenda 2030 ska kunna genomföras i Sverige. Flera nya index har införts inom *Konsumentprisindex* (KPI). En ny regional delområdesindelning har tagits fram och gjorts fritt tillgänglig som Öppen data.

Statistiken har fortsatt göras mer tillgänglig. SCB fick under 2017 Stora kommunikatörspriset för konceptet Sverige i siffror, vilket riktar sig till unga och ovana användare av statistik. Utbudet av statistik i statistikdatabasen har ökat. Antalet API-anrop ökar kraftigt. Webbplatsen har anpassats för mobila enheter.

I april fattade regeringen beslut om att omlokalisera delar av verksamheten från Stockholm till Örebro. SCB har omhändertagit detta genom att flytta väsentliga delar av GD-staben, administrativa avdelningen och delar av kommunikationsavdelningen till Örebro. IT-avdelningen och avdelningen för insamling från företag och organisationer koncentreras till Örebro. Besluten påverkar cirka 100 personer. Av dessa har vissa flyttat med till Örebro, medan andra har lämnat SCB och 32 har blivit uppsagda till följd av arbetsbrist. Omlokaliseringen medför extra kostnader, och i avväktan på besked om eventuell kompen-sation har SCB omprioriterat resurser, något som främst har påverkat tempot i utvecklingsarbetet. De risker som identifierades i den analys som gjordes i samband med planeringen av omlokaliseringen har kunnat förebyggas och har därmed inte kommit till uttryck. Inga allvarliga fel förekom i den publicerade statistiken. Punktligheten i publiceringen var höga 99 procent. Sjukfrånvaron minskade under året.

Jag vill framföra min uppskattning till alla medarbetare som under 2017 både har genomfört statistikproduktionen och fortsatt utveckla myndighetens verksamhet. Samtidigt med detta arbete har det genomförts en krävande omlokalisering, och även förändringar i organisationen av datainsamlingen, vilka båda har lett till påfrestningar för de medarbetare som har fått besked om arbetsbrist. SCB står väl rustat inför 2018 efter ett år som på många sätt varit krävande. Jag ser fram mot att få axla uppdraget att leda verksamheten.

Örebro i februari 2018

Joakim Stymne
Generaldirektör

**”SCB står väl
rustat inför 2018
eftersom ett år som
på många sätt
varit krävande.”**

Inledning

SCB:S UPPGIFT

Enligt instruktionen ansvarar SCB för att utveckla, framställa och sprida officiell statistik och annan statlig statistik samt för att samordna systemet för den officiella statistiken.

SCB har även till uppgift att:

1. vara nationell statistikbyrå med den innehörd som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/759,
2. utföra de uppgifter gällande årsrapporter som Sverige har enligt artikel 11.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009,
3. göra långsiktiga prognoser inom arbetsmarknads-, befolknings- och utbildningsområdet,
4. vara nationell koordinator för Internationella valutafondens gemensamma datastandard i Sverige,
5. verka för samarbete mellan de statistikansvariga myndigheterna,
6. ge råd och stöd till statistikansvariga myndigheter i principiella frågor om den officiella statistikens kvalitet och i frågor om att underlätta uppgiftslämnandet,
7. senast den 31 mars varje år lämna en rapport till regeringen om systemet för den officiella statistiken, med en analys av de utvärderingar av kvaliteten som de statistikansvariga myndigheterna ska göra enligt 13 a § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken,
8. föra en förteckning över statistikansvariga myndigheters statistikprodukter, och
9. sammanställa en årlig publiceringsplan för den officiella statistiken.

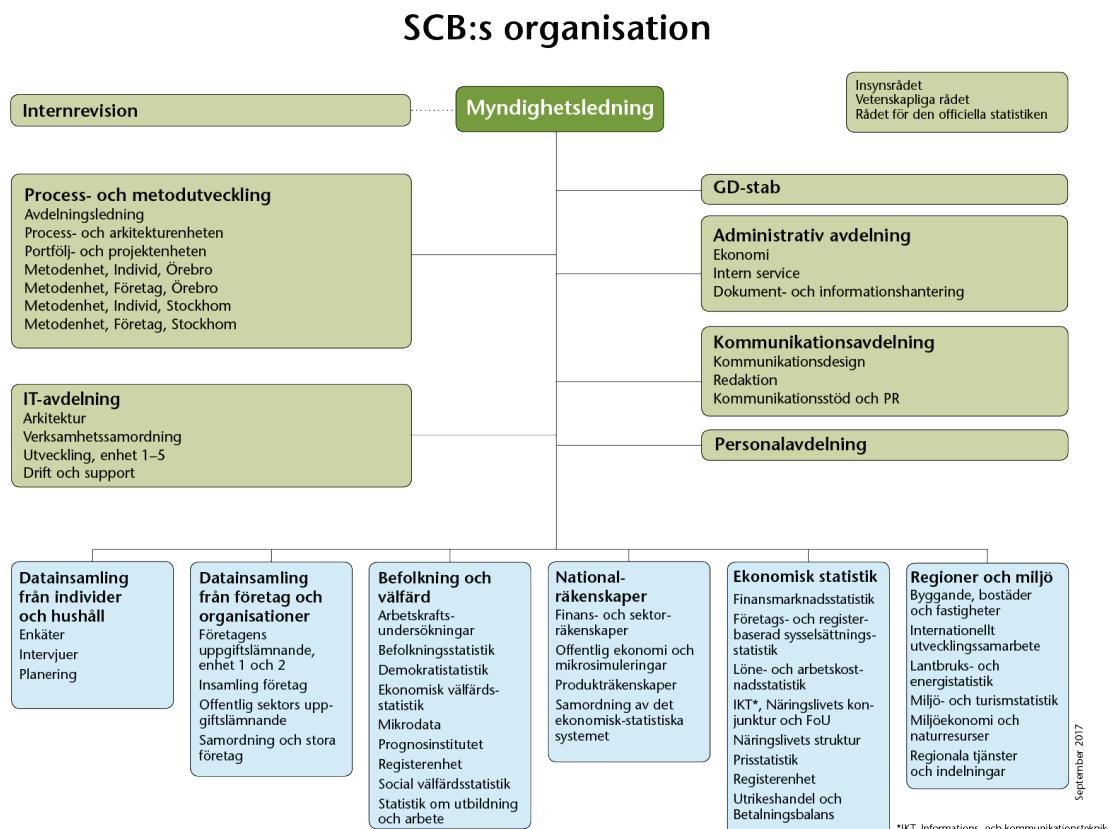
SCB får också bedriva sådan tjänsteexport som är direkt kopplad till myndighetens uppgifter samt i mån av resurser åta sig uppdrag inom ramen för sin statistikverksamhet åt myndigheter och andra uppdragsgivare.

Tre verksamhetsområden

Resultatredovisningen i årsredovisningen är indelad i tre verksamhetsområden: *Utveckla, framställa och sprida statistik, Samordning och internationellt statistiskt samarbete samt Tjänsteexport*. För respektive område redovisas verksamhetens prestationer i förhållande till mål och uppgifter enligt instruktion och regleringsbrev. En beskrivning av hur SCB definierat sina prestationer återfinns i avsnittet *Upplysningar om resultatredovisningen*. Väsentliga insatser som görs för att myndigheten ska kunna vidmakthålla och utveckla verksamheten lyfts också fram.

Organisation

Vid utgången av 2017 fanns 12 avdelningar som var och en hade ett avgränsat ansvarsområde. Under året gjordes Internationella utvecklingssamarbete om till en enhet vid avdelningen för Regioner och miljö. Det var tidigare en egen avdelning. Myndighetens arbetsordning reglerar fördelningen av ansvar och uppgifter. Verksamheten var organiserad i två insamlingsavdelningar, fyra ämnesavdelningar, en kommunikationsavdelning, en avdelning för process och utveckling och en IT-avdelning. Vidare fanns en personal- och en administrativ avdelning samt en stab till stöd för myndighetens ledning.

September 2017

*IKT, Informations- och kommunikationsteknik

Organisationsschemat visar läget den 31 december 2017.

Upplysningar om resultatredovisningen

RESULTATREDOVISNING

I resultatredovisningen görs en återrapportering av den genomförda verksamheten utifrån uppdraget i myndighetens instruktion och uppgifter enligt regleringsbrevet. Mer omfattande specifika regeringsuppdrag redovisas också. I de olika delarna återges prestationer. Kostnader redovisas efter prestationsområde/verksamhetsområde.

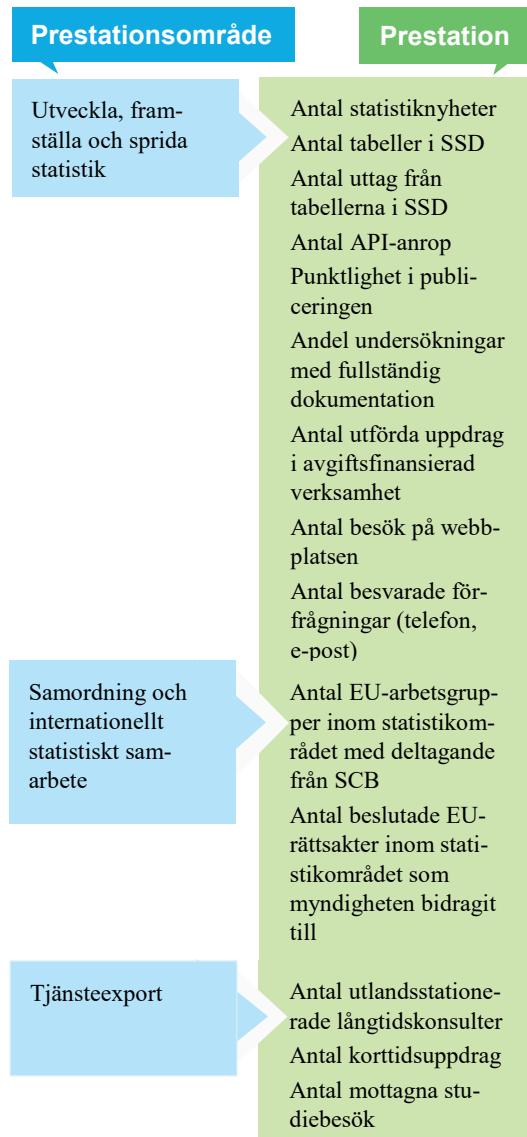
Prestationer

Prestationsområdena sammanfaller med SCB:s verksamhetsområden. SCB har definierat prestationer för respektive område. Prestationerna har definierats utifrån det som lämnar myndigheten till användare och kunder. Vidare finns det prestationer som avser att mäta kvaliteten i det som lämnar myndigheten, t.ex. punktlighet i publicering. Även användningen av det som tillgängliggörs av myndigheten, exempelvis antalet uttag från Statistikdatabasen (SSD), definieras som prestationer eftersom volymen på hur statistiken används över tid kan spegla utfallet av det sammantagna arbetet med att producera statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna. Av samma anledning definieras API-anrop som en prestation från 2016. API (Application Programming Interface) ger användare tillgång till SCB:s statistik via öppna data för att utveckla nya produkter och tjänster. Det är möjligt genom att data från Statistikdatabasen kan föras över digitalt via programmeringsgränssnittet API.

I avsnittet *Anslagsfinansierad verksamhet* redovisas väsentliga resultat och framsteg kopplade till statistikens innehåll under områdena individbaserad statistik, ekonomisk statistik samt miljöstatistik.

Inom verksamhetsområdet *Samordning och internationellt statistiskt samarbete* har en prestation definierats utifrån antalet EU-arbetsgrupper inom statistikområdet som myndigheten deltar i. För denna prestation är det inte möjligt att redovisa kostnaderna då medverkan sker inom ramen för statistikproduktionen. Antal beslutade EU-rättsakter inom statistikområdet som myndigheten bidragit till definieras också som en prestation.

Tjänsteexporten utgör ett eget verksamhetsområde. De prestationer som identifierats är antal utlandsstationerade långtidskonsulter, antal korttidsuppdrag samt antal mottagna studiebesök.

Förändringar jämfört med tidigare år

SCB ska årligen mäta allmänhetens förtroende för myndigheten. Från 2012 till 2015 gjordes denna mätning av en upphandlad extern aktör. 2016 gick SCB över till delta i den årliga SOM-undersökningen som genomförs av SOM-institutet under Göteborgs universitet. SOM-institutet är en oberoende forskningsorganisation och flera andra myndigheter använder SOM vilket ger jämförbarhet mellan myndigheter.

Undersökningen genomförs alltid under hösten vilket innebär att resultaten inte blir möjliga att inkludera i

årsredovisningen för det aktuella året utan det blir istället en förskjutning till det efterföljande året. De uppgifter som redovisas i denna årsredovisning samlades således in under hösten 2016. Eftersom det är första gången SCB deltar i SOM-undersökningen finns inga uppgifter att tillgå för bakomliggande år att jämföra med.

Uppgifterna om antalet statistiknyheter 2015-2016 och vissa av personalnyckeltalen samt produktivitetstal avseende 2016 har reviderats.

Finansiering och kostnadsfördelning

SCB:s verksamhet kan indelas i en anslagsfinansierad verksamhet och en avgiftsfinansierad verksamhet, även kallad uppdragsverksamhet. Verksamheten finansieras huvudsakligen av anslag från Finansdepartementet samt några andra mindre anslag från andra departement.

Knappt hälften av verksamheten finansieras genom avgifter och bidrag främst genom uppdrag från andra myndigheter.

De totala intäkterna och kostnaderna för ett verksamhetsområde består av direkta respektive indirekta intäkter och kostnader. Kostnadsfördelning av persontid sker genom tidrapportering. I timpriset ingår förutom lönekostnader även gemensamma kostnader för lokaler, IT-infrastruktur, telefoni, administration etc. för att få en rättvisande fördelning av kostnaderna på respektive verksamhet. Kostnader för gemensam infrastruktur, processer, verktyg och metoder har fördelats på basis av tidrapporterad tid på respektive verksamhet.

Metoden för produktivitetsberäkning

Den metod som har använts för att beräkna produktivitetsutvecklingen inom anslagsverksamheten har tillämpats sedan 2001. För att beräkna produktivitetsutvecklingen beräknas dels förändringen av produktionen, dels förändringen av produktionsinsatserna. Förändringen av produktionen i fasta priser beräknas som kostnaderna för den produktion som har tillkommit under året minskat

med kostnaderna för den produktion som har upphört, ställt i relation till nivån på kostnaderna i produktionen i utgångsåret. Dvs. i Årsredovisning 2017 beaktas förändring mellan 2016 och 2017. Produktionsinsatserna uppdelas i arbetsinsatser, lokaler och övriga insatser. Arbetsinsatserna mäts i antal arbetade timmar. Antalet arbetade timmar avser samtliga arbetade timmar, som anställda vid SCB har utfört avseende anslagsfinansierad verksamhet, dvs. såväl direkt tid som andel av indirekt tid. För lokalerna uttrycks insatserna i kvadratmeter hyrd lokala. För övriga insatser uttrycks insatserna som övriga kostnader deflaterade med ett prisindex, som är en sammanvägning av konsumentprisindex och index för lönekostnad per timme i näringslivet med vikterna 0,5 och 0,5. Index för lönekostnad per timme baseras på nationäräkenskaperna och kan därför revideras och leda till att för tidigare år redovisade produktivitetstal ändras.

Arbetsproduktiviteten definieras som produktion per arbetsstimme. Förändringen av arbetsproduktiviteten blir därmed lika med förändringen av produktionen minskad med förändringen av antalet arbetsstimmar, båda uttryckta i procent.

Totalproduktivitetens förändring definieras på motsvarande sätt som den procentuella förändringen av produktionen i fasta priser minskat med en vägd summa av förändringarna av de procentuella förändringarna av samtliga insatser. Insatserna uppdelas på arbete, lokaler och övriga insatser. Vikterna avser kostnadsandelar för respektive insats föregående år. Totalproduktivitetens förändring är ett bättre mått på produktivitetens utveckling eftersom detta mått också tar hänsyn till förändringar i andra produktionsfaktorer än arbete. Det kan vara betydelsefullt när exempelvis omfattningen av köpta konsultinsatser ökar eller minskar.

Utredning pågår om en eventuell alternativ uppföljning och återrapptering, som beaktar både förändringar i löpande produktion samt i kvalitet och utveckling, som kan ersätta nuvarande metod för produktivitetsberäkning.

Verksamhetens övergripande resultat

Verksamhetens övergripande resultat

"Statistiska centralbyrån ansvarar för att utveckla, framställa och sprida officiell statistik och annan statlig statistik..."

Förordning (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån

STRATEGI 2020

I december 2014 fastställdes Strategi 2020 som beskriver var SCB vill vara 2020. Den innehåller fyra övergripande mål och fyra vägar att nå dit. SCB verksamhetsplan utgår från Strategi 2020 och strategin är styrande för innehållet i utvecklings- och förvaltningsportföljen. Under 2017 var strategin också ett stöd i genomförandet av omlokaliseringen. För att tydliggöra digitaliseringens möjligheter har en handlingsplan för digitalisering tagits fram.

PORTFÖLJSTYRNING

Som en följd av det förändringsarbete som gjorts under tidigare år i syfte att höja SCB:s utvecklingsförmåga samt att stärka leveransförmågan och resultatkulturen har en ny portföljstyrning införts med en gemensam portfölj för utveckling och förvaltning. Arbetet med införandet av en ny förvaltningsmodell har slutförts under året och SCB:s it- och verksamhetskomponenter förvaltas nu huvudsakligen inom nio förvaltningsobjekt vilka nu är en del av den övergripande portföljen. Förändringen syftar bl.a. till att förbättra styrningen och förutsättningarna för övergripande prioriteringar samt bättre resultatfokus och kostnadskontroll.

OMLOKALISERING OCH ÖVERTALIGHET

Regeringen beslutade den 27 april 2017 att SCB senast den 30 april 2018 ska ha omlokaliserat ytterligare delar av verksamheten från Stockholm till Örebro. Som en följd av detta beslutade SCB den 22 maj att väsentliga delar av GD-stab och administrativa avdelningen samt delar av kommunikationsavdelningen ska flyttas till Örebro. Vidare beslutades att IT-avdelningen och avdelningen för datainsamling från företag och organisationer ska koncentreras till Örebro. De fyra ämnesavdelningarna undantogs redan inledningsvis från omlokaliseringen för att minska riskerna för fel i statistikproduktionen medan övriga verksamheter prövades med stöd av bl.a. övergripande riskanalyser och med utgångspunkt

från Strategi 2020. Det förutsågs att utvecklingsverksamheten skulle tappa tempo.

För all verksamhet som omlokaliseras togs genomförandeplaner fram. Dessa avsåg både omfattning och när i tiden verksamheterna skulle överföras samt hur de konkreta operativa riskerna skulle hanteras. Arbete pågår nu med flytt av verksamheter, enligt de framtagna genomförandeplanerna, och fortsatt arbete kommer pågå successivt till sista april 2018. För IT-avdelningen sker omlokaliseringen i tre etapper och de två sista etapperna beräknas vara fullt genomförda senast den 31 december 2019. Utvecklingsverksamheten har tappat tid men ingen av de övriga identifierade riskerna har fallit ut.

Omlokalisering påverkar ca 100 personer som var stationerade i Stockholm. Av dessa har ett trettiotal gått vidare till andra arbeten inom SCB i Stockholm. Åtta personer har flyttat med sin verksamhet till Örebro. Ett tjugotal har lämnat SCB och 32 har blivit uppsagda pga. arbetsbrist och omfattas av omställningsavtalet.

Omlokalisering har inneburit och kommer innebära ökade kostnader för SCB. SCB har hemställt till regeringen om kompensation för dessa kostnadsökningar. Totalt beräknades de extra kostnaderna till 31,9 mnkr under perioden 2017-2019. I avväktan på besked om eventuell kompensation för tillkommande omlokaliseringenkostnader har SCB behövt omprioritera resurser till överlämning av arbetsuppgifter och kompetensöverföring. Detta har främst påverkat tempot i utvecklingsverksamheten jämfört med planen för året.

Övertalighet i andra verksamheter

Under hösten konstaterades övertalighet i SCB:s intervjuverksamhet. Förhandlingar med fackliga parter pågår och avsikten är att ta ut övertaligheten, ca 40 personer, i SCB:s fältorganisation. Av kostnadsskäl genomförs inte längre några besöksintervjuer vilket minskar behovet att ha intervjuare upplacerade i landet. Omfattning av intervjuverksamheten minskar också med anledning av att en större del av insamlingen av *Arbetskraftsundersökningarna* (AKU) jämfört med tidigare kommer läggas ut på en extern leverantör. Vidare underlättas arbetsledning och arbetsmiljöarbete av att ha all personal samlokaliseras. Arbetsbrist har också konstaterats då SCB:s bibliotek avvecklas i sin nuvarande form.

Beredskapsjobb

SCB omfattas av regeringens satsning på moderna beredskapsjobb i staten vilket utgör ett uppdrag i regleringsbrevet för budgetåret 2017. Som en följd av genomförandet av omlokaliseringensbeslutet samt den övriga arbetsbrist som konstaterats har det inte funnits utrymme att bidra till regeringens mål på detta område. SCB har lämnat en redovisning till Statskontoret i enlighet med deras önskemål.

GDPR

Från och med den 25 maj 2018 gäller den nya europeiska dataskyddsförordningen GDPR. Förberedelser vid SCB har vidtagits i syfte att säkerställa efterlevnaden och arbete bedrivs enligt en framtagen handlingsplan. Framförallt handlar det om att säkerställa att register och produkter med personuppgifter är dokumenterade och arkiverade för samtliga årgångar och att det finns bevarande- och gallringsbeslut samt att det finns en betryggande kunskap om dataskyddsregelverket inom SCB. Bedömningen är att det finns brister på området. Arbetet kommer fortsätta under 2018 under ledning av en särskild arbetsgrupp.

Datainspektionens granskning

Datainspektionens granskning av en undersökning, som SCB återkommande genomfört på uppdrag av Stockholms läns landsting, resulterade i december 2016 i ett föreläggande att SCB måste upphöra med insamlingen av data då rättsligt stöd att hantera de insamlade personuppgifterna saknades. Som en följd av detta föreläggande gjordes en genomgång om det fanns fler fall i SCB:s verksamhet där liknande uppgifter hanterades. Genomgången resulterade i att vissa undersökningar efter samråd med beställaren genomfördes med begränsningar sett till vilken information som samlades in.

SCB:s bedömning är att behandlingen av känsliga personuppgifter är nödvändig och att samhällsintresset av de aktuella statistikprojekten klart väger över den risk för otillbörligt intrång i enskilda personliga integritet som behandlingen kan innebära. För att kunna hantera ansökningar om utlämnan av mikrodata behöver SCB i normalfallet också kunna behandla känsliga personuppgifter och en tillfällig reglering har föreslagits för att ge stöd för denna behandling.

SCB vidtog därför åtgärder genom att i maj 2017 till regeringen hemställa om ändringar i lagen (2001:99) resp. förordningen (2001:100) om den officiella statistiken vilket skulle möjliggöra för SCB att framledes kunna hantera den typen av personuppgifter. När det

förslag på författningsändringar, som skulle ge stöd för behandling av känsliga personuppgifter vid framställning av annan statistik än officiell statistik, inte kom att träda i kraft den 1 januari 2018 gjordes en förnyad framställan till regeringen om ett tillfälligt författningsstöd för mikrodatauppdrag och vissa samhällsviktiga statistikprojekt. Denna framställan låg till grund för det beslut regeringen fattade i inledningen av 2018 om ändring i förordning (2001:100) om den officiella statistiken.

VERKSAMHETEN I SAMMANDRAG

Anslagsfinansierad verksamhet enligt plan

Målet för den anslagsfinansierade verksamheten är att producera officiell statistik av god kvalitet. Den anslagsfinansierade statistiken har producerats i enlighet med arbetsplanen.

Punktligheten i publiceringen var fortsatt hög och uppgick till 99 procent. Inga korrigeringar i publicerad statistik som bedömdes som allvarliga har gjorts under året och antalet interna felrapporter var färre än 2016.

Arbetet med att hantera svårigheterna att upprätthålla svarsnivåerna i individ- och hushållsundersökningar har fortsatt. Svarsnivåerna har stabiliserats under de senaste åren och ökningstakten för bortfallet i viktiga undersökningar har bromsat in. Under 2017 har en förnyad upphandling avseende en extern leverantör av intervjudata till AKU genomförts. Från och med 2018 läggs 50 procent av urvalet ut på extern leverantör. De positiva resultaten gällande kombinerad insamling har medfört att förberedelser vidtagits för att också kunna erbjuda ett webbalternativ i AKU.

Två externa revisioner avseende ISO 20 252:2012 genomfördes under 2017. En omcertifieringsrevision i januari och en uppföljningsrevision i november vilka båda resulterade i en fortsatt certifiering för SCB. Under året certifierades också SCB mot den reviderade miljöledningsstandarden ISO 14001:2015.

Den statistiska informationen ska enligt regleringsbrevet göras mer tillgänglig och användbar och förståelsen och tolkning av statistiska resultat och samband ska underlättas. På webbplatsen har 88 artiklar publicerats där statistiken analyseras och beskrivs på ett överskådligt och lättillgängligt sätt. Under 2017 har konceptet *Sverige i siffror* kompletterats med en ny lärarhandledning med fokus på Agenda 2030. Stora delar av webbplatsen har gjorts responsiv vilket innebär tillgängligheten till webbplatsen förbättrats för de som använder mobil eller läsplatta.

SCB:s utvärderingssystem av kvaliteten i utvalda viktiga undersökningar visade på en positiv utveckling för sju av nio undersökningar. Andelen förbättringar är lägre jämfört med 2016 och beror sannolikt på att det krävs allt mer resurser för att kunna ta ytterligare steg som leder till förbättringar.

Kostnaderna för uppgiftslämnandet minskade under 2017 med 3,3 procent jämfört med föregående år.

Minskad volym i den avgiftsfinansierade verksamheten

Målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är att öka möjligheterna att utnyttja det statistiska materialet och den statistiska kompetensen för att tillgodose användarnas behov. Den avgiftsfinansierade verksamheten har genomförts i enlighet med kundernas beställningar och befintliga överenskommelser. Uppdragsvolymen har minskat jämfört med tidigare år. Särskilda satsningar har gjorts inom uppdragsverksamheten och verksamheten visar ett planerat undanskott. I leveransenkäten fick SCB medelbetyget 6,3 på en sjugradig skala för utförda uppdrag. 2016 var medelbetyget 6,2.

Uppdrag rörande officiell statistik ska prioriteras framför annan avgiftsfinansierad verksamhet. Uppdrag avseende officiell statistik utgjorde 26 procent av den totala uppdragsvolymen.

Produktiviteten har ökat i snitt med 3,3 procent

Produktiviteten ska öka med i genomsnitt minst 3 procent per år enligt SCB:s regleringsbrev. Under den senaste femårsperioden har den i genomsnitt uppgått till 3,3 procent per år. Totalproduktiviteten ökade med 8,8 procent 2017. Förändringar i kvalitet och utvecklingsarbete beaktas inte i produktivitetsberäkningarna då endast förändringar i produktionsvolymen beaktas. Besparingar och minskade resursinsatser för att generellt minska kostnaderna inom olika verksamheter för att inrymma omlokalisering och omställningsarbete inom de ekonomiska ramarna har bidragit positivt till produktiviteten för 2017.

STÖDPROCESSER

Under året har fortsatta effektiviseringar av myndighetens lokallösningar gjorts genom en förtätning av arbetsplatserna i Örebro inom en tidigare beslutad minskning av lokalytan.

SCB har under året avslutat upphandlingen av system för diarieföring, arkivredovisning och e-arkiv och implementering av det nya systemstödet pågår.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Anslag och årets kapitalförändring

Under 2017 har SCB haft tilldelade anslagsmedel om 575,7 mnkr. Under föregående år nyttjades anslagskrediten med -0,5 mnkr, varav förvaltningsanslaget -1,8 mnkr. Vid utgången av 2017 hade SCB ett utgående anslagssparande om 7,2 mnkr, varav förvaltningsanslaget 6,9 mnkr. Årets kapitalförändring var -18,3 mnkr. Årets kapitalförändring motsvarar resultatet i uppdragsverksamheten där nyttjande av ackumulerat överskott från tidigare år har använts till insatser.

Verksamhetens intäkter

SCB:s intäkter var totalt 1 084,2 mnkr för 2017 varav 52,2 procent består av intäkter av anslag, 46,7 procent intäkter av avgifter och andra ersättningar och 1,2 procent av intäkter av bidrag och finansiella intäkter.

Under 2017 har de totala intäkterna netto minskat med 37,0 mnkr (-3,3 %) jämfört med 2016. Intäkter av anslag stod för den största delen av minskningen, 31,0 mnkr beroende på minskad förbrukning. Förbrukningen minskade främst till följd av intermittenta undersökningar och lägre kostnader för utvecklings- och förbättringsarbetet jämfört med föregående år. Intäkter av avgifter och andra ersättningar var i nivå med år 2016 medan intäkter av bidrag minskade med 6,3 mnkr (-34,9 %). Avgiftsintäkter och bidragsintäkter varierar mellan åren beroende på uppdrag av tillfällig karaktär. Finansiella intäkter var ungefär i nivå med 2016.

Verksamhetens kostnader

De totala kostnaderna uppgick till 1 102,5 mnkr vilket jämfört med 2016 är en minskning med 27,5 mnkr (-2,4 %). Omlokaliseringen har medfört merkostnader för dubbelbemanning avseende överlämning av arbetsuppgifter och kompetensöverföring. För att hantera merkostnaderna inom de ekonomiska ramarna har externa rekryteringar begränsats och den interna rörligheten ökat. Resurser har dragits ner generellt inom olika verksamheter. Sammantaget har det inneburit att bemanningen har minskat jämfört med 2016. Det har varit en stor ansträngning för SCB att hantera löpande verksamhet och extra insatser för omlokaliseringen inom de ekonomiska ramarna.

Den största minskningen avser övriga driftskostnader där kostnader genomgående har minskat på flertalet kostnadsposter.

I figur 1 redovisas verksamhetens kostnader. De totala kostnaderna för personal utgör 70,2 procent av SCB:s totala kostnader. Kostnader för personal har minskat med

11,7 mnkr (-1,5 %) jämfört med 2016, varav lönekostnader och arbetsgivaravgifter har minskat med 13,4 mnkr. Den lägre kostnaden jämfört med föregående år beror främst på att antalet anställda minskade samt en minskning av semesterlöneskulden. Kostnader för lokaler minskade med 0,6 mnkr jämfört med 2016. Minskningen av övriga driftskostnader om 16,4 mnkr beror bl.a. på minskade konsultkostnader och kostnad för externa leverantörer, lägre resekostnader m.m.

Finansiella kostnader var något lägre jämfört med föregående år. Avskrivningarna ökade planenligt med 1,5 mnkr jämfört med 2016 och det är framförallt avskrivningar på egenutvecklade IT-system som ökade.

Årets aktiveringar av personalkostnader och övriga driftskostnader för egenutvecklade anläggningstillgångar uppgår till 11,3 mnkr respektive 7,6 mnkr, en minskning om 7,5 mnkr jämfört med 2016. Minskningen innebär en kostnadsökning jämfört med föregående års aktiveringar. De aktiverade kostnaderna skrivs av under kommande år.

Figur 1: Verksamhetens kostnader¹ 2017, procent

1) Se belopp i resultaträkningen i den Finansiella redovisningen.

Intäkter och kostnader per område

Intäkter och kostnader redovisas i tre olika verksamhetsområden enligt SCB:s instruktion. De totala intäkterna har minskat med 37,0 mnkr jämfört med 2016 och kostnaderna har minskat med 27,5 mnkr.

Utveckla, framställa och sprida statistik är det största verksamhetsområdet med 92,9 procent av de totala intäkterna. Det är totalt en minskning om 36,8 mnkr jämfört med 2016. Kostnaderna för området minskade med 27,2 mnkr. Volymerna ökade mycket inom *Tjänsteexporten* under 2016 vilket ledde till ökade kostnader och samtidigt ökade intäkter. 2017 års intäkter och kostnader är i nivå med 2016.

Den totala kapitalförändringen var -18,3 mnkr vilket är att jämföra med 2016 då den var -8,9 mnkr.

Tabell 1: Intäkter och kostnader per verksamhetsområde, mnkr

	2015	2016	2017
Utveckla, framställa och sprida statistik			
Anslag ¹	554,6	590,7	559,5
Avgifter och andra intäkter än anslag	467,6	453,5	447,9
Summa intäkter	1 022,3	1 044,2	1 007,5
Anslagsverksamhet ¹	554,6	590,7	559,5
Avgiftsverksamhet	463,4	462,3	466,2
Summa kostnader	1 018,0	1 053,0	1 025,7
Kapitalförändring	4,2	-8,7	-18,3
Samordning och internationellt statistiskt samarbete			
Anslag ¹	5,9	5,9	6,0
Avgifter och andra intäkter än anslag	0,3	0,1	0,3
Summa intäkter	6,1	6,0	6,3
Anslagsverksamhet ¹	5,9	5,9	6,0
Avgiftsverksamhet	0,3	0,1	0,3
Summa kostnader	6,1	6,0	6,3
Kapitalförändring	0,0	0,0	0,0
Tjänsteexport			
Anslag ¹	.	.	.
Avgifter och andra intäkter än anslag	53,5	71,0	70,4
Summa intäkter	53,5	71,0	70,4
Anslagsverksamhet ¹	.	.	.
Avgiftsverksamhet	54,8	71,1	70,4
Summa kostnader	54,8	71,1	70,4
Kapitalförändring	-1,3	-0,1	0,0
Totala intäkter och kostnader			
Anslag ¹	560,5	596,6	565,5
Avgifter och andra intäkter än anslag	521,5	524,6	518,7
Totala intäkter	1 081,9	1 121,2	1 084,2
Anslagsverksamhet ¹	560,5	596,6	565,5
Avgiftsverksamhet	518,5	533,5	537,0
Totala kostnader	1 079,0	1 130,0	1 102,5
Kapitalförändring	3,0	-8,9	-18,3

1) Inklusive anslagsverksamhetens andel av prisdifferenser m.m.

PRODUKTIVITETSUTVECKLING

"Produktiviteten ska öka med i genomsnitt minst 3 procent per år"

Regleringsbrev för budgetåret 2017

Produktivitetens utveckling kan variera mellan enskilda år till följd av kalendereffekter och andra tillfälliga orsaker och följs därför upp bäst genom att beräkna utvecklingen under en längre period. Metoden som tillämpas för produktivitetsberäkningen är relativt grov och beräkningen görs endast för anslagsverksamheten. Förfändringar av kvalitetsmässig karaktär ingår inte dvs. produktivitetsberäkningarna tar inte hänsyn till om kvaliteten på SCB:s produkter har förändrats. I den mån kvaliteten ökar underskattas produktivitetsutvecklingen och i den mån kvaliteten minskas överskattas produktivitetsutvecklingen. För att få en rättvisande bild av verksamheten bör man därför även beakta de kvalitetsförfändringar som SCB gör i verksamheten.

Under 5-årsperioden 2013–2017 visar mätet för totalproduktivitet att produktiviteten har ökat med i genomsnitt 3,3 procent per år och för 10-årsperioden 2008–2017 är motsvarande genomsnittliga ökning 2,6 procent per år. Mätet för arbetsproduktivitet visar att produktiviteten under 5-årsperioden har ökat med i genomsnitt 3,0 procent per år. Motsvarande ökning för 10-årsperioden är 2,4 procent. För 2017 beräknas totalproduktiviteten ha ökat med 8,8 procent och arbetsproduktiviteten ökat med 5,3 procent. I totalproduktiviteten beaktas utöver förändringar i produktionsvolymen och arbetade timmar även förändringar i lokalyta och övriga insatser så som övriga driftskostnader och avskrivningar. För att ha konsistens med resultaträkningen,

där kostnaderna är lägre till följd av aktivering av kostnader för immateriella anläggningstillgångar, har antalet arbetade timmar nedräknats i motsvarande grad.

Under 2017 har produktionsvolymen inom anslagsverksamheten minskat med 0,9 procent (-5,6 mnkr). Volymförändringen har beräknats som kostnadsförändring netto av tillkommande och bortfallande produktion jämfört med den totala kostnaden inom anslagsverksamheten 2016. Produktionsvolymen minskade netto 2017 bl.a. beroende på att de intermittenta undersökningarna om *Hushållens boendeutgifter* (BUT), *Adult Education Survey* (AES) och *Continuing Vocational Training Statistics* (CVTS) samt *Gödselmedelsundersökningen* inte genomfördes under 2017 men under 2016.

Antalet arbetade timmar har minskat med 6,2 procent till följd av minskningar i produktionsvolymen samt minskade timmar i verksamheten i övrigt. Anlitandet av extern leverantör av intervjudata till AKU har bidragit till minskning av egna arbetade timmar då kostnader istället kommer i form av övriga driftskostnader. Även minskningen av utvecklingsarbetet under 2017 jämfört med 2016 påverkar arbetsproduktiviteten positivt.

Effektivisering av lokalytan i Örebro har bidragit positivt till produktiviteten.

Övriga insatser dvs. anslagsandelen av övriga driftskostnader har netto minskat med 25,1 procent. Besparningar för att generellt minska kostnaderna inom olika verksamheter för att inrymma omlokalisering och omställningsarbete inom de ekonomiska ramarna har bidragit till minskningen och påverkar produktiviteten positivt för 2017.

Under 2017 har de sammanvägda insatserna totalt minskat med 9,7 procent.

Tabell 2: Produktivitetsutveckling i anslagsverksamheten, årliga förändringar i procent

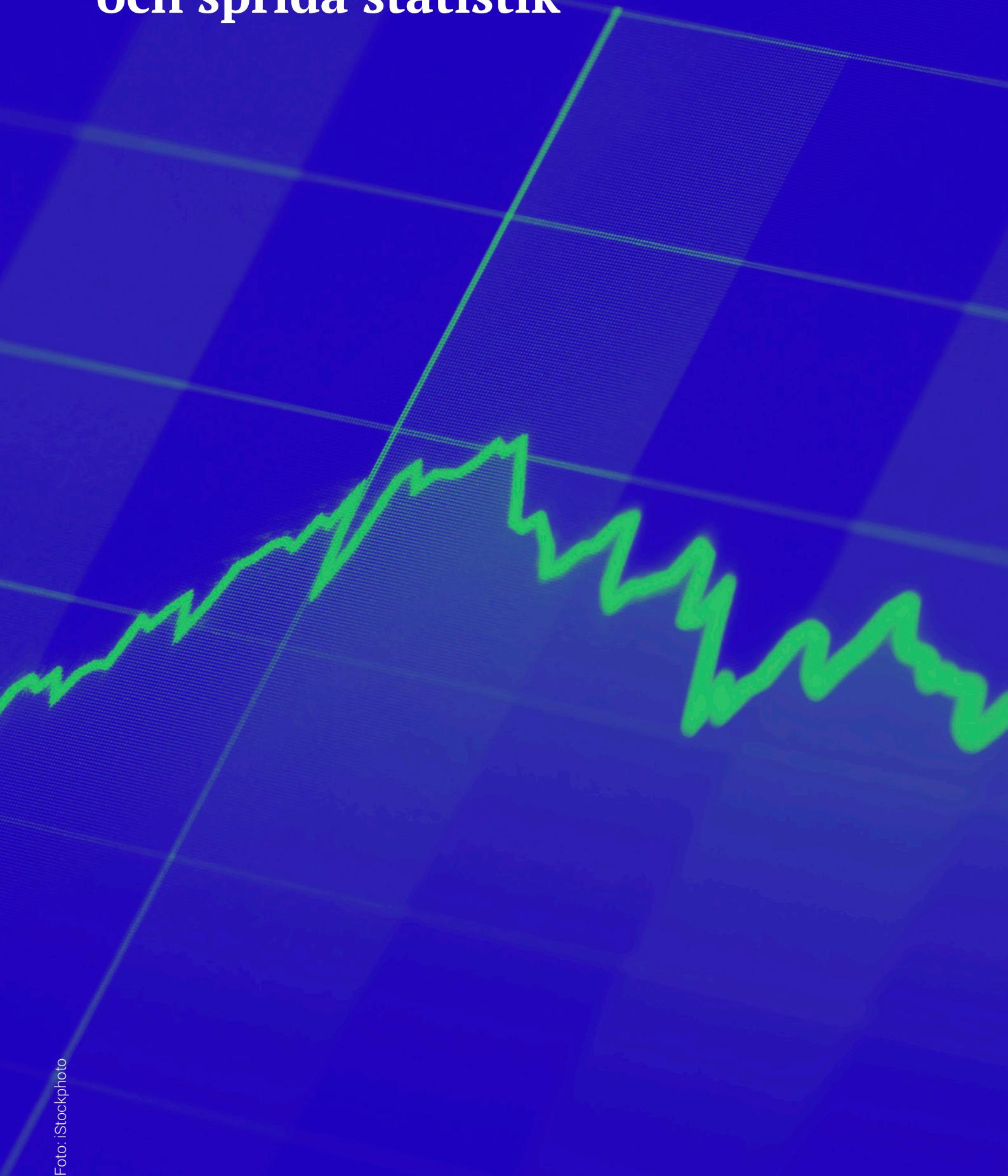
	2013	2014	2015	2016	2017
Produktionsvolym ¹	-2,4	2,0	-0,9	3,0	-0,9
Produktionsinsatser:					
Arbetade timmar	-4,6	0,5	-3,1	-1,0	-6,2
Lokaler	-4,3	-1,5	-2,5 ²	-1,5 ²	-2,9
Övriga insatser	-18,9	-2,7	-2,6	33,1 ²	-25,1
Sammanvägt	-7,2	-0,1	-3,0²	4,3²	-9,7
Produktivitet:					
Arbetsproduktivitet ³	2,2	1,5	2,2	4,0	5,3
Totalproduktivitet⁴	4,8	2,1	2,0	-1,3²	8,8

- 1) Produktionsvolymförförändringen har beräknats som kostnadsförändring netto av tillkommande och bortfallande produktion jämfört med den totala kostnaden inom anslagsverksamheten.
- 2) Reviderad uppgift.
- 3) Arbetsproduktivitetens förändring har beräknats som förändringen av produktionsvolym minskad med förändringen av antalet arbetade timmar.
- 4) Totalproduktivitetens förändring har beräknats som förändringen av produktionsvolym minskad med den sammanvägda förändringen av samtliga produktionsinsatser.

Se vidare under Upplysningar om resultatredovisningen.

Utveckla, framställa och sprida statistik

Utveckla, framställa och sprida statistik

ANSLAGSFINANSIERAD VERKSAMHET

"Målet för den anslagsfinansierade verksamheten är att producera officiell statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna."

Regleringsbrev för budgetåret 2017

Den anslagsfinansierade statistiken har producerats i enlighet med arbetsplanen.

SCB:s verksamhet kan indelas i anslagsverksamhet och uppdragsverksamhet. Redovisade kostnader för anslagsverksamheten efter ämnesområde uppgår till 572,8 mnkr, vilket motsvarar samtliga intäkter hänförbara till anslagsverksamheten. SCB har ett utgående anslagssparande om 7,2 mnkr varav förvaltningsanslaget 6,9 mnkr. Kostnaderna för den anslagsfinansierade verksamheten minskade jämfört med 2016. Förbrukningen minskade främst till följd av lägre nivåer av intertintta undersökningar.

Tabell 3: Kostnader efter ämnesområde, mnkr

Ämnesområde	2015 ¹	2016 ¹	2017 ¹
Arbetsmarknad	155,6	158,0	163,0
Befolkningsstatistik	16,7	18,4	17,4
Boende, byggande och bebyggelse	19,5	20,4	18,4
Demokratistatistik	9,6	8,8	8,7
Handel med varor och tjänster	25,6	26,1	25,6
Hushållens ekonomi	21,1	33,7	21,5
Levnadsförhållanden	32,8	35,4	37,2
Miljö	16,2	18,0	13,2
Nationalräkenskaper	57,7	59,2	59,3
Näringsverksamhet	72,6	70,0	71,8
Offentlig ekonomi	10,1	10,6	10,4
Priser och konsumtion	47,4	47,5	44,7
Utbildning och forskning	25,6	37,3	33,1
Övrigt	58,8	63,3	48,3
Summa	569,2	606,7	572,8

1) I anslagsutfallet, kostnader efter ämnesområdet, ingår gemensamma kostnader som kan hänföras till anslagsverksamheten.

Intermittent verksamhet och nettoeffekt av aktiveringar och avskrivningskostnader från tidigare års aktiveringar innebär att anslagsförbrukningen varierar mellan åren.

Intermittenta variationer är främsta orsaken till kostnadsförändringarna inom områdena Hushållens ekonomi och Utbildning och forskning. Undersökningen *Hushållens boende och utveckling* (BUT) genomfördes 2016, undersöningen *Hushållens utgifter* (HUT) påbörjades 2016 men fick avbrytas då svarsfrekvensen var för låg. Inom området Utbildning och forskning genomfördes datainsamlingarna för undersökningarna *Adult Education Survey* (AES) och *Continuing Vocational Training Statistics* (CVTS) under 2016. Minskningen inom övrigt beror delvis på lägre kostnader inom kommunikationsområdet.

Anpassningar av statistikens innehåll och omfattning till följd av utökade och förändrade krav från EU ska hanteras inom givna anslagsramar. För anpassningar, utveckling och viss försöksverksamhet erhöll SCB 5,4 mnkr i bidragsintäkter från EU under 2017.

Individbaserad statistik

Bortfallet är ett fortsatt stort problem både avseende kostnad och kvalitet för den urvalsbasierade och direktinsamlade individstatistiken. Arbete pågår kontinuerligt för att trots detta säkra kvalitet och användarnas behov av statistik. Svarsnivåerna i flera undersökningar har dock stabiliserat sig.

Produktionen av *Undersökningarna av levnadsförhållanden* (ULF/SILC) snabbades upp och statistiken avseende 2016 publicerades en månad tidigare jämfört med föregående år.

Extern leverantör av intervjudata till AKU

Sedan 2015 har en extern leverantör använts på försök för en del av insamlingen till *Arbetskraftsundersökningarna* (AKU). Under 2016 utvärderades försöksverksamheten, med avseende på kostnader, indikatorer på datakvalitet samt effekter på skattningar i AKU vilket visade att kostnaden per svarande var lägre och kvaliteten var minst lika bra hos extern leverantör jämfört med den insamling som genomförs i egen regi. En förflyttning upphandling genomfördes under året vilket enligt det nya avtalet innebär att 50 procent av insamlingen av AKU kommer att göras av extern leverantör. Uppträppning av intervjuandelarna som samlas in av den externa leverantören påbörjas i januari och ska vara klar i maj 2018.

Mer statistik i databaserna

I flera undersökningar har utbudet av statistik i Statistikdatabasen ökat. Bland annat har tidsserierna för befolkningsstatistiken förlängts och de viktigaste uppgifterna finns nu tillgängliga från 1749. Nya tabeller om inkomstförlighet med startår 2000 har publicerats under året.

I samband med publiceringen av Partisympatiundersöningen i november redovisades för första gången ”Val idag”-skattningen efter region, med en tidsserie från 2014. Inför den valdeltagandeundersökning som ska genomföras i samband med valet 2018 förs dialog med länsstyrelserna om möjligheterna att skanna alla röstlängder. Ett sådant genomförande av valdeltagandeundersökningen leder till att den blir totalräknad vilket öppnar för redovisning av mer detaljerad statistik, exempelvis på regional nivå. Uppföljning av insatser som görs för att höja valdeltagandet skulle därmed kunna göras med hjälp av ett betydligt bättre material än vad som finns tillgängligt idag.

Statistik inom utbildningsområdet

Under 2017 har undersökningen om internationell rörlighet för utbildning bland unga i Sverige publicerats. Den har genomförts med delfinansiering av s.k. EU-grants. Undersökningarna om lärar- och sjukskötarskeutbildade som arbetar utanför respektive yrke har publicerats. De registerstudier som tidigare genomförts för gymnasie-studerande och högskolestudierande om etablering på arbetsmarknaden har utökats och omfattar nu även yrkesutbildningar, folkhögskola och kompletterande utbildning. Undersökningarna om inträdet på arbetsmarknaden för gymnasieutbildade och högskoleutbildade har utökats till att omfatta även registerstudier och statistik om övergången mellan gymnasieskola och högskola.

I samarbete med CSN har en rapport om Utlandsstudier och tiden efter studierna publicerats.

Prognoser under 2017

Under 2017 presenterades en prognos över *Sveriges framtida befolkning 2017–2060*. I rapporten *Trender och prognosser 2017* presenterades långsiktiga beräkningar över tillgången och efterfrågan på utbildade med siktet inställt på 2035. För 59 utbildningsgrupper ges en mer detaljerad redovisning av arbetsmarknadsläget idag och utsikterna för framtiden.

Ekonomisk statistik

Flera nya index inom KPI

Flera större förändringar gjordes inom *Konsumentprisindex* (KPI) under 2017. En ny mätmetod för kostnadsutvecklingen för bostadsrättsinnehavare har införts. Nu baseras kostnadsutvecklingen på räntekostnader, månadsavgift och reparationer i lägenheten. Förändringen, som beskrevs i samband med första publiceringstillfället, gav upphov till många användarkontakter vilka hade frågor kring den nya beräkningen. Under året har också nya index för äldreomsorg, fastighetsmäklartjänster,

privatleasing av bilar och övriga hushållsnära tjänster (barnpassning m.m.) utvecklats och införts i KPI.

Källa: Konsumentprisindex för sillkonserver, SCB

Exempel på infografik som publiceras 2017

Nytt index som mäter produktionsvärdet

I november ersatte *Produktionsvärdeindex* (PVI) *Produktionsindex över näringslivet* (PIN). PVI beskriver utvecklingen av näringsslivets produktion av varor och tjänster på månadsbasis. Fördelarna med det nya indexet jämfört med tidigare index är att det mäter produktionen av tjänster, industriverksamhet och handel inom både tjänste- och industrisektorn samt produktionen inom byggsektorn, och att en gemensam publicering av dessa görs några dagar tidigare än PIN.

Nationalräkenskaperna

Utvecklingsarbetet inom *Nationalräkenskaperna* (NR) har sedan ett par år fokuserats på att ta fram ett nytt IT-baserat beräkningsstöd för NR, ett arbete som kommer att pågå ytterligare några år. Som en del i arbetet driftsattes ett nytt system för indataleveranser till NR under 2017.

Sverige har, som de flesta andra medlemsstater, tillfälliga undantag från delar av de krav som följer av Europaparlamentets och Rådets förordning (EU nr 549/2013 av den 21 maj 2013) om det Europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen (ENS 2010). Under 2017 har arbete genomförts för att hantera dessa krav enligt den med Eurostat överenskomna tidsplanen.

Ett större utredningsarbete inför den allmänna översynen avslutades i december och arbetet med att implementera resultaten har inletts. Resultaten kommer att publiceras i september 2019.

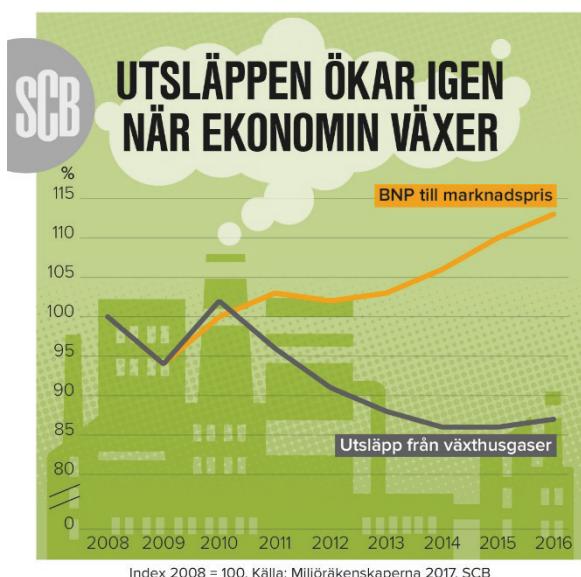
Ett s.k. informationsbesök från Eurostat inom ramen för BNI-revisionen gav upphov till 28 åtgärdspunkter som löpande hanteras och avrapporteras till Eurostat. Även för *Excessive Deficit Procedure* (EDP) genomfördes ett planerat revisionsbesök av Eurostat. Revisionsbesöket resulterade i 23 åtgärdspunkter med avrapportering från augusti 2017 till april 2018. Åtgärderna är relativt omfattande och arbetet med dessa inkluderar till viss del även andra myndigheter.

Miljöstatistik

Ny statistik i miljöräkenskaperna

Vidareutvecklingen av moduler för *Energiräkenskaper* och *Miljöskyddskostnadsräkenskaper* avslutades under året. Statistiken levererades för första gången till Eurostat under hösten.

I november publicerades en omfattande rapport avseende *Regionala miljöräkenskaper* 2008-2015. Rapporten beskriver regionala miljöräkenskaper inom området utsläpp till luft och miljösektorn fördelar regionalt i Sverige för riksområden, län och kommuner. Under året har också *Miljöräkenskapernas* analysverktyg lagts ut på webbplatsen. Det är ett Excel-baserat verktyg för att analysera miljöekonomiska data från miljöräkenskaperna. I verktyget kan användaren själv ta fram data ur både produktions- respektive konsumtionsperspektiv och sammanställa egna tabeller.

Exempel på infografik som publicerats 2017

Öppna data

En sökfunktion där olika gränser för regionala indelningar; tätorter, småort, fritidshusområden och andra funktionella indelningar, har lagts ut på webbplatsen.

Sökfunktionen är kartbaserad och visar de olika territoriella avgränsningarna.

Utagningssystemet REGINA, där man kan följa de regionala indelningarnas utveckling över tid, har utvidgats med nya uppgifter. Kodsättning och indelningsändringar har lagts in i databasen och tätorterna redovisas i en tidsserie från 1960-2015. De öppna geodata som SCB gör tillgängliga har under året utökats med data för tätorter och småorter för åren 1990 och 1995.

Ny regional indelning

En ny regional delområdesindelning, Demografiska statistikområden (DeSO), har tagits fram och blir fritt tillgänglig i början av 2018. Indelningen kan användas för att göra regionala analyser för mindre områden och ersätter den tidigare indelningen SAMS. Utvecklingen av den nya delområdesindelningen har möjliggjorts genom att SCB är med i den nationella Geodatasamverkan som drivs och samordnas av Lantmäteriet. Indelningen har gjorts fritt tillgänglig som Öppna data.

Uppdrag i regleringsbrevet

I enlighet med regleringsbrevet har SCB gjort mikrodata tillgängliga för Regeringskansliet. SCB har också levererat data från NR och AKU till Konjunkturinstitutet på den överenskomna detaljnivå som är anpassad till Finansdepartementets behov.

Statistik om det civila samhället

Den 11 december 2017 publicerades statistik över det civila samhället för redovisningsår 2015. Det gjordes den här gången i form av en statistiknyhet samt i SCB:s statistikdatabas. Det var en mindre omfattande publicering jämfört med tidigare år och var ett avsteg från regeringsuppdraget över det civila samhället som gjordes i överenskommelse med ansvarigt departement. Avsteget gjordes till förmån för arbete med att ta fram underlag över hur en rampopulationen avseende det civila samhället skulle kunna definieras.

Agenda 2030

I slutet av mars redovisade SCB underlag om myndighetens bidrag till genomförandet av Agenda 2030 till regeringen. Inom ramen för ett särskilt regeringsuppdrag om statistisk uppföljning av genomförandet av Agenda 2030, gjordes under våren en första redovisning av statistik för uppföljning av delmålen. Redovisningen utgjorde ett viktigt underlag till Sveriges rapport till FN:s politiska högnivåforum 2017 om hållbar utveckling i juli. I slutredovisningen av regeringsuppdraget, som redovisades till regeringen i oktober, lämnades också ett antal förslag

kring hur den löpande statistiska uppföljningen av Agenda 2030 kan genomföras i Sverige.

Uppgifter om tillgänglighet samt könsuppdelning m.m.

Från 2017 har SCB fått till uppgift, tidigare var det en uppgift för Rådet för den officiella statistiken, att redovisa uppgifter om könsuppdelning av statistiken enligt 14 § i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. SCB gör därför uppföljningar av hur statistikansvariga myndigheter efterlever detta krav. Uppföljningen görs i en tvåårsrykel, där det ett år görs en kartläggning av redovisningen av den officiella statistiken efter kön. Följande år genomförs återkopplingar baserade på kartläggningen. Resultatet från kartläggningen av könsuppdelning av den individbaserade officiella statistiken presenterades i rapporten *Sveriges officiella statistik – årlig rapport för 2016*. Under 2017 har en återkoppling gjorts till samtliga berörda myndigheter. Den fördjupade återkopplingen gjordes till de delar av SCB som ännu inte fått en återkoppling. Resultaten i den fördjupade återkopplingen avviker inte nämnvärt från motsvarande resultat från tidigare års återkopplingar. De som producerar statistiken känner till att den ska vara könsuppdelad, men har inte alltid kunskap om att kravet finns i statistikförordningen. Tolkningen av kravet varierar något och all statistik redovisas inte med kön som övergripande indelningsgrund. De synpunkter som framförs under återkopplingen ligger till grund för förändringar som görs i syfte att stärka efterlevnaden av kravet på att statistiken ska vara könsuppdelad. Av de knappt 1 000 statistikdatabastabeller som ingick i 2016 års kartläggning lämnade 89 procent möjlighet till uttag av könsuppdelad statistik och i exceltabellerna, som var drygt 400 till antalet, var statistiken könsuppdelad i 95 procent av fallen. Samtidigt redovisades under året mer än 500 tabeller och diagram i rapporter av olika slag. Av dessa var drygt hälften könsuppdelade.

Handlingsplan för genomförande av jämställdhetsintegrering

Under 2017 har arbete initierats för många av de aktiviteter som återfinns i den handlingsplan som SCB i oktober 2016 levererade till regeringen. Genomförandetakten har inte fullt ut kunnat följa den tänkta i handlingsplanen.

Det pågår en diskussion om att tillämpa begreppet officiell statistik för all den statliga statistik som SCB producerar. Statistikförordningens 14 § skulle därmed komma att omfatta också de delar som idag inte täcks in. Nästan 90 procent av de tabeller som finns i databaserna är idag märkta som officiell statistik. Kartläggningen av könsuppdelning av den individbaserade officiella statistiken, vars

resultat presenteras ovan, har också gett insikter i hur statistik som inte betecknas som officiell hanteras. Det finns inga skäl att tro att mönstret för dessa avviker från den statistik som är officiell.

Ett angreppsätt för öka mängden könsuppdelad statistik är att arbeta med jämställdhetsintegrering. Baserat på de brister som identifierats i kartläggningen av könsuppdelningen av den officiella statistiken pågår arbete med att ta fram förslag på förändrade arbetssätt och rutiner.

Förberedelser har vidtagits för att uppföljningen av efterlevnaden av 14 § förordningen (2001:100) kommer göras samordnat med den uppföljning som utgör underlag till *Sveriges officiella statistik – Årlig rapport*.

Vikten av att statistikredovisningen inkluderar det intersektionella perspektivet har betonats i arbetet med en statistisk uppföljning av Agenda 2030. Erfarenheterna från arbetet med Agenda 2030 tas tillvara i det arbetet med att föreslå förändrade arbetssätt och rutiner på området.

SCB svarar löpande på frågor från andra myndigheter som berör hur statistik kan könsuppdelas och presenteras. Studiebesök har tagits emot och föreläsningar har genomförts på temat att könsuppdela statistik, exempelvis på *Forum jämställdhet* som samlar många av aktörer inom jämställdhetsområdet.

Tillgången till jämställdhetsstatistik som finns att tillgå på en regional nivå och som återfinns i databaserna på SCB:s webbplats har kartlagts. En sammanställning kommer att publiceras på webbplatsen vilket bör underlätta för användarna att följa utvecklingen på regional nivå. Arbetet med att uppdatera och översätta manuelen för könsuppdelad statistik (CBM 2004:1) har prioriterats ned under året till förmån för andra regeringsuppdrag. Ett projekt att utveckla webbplatsen genomfördes inte som planerat.

Jämställdhet är en del av likabehandlingsperspektivet vilket tas upp i utbildningar som genomförs för chefer och blivande chefer. En föreläsning, *Trakasserier, härskar och andra makttekniker – för bemötande som skapar inkludering*, som var öppen för alla medarbetare har genomförts vid två tillfällen.

Inom tjänsteexporten har jämställdhetsintegrering varit en aspekt som beaktats i de projektansökningar som tagits fram avseende Albanien och Bangladesh. Under den årliga gemensamma utbildningen för långtidskonsulter, projektledare och projektkoordinatorer som arbetar inom tjänsteexporten genomfördes ett pass på temat jämställdhetsintegrering.

Arbetet med handlingsplanen fortsätter 2018.

Tidigarelagd publicering av definitiva årsberäkningar av Nationalräkenskaperna

Uppdraget rapporterades till regeringen i juni och i rapporten konstateras att det är möjligt att tidigarelägga publiceringen av de årliga nationalräkenskaperna från och med 2020. Nationalräkenskaperna skulle då kunna publiceras i maj, vilket är en uppsnabbningsmed drygt tre månader jämfört med idag.

Statistik över cirkulär migration till och från Sverige

Under året har statistik om utbildning och inkomster avseende de cirkulära migranterna tagits fram. Statistiken publicerades i början av 2018. Under året har också två nya tabeller lagts ut i Statistikdatabasen, tidserierna har förlängts till att omfatta tio år och statistiken har översatts till engelska. Statistiken har också presenterats på två internationella konferenser.

Metodutveckling för att inkludera kopplingar mellan markanvändning, ekonomisk utveckling och biologisk mångfald

En slutrapport avseende uppdraget levererades den 31 januari. Resultat presenterades också vid ett seminarium på Miljödepartementet.

Särskilda regeringsuppdrag

Utöver uppdragene i regleringsbrevet har SCB också avrapporterat ytterligare regeringsuppdrag. Nedan redovisas exempel på uppdrag som slutförts under 2017.

Uppdrag att genomföra uppföljning av unga utan gymnasieutbildning

Uppdraget redovisades till regeringen och resulterade i en rapport som publicerades på webbplatsen.

Expertgruppen för digitala investeringar

Expertgruppen för digitala investeringar har fått SCB stöd i ett initiativ som syftar till att öka tillgängligheten till officiell statistik på webben. Samråd har skett med ledamöter i expertgruppen samt med sekretariatet och rekommendationer har lämnats som SCB nu arbetar med. SCB deltar också i det nätverk som Expertgruppen bildat.

Andra regeringsuppdrag som slutredovisats under året är:

- Registerdata om integration på nationell, regional och lokal nivå
- Bidra med underlag för Sveriges genomförande av Agenda 2030

Statistikens tillgänglighet

"Den statistiska informationen ska göras mer tillgänglig och användbar. Förståelsen och tolkningen av statistiska resultat och samband ska underlättas."

Regleringsbrev för budgetåret 2017

SCB:s Statistikservice besvarade cirka 13 200 förfråningar om statistik per telefon och cirka 5 500 per e-post. I stort sett är det samma nivå vad gäller totalt besvarade ärenden som föregående år. Det finns dock en tendens till att antalet telefonförfrågningar har minskat till skillnad från epostförfrågningar som har ökat.

Tabell 4: Prestationer och nyckeltal, spridning

	2015	2016	2017
Webbplatsen			
– antal besök, tusental ¹	8 688	6 332	8 654
Statistiknyheter ²	362	380	371
Statistikdatabasen			
– antal uttag, tusental	1 092	1 174	1 265
– antal tabeller	3 548	3 794	3 926
Antal API-anrop, tusental	5 957	7 560	9 942
Statistikservice ³			
– telefonförfrågningar	13 400	13 900	13 200
– e-post	4 900	5 100	5 500

1) Innehållsmässiga och tekniska förändringar medför att jämförelser över åren gällande besöksstatistiken är svåra att göra.

2) Uppgifterna avseende 2015 och 2016 har reviderats

3) Avser besvarade telefonförfrågningar hämtat från telefonisystemet, avrundat till hundratals.

Under 2017 publicerade SCB 371 statistiknyheter. Av dessa avsåg 303 statistik där SCB är statistikansvarig myndighet och 68 på uppdrag av andra statistikansvariga myndigheter. Antalet statistiknyheter minskade med nio stycken sedan 2016. Minskningen avsåg statistiknyheter där SCB är statistikansvarig myndighet.

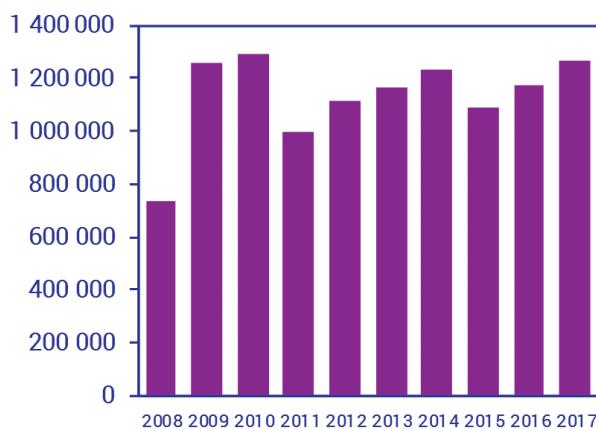
SCB:s mediegenomslag för 2017 låg på 34 607 artiklar för både webb och tryckt press. Sedan 2015 har mediegenomslaget ökat med drygt 4 000 artiklar för både webb och tryckt press.

Under 2017 anordnade SCB tre frukostseminarier. På det första seminariet, som anordnades i mars, presenterades SCB:s miljöekonomiska analysverktyg. Det andra seminariet, som handlade om Flyktingars flyttmönster i Sverige, anordnades i april och det tredje och sista seminariet om Agenda 2030 anordnades i maj. Seminarierna lockade ett 40-tal åhörare per tillfälle.

Ökad tillgänglighet till SCB:s webbplats

SCB:s webbplats är fortsatt den viktigaste kanalen för att tillgängliggöra statistiken, och under 2017 ökade antalet besök. En stor del av webbplatsen blev under året anpassad för användning på mobila enheter. Det innebär att tillgängligheten har ökat oavsett plattform som används och att webbplatsen fått högre prestanda. Innehållet har också blivit lättare att hitta via Google. De stora innehållsmässiga och tekniska förändringarna som skett innebär dock att det är svårt att jämföra besöksstatistiken bakåt. SCB har också lagt in en uppläsningstjänst på de flesta av de responsiva webbsidorna för att underlätta för användare som vill ta del av informationen på sidorna audivisuellt.

Figur 2: Totalt antal uttag ur Statistikdatabasen

Fler tabeller i Statistikdatabasen

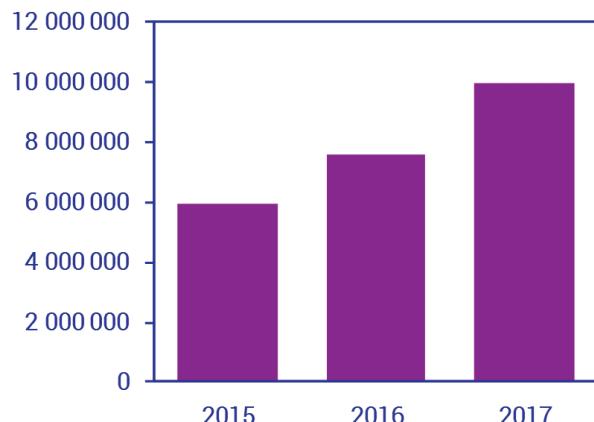
Vid utgången av 2017 fanns knappt 4 000 tabeller i Statistikdatabasen vilket är en ökning med drygt tre procent jämfört med 2016. Sju av åtta tabeller avser statistik där SCB har statistikansvar. 53 procent av tabellerna finns tillgängliga på engelska, en ökning med två procentenheter jämfört med 2016.

Under 2017 gjordes knappt 1,3 miljoner uttag ur Statistikdatabasen, en ökning med åtta procent. Även här domineras statistik där SCB har statistikansvar; ca 4 av 5 uttag avser sådan statistik.

Möjligheten att hämta statistik ur Statistikdatabasen maskin-till-maskin genom API-anrop infördes 2014. Funktionen används både av externa användare, för att t.ex. bygga appar, och internt på SCB. Sedan införandet har antalet API-anrop stadigt ökat och uppgick under 2017 till närmare 10 miljoner, en ökning med 32 procent sedan 2016 och med 67 procent sedan 2015.

En enskilda SSD-tabell avseende namnstatistik mottog 15 procent av API-anropen under 2017, varav merparten genererades av funktionen namnsök på scb.se.

Figur 3: Totalt antal API-anrop

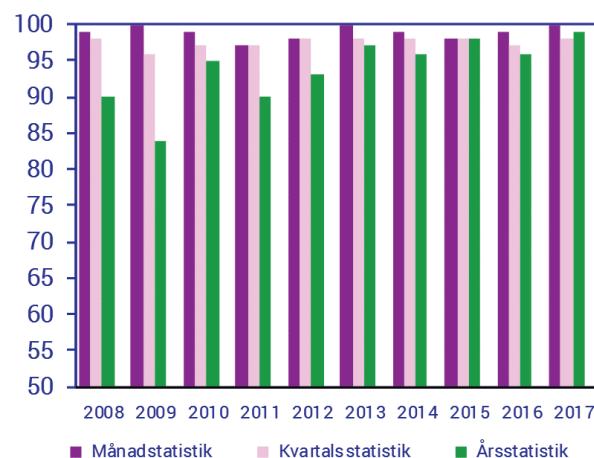

Punktligheten fortsatt hög

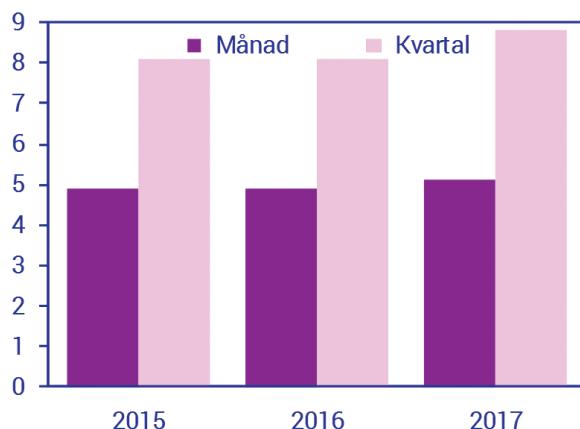
SCB har som mål att all statistik ska publiceras kl. 09.30 det datum som fastställdes i den årliga publiceringsplanen. Överensstämmelsen mellan utlovat och faktisk publiceringsdag för den av SCB publicerade officiella statistiken var fortsatt hög, 99 procent. Det var ingen större skillnad i punktlighet mellan månads-, kvartals- och årspubliceringarna.

Framställningstiden mäter den genomsnittliga tiden mellan referensperiodens slut och då statistiken redovisas. För månadsstatistik var framställningstiden i genomsnitt 5,1 veckor och för kvartalsstatistik 8,8 veckor. Framställningstiden varierar marginellt mellan åren.

Figur 4: Punktlighet, andel publiceringar i enlighet med publiceringsplanen, procent

Figur 5: Framställningstid för månads- och kvartalsstatistik, antal veckor

Inciderter i tillgänglighet och publicering

Vid ett tillfälle publicerades tabeller i Statistikdatabasen en dag för tidigt. Detta på grund av ett handhavandefel i samband med arbete med databasen. Rutiner har upprättats för att minska risken för liknande incidenter. Vid två

tillfällen har det inte gått att nå scb.se mellan en till ett par timmar pga. tekniska problem. En åtgärd som vidtagits var att öka webbplatsens tekniska prestanda.

Medieåret

Under året har SCB:s genomslag i medierna varit jämnt fördelat med undantag för tre markanta toppar i januari, juni och december. Anledningen till dessa var att SCB i juni och december offentliggjorde *Partisympatiundersökningen*, som är den statistik som har störst medialt intresse.

Det stora genomslaget i januari berodde på att Sveriges befolkning den 20 januari passerade 10 miljoner invånare. Med anledning av den händelsen lanserade SCB en befolkningsklocka som tickade fram folkmängden. Medier och allmänhet kunde i realtid följa när Sverige skulle bli 10 miljoner invånare. Utredare från SCB medverkade i samband med detta både i SVT:s och TV4:s morgonprogram.

Tabell 5: Prestationer i form av antal statistiknyheter, uttag ur Statistikdatabasen samt tabeller i Statistikdatabasen, efter ämnesområde

Ämnesområde	Statistiknyheter			Antal uttag			Antal tabeller		
	2015 ¹	2016 ¹	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Arbetsmarknad	42	43	43	123 912	132 945	144 376	539	588	594
Befolknings	8	9	8	316 527	333 274	341 751	173	211	226
Boende, byggande och bebyggelse	27	26	27	65 569	79 469	94 283	235	251	261
Demokrati	10	9	6	20 184	21 448	34 611	341	345	347
Handel med varor och tjänster	70	69	67	50 174	51 126	46 634	64	67	65
Hushållens ekonomi	5	6	7	45 060	45 475	43 774	109	128	130
Levnadsförhållanden	7	10	7	26 565	26 872	28 405	329	372	372
Miljö	14	21	19	11 239	17 834	20 977	140	167	186
Nationalräkenskaper	14	14	14	31 692	33 892	34 561	154	160	160
Näringsverksamhet	52	52	50	37 484	41 330	32 452	273	275	298
Offentlig ekonomi	5	5	4	26 645	27 953	33 261	65	87	87
Priser och konsumtion	30	30	37	97 870	101 643	117 391	92	105	123
Utbildning och forskning	12	18	14	23 638	25 670	25 199	489	479	481
Övrigt				10 808	10 990	13 364	60	62	71
Summa	296	312	303	887 367	949 921	1 011 039	3 063	3 297	3 401
– därutöver på uppdrag av andra SAM	66	68	68	205 098	224 402	253 549	485	497	525
Totalt	362	380	371	1 092 465	1 174 323	1 264 588	3 548	3 794	3 926

1) Uppgifterna avseende 2015 och 2016 har reviderats

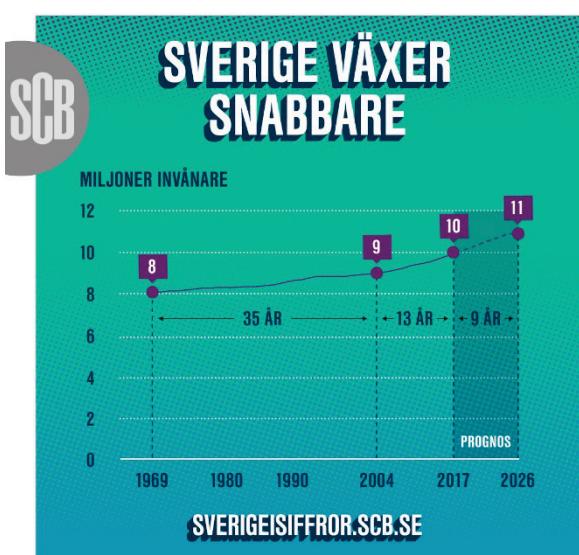
Webbartiklar

På webbplatsen publicerar SCB artiklar som beskriver statistiska fakta på ett överskådligt och lättillgängligt sätt. Artiklarna hjälper användarna att analysera statistiken och leder dem vidare till databaser och publikationer. Innehållet i ett flertal artiklar har fått stor spridning i såväl tryckta som sociala medier. Under året har 88 artiklar publicerats, varav cirka 50 skrevs exklusivt för webbformatet. Övriga artiklar avser sådana som också publiceras i någon av SCB:s tidskrifter, exempelvis Välfärd. Antalet artiklar är i nivå med föregående år. Artiklarna hade drygt 729 000 sidvisningar, vilket var en liten minskning från drygt 797 000 året innan. Bland de mest visade fanns artiklar om löner, befolkning, invandring, utvandring, födelsetal och familjer.

Sverige i siffror

Under 2017 har kommunikationssatsningen, för ovana och unga statistikanvändare, Sverige i siffror fokuserat på målgruppen lärare och marknadsförts på mässor samt via kanaler som riktar sig till just denna målgrupp. I början av 2017 fick konceptet det *Stora kommunikatörspriset* i kategorin Bästa kommunikation offentlig organisation som delas ut av organisationen Sveriges Kommunikatörer. Trycksaken som hör till Sverige i siffror och visar ett axplock av SCB:s statistik har beställt i över 20 000 exemplar och distribuerats till lärare över hela Sverige. En ny lärarhandledning har tagits fram och behandlar målen kopplade till Agenda 2030.

Under 2017 har SCB fortsatt arbetet med infografik för att tillgängliggöra statistiken för den ovana användaren.

Källa: Registret över totalbefolkningen samt SCB:s befolkningsframskrivning

Exempel på infografik som publicerats 2017.

Event

En viktig del av SCB:s arbete för att tillgängliggöra statistiken är att arrangera och delta i olika evenemang. SCB har under 2017 arrangerat eller medverkat i ett 50-tal evenemang.

Ett av dem var *Demografidagen*, med presentationer från SCB om barnafödande, barn och familj samt migration och integration. Seminariet spelades in och sändes av SVT Forum.

SCB arrangerade *Prognosdagen* tillsammans med Arbetsförmedlingen, som hålls var tredje år med syfte att presentera prognoser om framtidens utbildning och arbetsmarknad.

För fjortonde året genomfördes *Demokratidagen*. Temat var statistik i Norden och dagen innehöll föredrag om demokratistatistik från bland annat Danmark, Norge, Finland och Sverige.

Med 150 deltagare från 60 organisationer genomfördes under två dagar *Statistikforum 2017 – konferensen om den officiella statistiken* med tema öppna data och inslag om kvalitet och att tillgängliggöra data. Konferensen är en mötesplats för olika professioner inom statistikområdet som metodstatistiker, ämnes experter, IT-personal och kommunikatörer. Förutom SCB så medverkade ett antal statistikansvariga myndigheter med bidrag till seminarier och workshops under dagarna.

Inom ramen för konceptet Sverige i siffror har SCB deltagit på SETT SYD, Skolforum och Källkritikens dag, evenemang som är riktade till lärare, elever och ovana användare.

SCB har även deltagit på andra mässor med företagare och studenter som målgrupper. Syftet med deltagandet på företagarmässor är att stärka uppgiftslämnandet och vid mässor för studenter är syftet att stärka arbetsgivarvarumärket samt främja framtida rekryteringar.

Tre kunskapsseminarier arrangerades under året med syfte att visa hur man tolkar statistiken och hur man hittar i Statistikdatabasen. Vid varje tillfälle deltog mellan 20 och 30 personer.

Den 11-12 mars 2017 arrangerades Hack for Sweden för fjärde året i rad. 30 svenska myndigheter stod bakom arrangemanget och 172 deltagare fördelat på 64 lag deltog i tävlingen, vilket var nytt rekord. SCB ingick tillsammans med Naturvårdsverket, Lantmäteriet, Sveriges Geologiska Undersökning (SGU), Sveriges meteorologiska och hydrologiska institutet (SMHI) och Arbetsförmedlingen i arrangörerna. SCB tog även aktiv del i kommunikationsarbetet, inte minst mediebearbetningen. SCB:s öppna

data användes av 19 lag vilket är betydligt fler än någon annan deltagande myndighet.

Sociala medier

Arbetet med sociala medier har fortsatt och utvecklats under året. Syftet är att nå fler målgrupper, stärka varumärket SCB och öka kännedomen om myndigheten. Förhoppningen är att det kan leda till ökat intresse att bidra till SCB:s undersökningar.

SCB informerar om ny statistik, men lyfter även fram äldre statistik som t.ex. har koppling till samhällsdebatten, där myndigheten kan bidra med relevanta fakta. SCB svarar på frågor, informerar om myndighetens aktiviteter (t.ex. kurser och seminarier) och lediga jobb.

Infografik används ofta för att visuellt presentera statistik på ett lättillgängligt och intresseväckande sätt. Under året har SCB gjort korta infografikfilmer för sociala medier. Filmerna har berört allt från namnstatistik, jämsättelhetsstatistik, miljöstatistik, prisstatistik, till äktenskap, blixtnedslag, kanelbullar, mobbning och de globala målen.

SCB följde upp förra årets framgång med en julkalender på scb.se med ny infografik varje dag kopplad till siffrorna 1–24, samt på Facebook, Twitter, Instagram och LinkedIn.

NYA INSATSER FÖR ÖKAD TILLGÄNLIGHET:

- Responsiv webb
- Uppläsningsstjänst för webbsidor

FORTSATTA INSATSER FÖR ÖKAD TILLGÄNLIGHET:

- Sverige i Siffror
- Rörlig bild
- Seminarier, konferenser och mässor
- Hack for Sweden
- Webbartiklar
- Tidskrifter
- Twitter, Facebook, LinkedIn och Instagram

Dokumentation gör statistiken mer tillgänglig

För att statistikanvändare ska kunna söka, tolka och använda statistik behövs dokumentation som är riktad till användare.

För all officiell statistik ska det enligt SCB:s föreskrifter och allmänna råd (SCB-FS 2002:16 med ändring 2016:27) om offentliggörande m.m. av officiell statistik finnas en aktuell Kvalitetsdeklaration vilken ska presenteras i anslutning till statistikresultaten på SCB:s webbplats. Kvalitetsdeklarationen har ersatt Beskrivning av

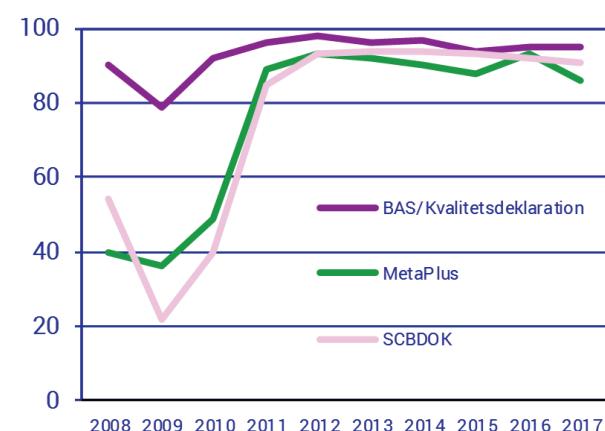
Statistiken (BaS). Dokumentation av statistikregistren i form av metadata (MetaPlus) och en beskrivning över hur statistiken har framställts (SCBDOK) ska också finnas tillgängliga.

Tabell 6: Andel undersökningar med aktuell dokumentation, procent

	2015	2016	2017
BaS/Kvalitetsdeklaration	94	95	95
MetaPlus	88	93	86
SCBDOK	93	92	91

Vid utgången av 2017 fanns en aktuell och fullständig Kvalitetsdeklaration för 95 procent av undersökningarna. Kraftsamlingen med införandet av den nya kvalitetsdeklarationen under 2017 har påverkat andelen aktuella MetaPlus och SCBDOK. Arbete pågår med att ta fram den dokumentation som saknas.

Figur 6: Andel undersökningar med aktuell dokumentation 2008-2017, procent

Kvalitet i processer och statistikundersökningar

Sedan 2014 är SCB certifierad enligt den internationella standarden ISO 20 252:2012 för marknads-, opinions-, och samhällsundersökningar. Standarden ställer krav på kvalitetsledningssystemet, undersökningars olika delmoment, datainsamling, bearbetning av data samt rapportering av statistiken. SCB:s kvalitetsledningssystem säkerställer att verksamheten kontinuerligt mäts, dokumenteras, följs upp, utvärderas och förbättras. Mycket av detta arbete sker i de team som finns bildade för processer och enskilda eller grupper av undersökningar. Verksamhetsstödet (VST) på myndighetens intranät innehåller mer detaljerade beskrivningar för hur kvalitetsledningssystemet tillämpas för statistikproduktionsprocessen. Interna kvalitetsrevisioner ska säkerställa standardens efterlevnad och ger verksamheten underlag för förbättringsarbete.

Genom att SCB uppfyller kraven i ISO-standarden uppfylls även stora delar av kraven som finns i *Riktlinjer för europeisk statistik* (ESS Code of Practice).

ISO-revisioner 2017

Två externa revisioner genomfördes enligt plan under 2017, en omcertifieringsrevision i januari och en uppfölningsrevision i november. Resultaten vid båda tillfällena innebar fortsatt certifiering för SCB enligt ISO 20 252:2012. Fem avvikeler, tre observationer och tolv förbättringsmöjligheter noterades vid omcertifieringsrevisionen i januari. Arbete har pågått under 2017 för att åtgärda påtalade brister inom exempelvis arkivering av slutliga observationsregister, validering av telefonintervjuer som är genomförda med tolk, och kvalitetsvärdering av externa leverantörer. Samtliga åtgärder följdes upp och godkändes av revisorn vid uppfölningsrevisionen i november. Vid uppfölningsrevisionen noterades fem nya avvikeler, två observationer och åtta förbättringsmöjligheter. Revisionen kunde stängas på basis av de handlingsplaner för att åtgärda bristerna som SCB överlämnade till revisorn. På samma sätt som tidigare kommer revisorn att följa upp åtgärdsarbetet vid nästa planlagda revision i november 2018. Bland bristerna fanns återigen arkiveringsområdet samt bl.a. brister i kvantitativa skattningar av osäkerhetskällor i kvalitetsdeklaration. Vidare behöver myndigheten säkerställa att påtalade avvikeler och observationer tas om hand på hela SCB där det är relevant. Utöver att främhälla personalens höga kompetens och engagemang lyfte revisorn också fram att verksamheten har ett exemplariskt system i form av Verksamhetsstödet som tydligt är ett ovärderligt stöd för alla medarbetare.

Eurostats granskning av SCB

Eurostat genomförde under 2014 och 2015 en granskning (peer review) av statistiksystemen i EU:s medlemsländer som avser att kontrollera hur väl *Riktlinjer för europeisk statistik* följs. Riktlinjerna innehåller femton principer som syftar till att höja kvaliteten i och förbättra förtroendet för statistiken.

För de 18 rekommendationer som fanns i granskningen togs 20 förbättringsåtgärder fram av SCB. Vid den senaste årliga rapporteringen till Eurostat hade arbetet med 15 av de 20 förbättringsåtgärderna avslutats. Införandet av den rutin för uppföljning av kvaliteten i den officiella statistiken som regleras i 13 § förordning (2001:100) om den officiella statistiken omhändertar en av de kvarstående rekommendationerna. Arbetet med de kvarstående förbättringsåtgärderna ska vara avslutat senast i slutet av 2019.

Granskningar utförda av Riksrevisionen

Riksrevisionens granskning *Tillgänglighet till SCB:s registerdata – en fråga om prioriteringar* (RiR 2017:14) avsåg att ge en aktuell bild av tillgängligheten till SCB:s registerdata. Vidare avsåg den att undersöka vad regeringen och SCB kan göra för att säkerställa en god tillgänglighet med bibehållet skydd för enskilda integritet. Slutsatsen från granskningen var att det finns brister i tillgängligheten till SCB:s registerdata. Om den nuvarande situationen ska förändras, behöver SCB prioritera arbetet med att effektivisera handläggningen av beställningar av registerdata. För att myndigheten ska ha möjlighet att göra nödvändiga förändringar, krävs att regeringen ger SCB bättre förutsättningar. Riksrevisionen riktade två rekommendationer till regeringen och en till SCB. Rekommendationen till SCB avsåg att myndigheten bör prioritera arbetet med att effektivisera handläggningen av beställningar av registerdata och säkerställa transparens i avgiftsuttagen. SCB kommer att arbeta vidare med den lämnade rekommendationen.

Riksrevisionens granskning *Sida-finansierad myndighetssamverkan – goda förutsättningar för biståndseffektivitet?* (RiR 2017:36) avsåg att granska om svenska förvaltningsbistånd präglas av effektivitet och ett gott givarskap. Slutsatsen från granskningen var att Sida och de svenska sakmyndigheterna har skapat relativt goda förutsättningar för biståndseffektivitet, samt att regelefterlevnaden överlag är god i de granskade insatserna. Granskningen visar dock att det finns möjligheter att göra stödet mer effektivt. Riksrevisionen har bland annat identifierat följande förbättringsmöjligheter. Sida och sakmyndigheterna kan i högre grad försäkra sig om att det är samarbetspartner som sätter agendan för samarbetet samt att samordningen mellan svenska sakmyndigheter som är aktiva i ett specifikt partnerland kan stärkas.

Riksrevisionen har en pågående granskning där SCB berörs. Den avser tillförlitligheten i räkenskapssammandraget för kommuner och landsting med planerad publicering under 2018. Syftet med granskningen är att bedöma hur tillförlitligt räkenskapssammandraget är, hur regeringen och SCB säkerställer tillförlitligheten, hur det påverkar statistikens användarnytta samt hur effektivt insamlingsarbetet av statistiken är. Granskningen är uppdelad i två olika delar med planerad publicering i slutet av mars respektive slutet av juni 2018.

Externa experter granskade viktiga statistikprodukter

SCB tillämpar ett utvärderingssystem kallat ASPIRE (A System for Product Improvement, Review and Evaluation) som årligen med stöd av externa experter utvärderar

utvalda viktiga statistikprodukter. Det gör att SCB kan redovisa kvantitativa och objektiva mätt på statistikens kvalitet relativt de kriterier som mäts i ASPIRE, och hur kvaliteten förändras över tid för dessa produkter. I likhet med tidigare år har fokus under 2017 legat på kvalitetskomponenten tillförlitlighet vilken är en av principerna i EU:s *Riktlinjer för europeisk statistik*.

Både förbättringar och försämringar noterades under 2017 års utvärdering. Antalet försämringar utgjorde totalt en procent (5 av 408) av de bedömda kriterierna. De flesta avsåg lägre betyg för planering av åtgärder för att minimera risker för osäkerhet.

Utvärderingarna visade att fem procent (20 av 408) av de bedömda kriterierna hade förbättrats i produktarna. Detta är att jämföra med närmare 20 procent för 2013, tio procent för 2014, sju procent för 2015 och tio procent för 2016. Sju produkter av totalt nio visade på en positiv utveckling. En produkt, ULF/SILC, utvärderades inte under 2017 pga. en

planerad omläggning av produkten. Det totala genomsnittsbetyget, som kan ligga mellan 10 och 100, ökade från 58,4 till 58,9 mellan 2016 och 2017. Det högre betyget för 2017 tyder på att kvaliteten i statistiken, avseende tillförlitlighetskomponenten och mätt relativt de granskade kriterierna, har ökat marginellt under 2017. Den lägre förbättringstakten jämfört med 2013 beror sannolikt på att det krävs allt mer resurser för att kunna ta ytterligare steg som leder till förbättringar.

Förbättringarna består till största del, liksom tidigare år, i planer som finns för kvalitetshöjande åtgärder. Resultatet visar också att ansträngningar görs hos vissa produkter för att mäta effekterna av förbättringsåtgärder. Exempelvis har KPI förbättrat sin täckning av produkter. Flera kunskapsböjande studier har också genomförts, till exempel om effekterna av över- och undertäckningen i AKU samt om tillförlitligheten av företagens näringsgrenskodning i FDB.

Tabell 7: Betygsättning samt förbättringar respektive försämringar med avseende på Tillförlitlighet, i nio¹ av SCB:s viktiga statistikprodukter mellan 2016 och 2017

Statistikprodukt	Antal bedömda kriterier 2017	Kriterier med förbättring	Kriterier med försämring	Betyg 2016	Betyg 2017
Arbetskraftsundersökningarna (AKU)	42	2	2	63,0	62,6
Konsumentprisindex (KPI)	42	4	1	63,2	64,2
Prisindex i producent- och importled (PPI)	42	3	0	53,7	54,4
Räkenskapssammendrag för kommuner och landsting (RS)	42	2	0	54,9	55,6
Utrikeshandel med varor (UHV)	42	1	1	64,6	64,5
Företagens ekonomi (FEK)	48	1	1	59,3 ²	59,3
Företagsdatabasen (FDB)	36	4	0	54,2 ²	55,6
Register över totalbefolkningen (RTB)	36	1	0	58,7	59,3
BNP kvartal	78	2	0	54,0	54,5
Totalt	408	20	5	58,4	58,9

1) ULF/SILC utvärderades inte under 2017 pga. planering av en omläggning av produkten och redovisas ej av den anledningen.

2) Korrigeringar har gjorts under 2017 inom FEK och för FDB som sänkte totalbetygen för dessa produkter avseende 2016. Värdet i ÅR 2016 för FEK var 59,3 och FDB var 55,0.

Standardisering för förbättrad effektivitet och kvalitet

Den långsiktiga inriktningen mot en gemensam produktionsmiljö har fortsatt under året genom utveckling och implementering av standardiserade lösningar i alla delar av statistikproduktionsprocessen. Under 2017 har ny och förbättrad funktionalitet inom dessa delar fortsatt att utvecklas för att möjliggöra en bredare implementering i statistikproduktionen. Insatser har också gjorts för att stabilisera och konsolidera funktionaliteten i befintliga delar av produktionsmiljön.

Det gäller både inom Triton som är ett sammanhängande stöd för insamling och mikrogranskning från i första hand företag och organisationer, och KLON, som stödjer delprocesserna *Bearbeta* och *Analysera*.

Under året har ny funktionalitet för säkrare inloggning i SCB:s e-tjänster utvecklats, och kommer att införas successivt under 2018. Det innebär bl.a. möjlighet att logga in med e-legitimation eller mobilt bank-ID för att lämna uppgifter till SCB. En ny komponent som hanterar utsändning av information till uppgiftslämnare har också utvecklats och tas i bruk under första kvartalet 2018, ytterligare ett

steg mot en säkrare hantering av inloggningsuppgifter på SCB. Den nya utsändningsfunktionen kommer under 2018 också att kompletteras med möjlighet att skicka säker elektronisk post till företag och privatpersoner genom den gemensamma statliga infrastrukturen *Mina meddelanden*.

Under 2017 har också funktionalitet för att samla in data från företag och organisationer via s.k. maskin-till-maskin-lösningar börjat utvecklas. Samma tekniska lösning kommer också användas för insamlingen av data från administrativa register från andra myndigheter.

Ytterligare väsentlig ny funktionalitet som tillkommit under 2017 är en ombyggd teknisk lösning för hur data publiceras på SCB:s webbplats i syfte att säkra att publicering sker på utsatt tid.

För att öka graden av utvärdering av statistikproduktionens effektivitet och funktionalitet, i syfte att identifiera viktiga förbättringsmöjligheter och föreslå åtgärder, har under 2017 ett instrument för självutvärdering tagits fram. Instrumentet kommer att tas i bruk för ett antal statistikprodukter under 2018.

Felrapporter och korrigeringar

SCB har en etablerad rutin för att hantera fel och korrigeringar i den publicerade och levererade statistiken. På webbplatsen märker SCB upp alla korrigeringar till följd av upptäckta fel och användarna aviseras på olika sätt beroende på typ av korrigering. Korrigeringar dokumenteras i en felrapport med en beskrivning av grundorsakerna till att felet uppstått och de åtgärder som vidtagits för att undvika att liknande fel uppstår igen. Samtliga felrapporter analyseras samlat för att identifiera riskreducerande åtgärder på myndighetsnivå. Myndighetens ledningsgrupp är mottagare av en årlig sammanställning och analys som också ligger till grund för förslag till åtgärder.

Under 2017 har 45 felrapporter lämnats in och analyserats. Antalet rapporterade fel är därmed lägre än tidigare år. Det är svårt att veta om det finns viss underrapportering av fel, men alla korrigeringar på webbplatsen resulterar också i en felrapport. Minskningen kan till viss del förklaras av att rutiner successivt förbättras och risken för fel därmed minskar. Däremot är det inte antalet fel i sig som är det intressanta utan varför fel uppstår och om åtgärder sätts in för att minska risken för fel. 2016 rapporterades 61 fel, för 2015 var antalet 60 och för 2010–2014 var det genomsnittliga antalet 90. Analysen av felrapporterna visar att det, liksom tidigare år, finns vissa brister i tillämpningen av kontroller av framtagna statistikvärdet och att manuell hantering av rutinmoment fortsatt är en stor riskfaktor i produktionen. Den inriktning som

utvecklingsarbetet haft de senaste åren mot en mer sammanhållen gemensam produktionsmiljö är en väsentlig åtgärd för att minska riskerna för fel genom att manuell hantering av rutinmoment ersätts av automatiserade flöden av information. Det är tydligt av analysen av felrapporter att det är fortsatt angeläget att bygga bort en del manuella moment i hanteringen.

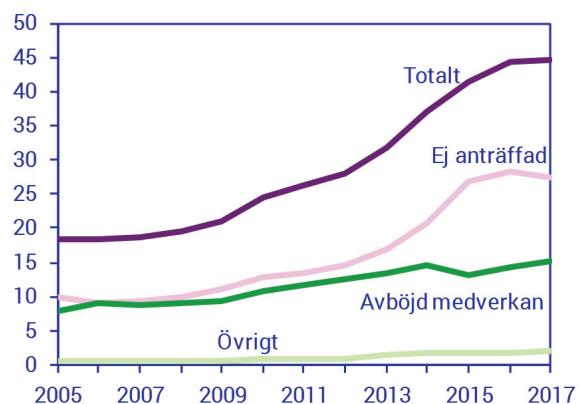
Bortfall

Bortfall innebär att man inte får svar från alla man frågar i en statistisk undersökning. Att SCB inte lyckas samla in data från en individ eller ett företag kan ha flera olika orsaker. De vanligaste orsakerna till bortfall är ”ej kontakt”, dvs. att SCB inte lyckas komma i kontakt med den som ska svara, och ”avböjd medverkan”, dvs. att individen eller företaget inte vill vara med i undersökningen. Det senare är särskilt vanligt i undersökningar utan uppgiftslämnarplikt så som alla individundersökningar.

Bortfallet är ett allvarligt problem. Till exempel är det tänkbart att personer som blir engagerade av frågorna i en undersökning svarar mera villigt än vad de mindre intresserade gör. Då riskerar statistiken att bli missvisande, ”snedvriden”. SCB använder, när det är möjligt, statistiska metoder som utnyttjar bakgrundssdata om personerna för att minska effekten av bortfallet. Metoderna tar hänsyn till hur olika grupper har svarat, en s.k. kalibreringsteknik.

För att ge en uppfattning om bortfallet och dess huvudsakliga orsaker visas data om bortfallets utveckling i *Arbetskraftsundersökningarna* (AKU). I AKU samlas data in från individer genom telefonintervju.

Figur 7: Bortfallet i AKU, procent, 2005–2017

Det totala bortfallet i AKU har ökat för varje år men har stabiliserats de senaste åren. Sedan 2007 har bortfallet ökat från 18,6 procent till 44,7 procent 2017, dvs. med 26 procentenheter på tio år.

Den vanligaste orsaken till bortfall är ”ej anträffad”. Det är också ”ej anträffad” som står för större delen av ökningen av bortfallet även om ökningen för denna grupp

har avtagit något. Över tid har det med andra ord blivit allt svårare för SCB att komma i kontakt med individerna som ska intervjuas. Detta medför också att fler kontaktförsök behöver göras för att erhålla intervjuer, vilket leder till att kostnaderna för intervjuinsamling ökar.

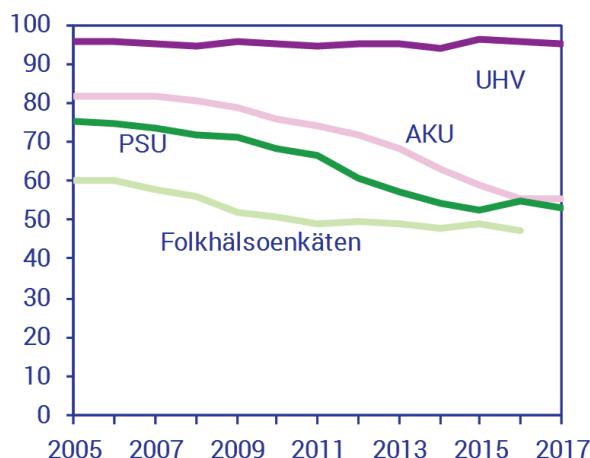
Bortfallet i AKU har studerats

I maj redovisades en rapport där bortfallet i AKU hade studerats. I rapporten görs en övergripande analys av bortfallet för en längre period och en djupgående analys för ett utvalt år. I den djupgående analysen studeras bortfallsbias, dvs. hur bortfallet kan snedvrida statistiken, utifrån utvalda redovisningsgrupper av variablerna kön, ålder, inrikes respektive utrikes född samt utbildningsnivå.

Rapporten visar att SCB inte kan utesluta att bortfallsbias föreligger. På en aggregerad nivå skattas den relativa bortfallsbiasen till runt 1-3 procent för olika nivåskattningar. På mer detaljerade nivåer kan bortfallsbiasen vara större. Trots ökade bortfallsnivåer ser inte SCB att den relativa biasen ökar över tid vilket gör att utvecklingstalen för olika skattningar bedöms vara tillräckliga för sitt ändamål.

Bortfallet är ett problem i många av SCB:s undersökningar. I figuren visas en jämförelse av svarsfrekvenserna i fyra undersökningar.

Figur 8: Svartsfrekvens i procent, 2005–2017¹

1) Bortfallet för UHV 2016 har räknats som ett genomsnitt av månaderna januari till augusti, då insamlingen av de senare månaderna pågår fortfarande under 2017. Folkhälsoenkäten genomfördes ej under 2017.

Partisympatiundersökningen (PSU) genomförs i maj och i november varje år. Data i PSU har tidigare samlats in genom enbart telefonintervjuer men 2016 infördes kombinerad insamling. Det innebär att uppgiftslämnarna kan svara på undersökningen antingen via en webbenkät eller via telefonintervju. Svartsfrekvensen i PSU har tidigare minskat i samma takt som i AKU, men de senaste två åren har den negativa utvecklingen mattats av.

Datainsamlingsmetoden för den *Nationella Folkhälsoenkäten* är pappersonkät med två påminnelser, men där det också sedan 2007 ges möjlighet att svara via en webbenkät. Andelen svarande har minskat med nästan 13 procentenheter sedan 2006, men de sex senaste åren har svarsandelen stabiliserat sig strax under 50 procent. Sedan 2016 genomförs Folkhälsoenkäten vartannat år vilket innebär att nästa tillfälle är 2018.

Utrikeshandel med varor (UHV) är en företagsundersökning belagd med uppgiftslämnarplikt. Svartsfrekvensen är ungefär 95 procent och stabil över tid.

Åtgärder för att förbättra svartsfrekvenserna

Sedan 2011 har SCB bedrivit samordnade projekt för att minska bortfallet och hantera dess potentiellt negativa konsekvenser. Under 2017 har bortfallsarbetet främst bedrivits inom ramen för två olika projekt: *Kombinerad insamling i AKU* och *Förändringsprojektet för insamling från individer och hushåll*.

Kombinerad insamling i AKU

En viktig del av bortfallsarbetet under de senaste åren har varit att testa, förbereda och implementera webbinsamling som ett komplement till telefoninsamling, så kallad kombinerad insamling, i individundersökningar. De experiment som genomförs i bland annat *Partisympatiundersökningen* (PSU) 2014-2015 och *Hushållens boende-utgifter* (BUT) 2016 har visat på mycket positiva resultat när ett webbalternativ erbjuds som komplement till telefonintervju jämfört med när insamlingen enbart sker via telefonintervju. Svartsandelnerna har varit signifikant högre i de grupper som erbjudits webb (i genomsnitt cirka fem procentenheter högre) och kostnaderna för datainsamlingen har minskat i och med att mellan 40-50 procent av svaren kommer in via webb. Man har i experimenten inte sett någon skillnad i datakvalitet för de grupper som erbjudits webb. Kombinerad insamling är sedan 2016 den ordinarie insamlingsmetoden i både PSU och *Individers IT-användning* och kommer i 2018 års insamling att bli ordinarie metod även i BUT.

Sedan 2016 pågår också ett förberedande arbete för att införa kombinerad insamling i AKU. Målet är initialt att införa kombinerad insamling för gruppens tillståndareanställda i en stor del av urvalet. Tillståndareanställda är den grupp som är mest stabil i bemärkelsen att de i stor utsträckning har samma arbetsmarknadsförhållanden som vid föregående insamlingsomgång, och därmed är en lämplig grupp att introducera webbinsamling för. Under året har insamlingsformuläret för tillståndareanställda

mättekniskt anpassats för webben och därefter programerats för webbinsamling. Ett antal juridiska förutsättningar har också utretts och ett metodarbete kring sammansatt skattning har genomförts. Det återstår dock arbete innan ett införande i full skala kan göras. Projektet kommer att fortgå under de kommande åren.

Utredning om responsivt webbverktyg

När webb erbjuds som insamlingsmetod i individundersökningar, som vid kombinerad insamling, är det viktigt att insamlingsverktyget också kan anpassa sig till olika skärmstorlekar. Många respondenter vill kunna svara på frågorna i sin mobiltelefon eller på läsplatta. SCB:s nuvarande webbverktyg SIV har inte ett s.k. responsivt gränssnitt, utan är anpassat till vanliga datorer. Under 2017 har därför utretts vilket responsivt webbverktyg SCB ska använda. Insamlingsverktyget SIV kommer att byggas om för att bli fullt responsivt och utvecklingsarbetet påbörjas 2018.

Exempel på infografik som publicerats 2017

Översyn av HUT och ULF/SILC

Två andra undersökningar som bygger på direktinsamlade data från individer är *Hushållens utgifter* (HUT) och *Undersökningarna om levnadsförhållandena* (ULF/SILC). För att anpassa dessa undersökningarna till de allt svårare förhållanden som gäller för att samla in data har en större översyn av dessa undersökningars upplägg och designpåbörjats. För HUT kartläggs också möjligheterna

att använda andra datakällor. Utredningsarbetet för ULF/SILC har också inkluderat omfattande användarkontakter för att inhämta synpunkter kring syfte med undersökningarna och vad de bör innehålla. Utredningsarbetet fortsätter under 2018 innan beslut om förändringar kan fattas.

Förändringsprojektet för datainsamling från individer och hushåll

För att möta de ökande svårigheterna i insamlingsarbetet från individer och hushåll har SCB även stärkt den egna produktionsprocessen. SCB har i *Förändringsprojektet för datainsamling från individer och hushåll* under 2017 fortsett att arbeta med att stabilisera och effektivera datainsamlingen av AKU. Under året har arbetssättet ändrats, bland annat med tätare uppföljning av behovet av intervjuartimmar och tillgängliga intervjuartimmar vilket ger större möjlighet att sätta in åtgärder. Det har resulterat i att svarsfrekvensen under större delen av 2017 legat på en stabil nivå.

Som ett led i arbetet med att förbättra produktionen av AKU har SCB också beslutat att ändra i sin organisation från 1 januari 2018. Det finns nu en enhet som ska fokussera på insamlingen av uppgifter till AKU där undersökningsledning, produktionsledning och intervjuare som arbetar med AKU finns samlade. Det nya arbetssättet ger kortare och tydligare beslutsvägar och förväntas leda till en effektivare verksamhet.

En central faktor i AKU, liksom i alla andra intervjuundersökningar, är tillgången till telefonnummer av god kvalitet. Det är väsentligt både för att öka svarsandelen, men också för att begränsa antalet kontaktförsök, och därmed hålla ned kostnaderna för intervjuinsamlingen. SCB har under 2017, inom ramen för förändringsprojektet, arbetat vidare med att få tillgång till telefonnummer för urvalspersoner från andra myndigheter. Detta som ett komplement till de telefonnummer som fås via automatisk matchning hos olika telefonnummerleverantör. Sedan maj 2017 har SCB en överenskommelse med Försäkringskassan om att kontinuerligt få telefonnummer för urvalspersoner. Under 2017 har också ett samarbete inletts med Arbetsförmedlingen, och från och med januari 2018 kommer SCB att kontinuerligt få kontaktuppgifter till urvalspersoner därifrån. Effekten av de nya kontaktuppgifterna kan mätas först under 2018. Kontakt har också etablerats med fler myndigheter med samma syfte och ett par myndigheter har ställt sig positiva till ett samarbete.

SCB och uppgiftslämnarna

"Kostnaderna för uppgiftslämnandet till statistiken ska minska."

"Myndigheten ska redovisa företag och andra uppgiftspliktigas organisationers kostnader för uppgiftslämnandet."

Regleringsbrev för budgetåret 2017

SCB mäter tidsåtgång och kostnad för anslagsfinansierade undersökningar (utom individ- och hushållsundersökningar) samt officiell statistik som SCB producerar på uppdrag åt andra statistikansvariga myndigheter. Från och med 2017 innehåller sammanställningen endast undersökningar med uppgiftslämnarplikt som genomförs årligen eller oftare. Detta är en skillnad jämfört med tidigare år då även frivilliga undersökningar ingick i beräkningarna. För att beräkna förändring av kostnad och timmar har jämförbara uppgifter tagits fram för 2016. I övrigt görs inte någon revidering av 2016 års beräkningar.

Årets sammanställning visar på en minskning av uppgiftslämnandet för företag och organisationer samt kommuner och landsting. Uppgiftslämnandet för statliga myndigheter är i princip oförändrad. Det bör betonas att osäkerheten i den tillämpade metoden att beräkna uppgiftslämnarbördan är stor. Tiden för uppgiftslämnandet kan variera i en och samma undersökning beroende på till exempel företagets eller kommunens storlek, organisation eller hur dess administrativa system är uppbyggda. Det är därför svårt att uppskatta en genomsnittlig tidsåtgång. I många undersökningar har SCB frågat uppgiftslämnaren hur stor tidsåtgången är. För övriga undersökningar uppskattas tidsåtgången för uppgiftslämnandet av de ansvariga för undersökningen.

Tabell 8: Förändring av kostnader och timmar för uppgiftslämnande jämfört med föregående år¹

	2015	2016	2017
Miljoner kronor	-36	-11	-13
Antal timmar (tusen)	-45	-14	-16

1) Uppgifterna är avrundade till miljoner kronor respektive tusentals timmar.

Tidsåtgången 2017

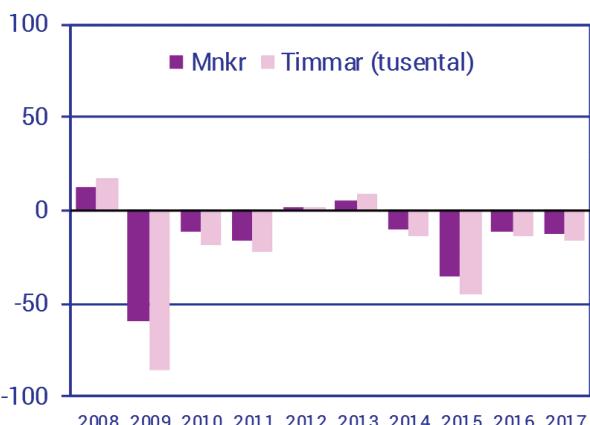
Tidsåtgången för uppgiftslämnandet till SCB under 2017 har för företag, organisationer, statliga myndigheter, kommuner och landsting uppskattats till totalt 483 000 timmar. Förändringen mellan 2016 och 2017 är en minskning med 16 000 timmar. Tidsåtgången för företag och organisationer har minskat med ca 15 000 timmar, vilket motsvarar ca 3,8 procent. Tidsåtgången för kommuner och

landsting har minskat med ca 800 timmar. Tiden för myndigheter är i princip oförändrad.

Kostnader 2017

Den totala kostnaden för uppgiftslämnandet har för året beräknats till 387 mnkr, varav 319 mnkr avser kostnaden hos företag och organisationer, 2 mnkr avser kostnaden hos myndigheter och 66 mnkr avser kostnaden hos kommuner och landsting. Den totala kostnaden har minskat med 13 mnkr eller 3,3 procent jämfört med 2016. Timkostnaderna (lön, sociala avgifter, lokaler med mera) har i beräkningarna för året antagits vara 830 kronor för företag och organisationer samt 686 kronor för myndigheter, kommuner och landsting.

Figur 9: Förändring av kostnader och timmar för uppgiftslämnande jämfört med föregående år, 2008-2017

Att minska och underlättा uppgiftslämnandet

Antalet undersökningar där tidsåtgången baseras på uppgiftslämnarnas uppskattning av tidsåtgång för uppgiftslämnandet är fler jämfört med tidigare år. Det gör att uppgifter som används har förändrats, i några fall har de tidigare varit överskattade och i andra fall underskattade. I och med detta bör nu uppgifterna om tidsåtgång speglar verkligheten bättre. Det finns flera förklaringar till varför svarstiderna skiljer sig åt. En förklaring till att den tidigare svarstiden varit överskattad, är att arbetet med ökad digitalisering börjar få effekt. SCB arbetar kontinuerligt med att förenkla uppgiftslämnandet genom förtydliganden av formulär och instruktioner men framförallt via olika sätt att lämna uppgifter. Idag använder merparten av SCB:s företagsundersökningar webbinsamlingsverktyget SIV. Arbete pågår också med att i allt större utsträckning möjliggöra inlämning via fil. Digitaliseringen ökar även hos uppgiftslämnarna, vilket underlättar uppgiftslämnandet och minskar svarstiden. Inom t.ex. skolområdet har uppgiftslämnarbördan minskat beroende på att fler och fler

uppgiftslämnare kan göra enkla uttag från sina verksamhetssystem.

SCB samråder med Näringslivets Regelnämnd (NNR) och med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) inför alla planerade förändringar av uppgiftslämnandet. Det gäller såväl ny statistik som utvidgningar och neddragningar. Även Regelrådets yttrande ska inhämtas vid förändringar i regelverket om det medförför effekter av betydelse för företagen.

Exempel på infografik som publicerats 2017

Tabell 9: Kostnader och timmar för uppgiftslämnande 2017¹

	Antal tusen timmar	Förändring jämfört med föregående år, tusen timmar	Kostnad, mnkr	Förändring jämfört med föregående år, mnkr ¹
Företag, organisationer och myndigheter	483	-16	387	-13
varav företag och organisationer	385	-15	319	-13
varav statliga myndigheter	2	0	2	0
varav kommuner och landsting	96	-1	66	-1

1) Summan stämmer inte pga. avrundning

SCB har fortsatt att leverera uppgifter om arbetsställen till den sammansatta bastjänsten för grundläggande uppgifter som Bolagsverket ansvarar för.

Arbete pågår med att skapa en webbapplikation där företag själva kan hantera uppgifter om företaget, dess arbetsställen och arbetsställenas arbetsställenummer.

Under 2017 har SCB fortsatt att delta i det projekt som SKL, Tillväxtverket, Bolagsverket och kommuner bedriver för att möjliggöra anslutning av fler aktörers e-tjänster. I juli 2016 fick Bolagsverket ett regeringsuppdrag att till mars 2018 införa en tjänst för digital inlämning av årsredovisningar. Detta uppdrag genomför Bolagsverket i samarbete med SCB, Skatteverket, Finansinspektionen och Bokföringsnämnden. Under 2017 har arbetet med att samordna begrepp mellan myndigheterna fortsatt, och en taxonomi avseende årsredovisning för mindre aktiebolag har färdigställts samtidigt som motsvarande arbete avseende årsredovisningar i större aktiebolag har påbörjats. Detta samordningsarbete är en viktig grund för att möjliggöra, dels en effektiv hantering hos företagen, dels en framtida återanvändning av årsredovisningsuppgifter i stor omfattning. När årsredovisningar finns i ett digitalt och strukturerat format minskar SCB:s behov av att direktinsamla denna typ av information för statistikändamål.

AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET

"Målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är att, genom att utföra uppdrag utifrån olika användares behov, öka möjligheterna att utnyttja det statistiska materialet och den statistiska kompetensen som finns inom myndigheten."

Regleringsbrev för budgetåret 2017

Den avgiftsfinansierade verksamheten (uppdragsverksamheten) vid SCB utgör nästan halva SCB:s totala omsättning och uppdragsverksamheten är organisatoriskt integrerad med den anslagsfinansierade verksamheten. Grunden till detta är att produktionen av statistiken ska kunna bedrivas effektivt, t.ex. genom att underlag till den officiella statistiken även ska kunna användas för andra statistikändamål. Uppdrags- och anslagsverksamheten hanteras administrativt och produktionsmässigt på ett likartat sätt i många avseenden och andelen uppdrag varierar mycket mellan myndighetens olika avdelningar och enheter. En uppdragspolicy finns som ger stöd för hur den möjlighet SCB har att bedriva uppdragsverksamhet ska tillämpas.

Uppdragsverksamhetens resultat

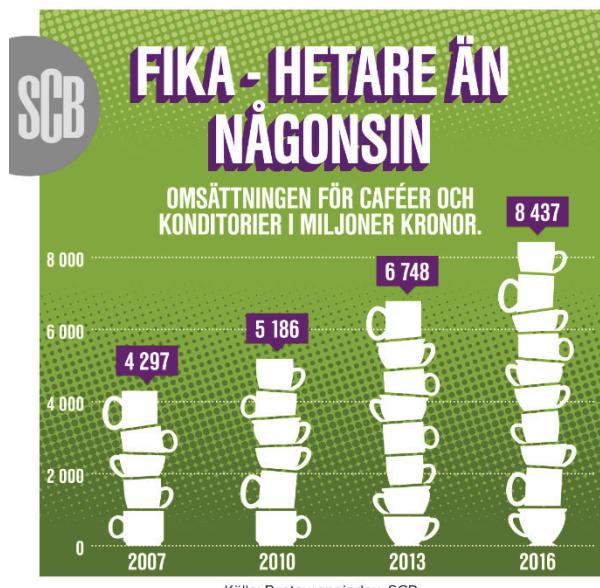
SCB:s verksamhet kan indelas i anslagsverksamhet och uppdragsverksamhet (avgiftsbelagd verksamhet). Hämförandet av intäkter och kostnader till anslags- respektive uppdragsverksamhet görs utifrån verksamhetsinnehållet. Av SCB:s totala intäkter är knappt hälften av intäkterna hämförliga till uppdragsverksamheten. Till uppdragsverksamheten medräknas intäkter av avgifter och andra ersättningar samt knappt hälften av intäkter av bidrag och finansiella intäkter.

SCB:s regleringsbrev innehåller från och med år 2005 en indelning av avgiftsbudgeten på områdena Officiell statistik, Övriga uppdrag samt Tjänsteexport. Från och med årsredovisningen avseende år 2005 redovisas härmed uppdragsverksamhetens intäkter, kostnader och resultat enligt denna indelning. Underlag saknades för uppdelning av resultatet t.o.m. år 2004 på officiell statistik och övriga uppdrag. Hela det ackumulerade överskottet t.o.m. år 2004 har därför hämförts till övriga uppdrag.

Beräknade intäkter och kostnader för uppdragsverksamheten uppgick enligt avgiftsbudgeten i regleringsbrevet till 500,0 mnkr respektive 515,5 mnkr. Intäkterna för år 2017 översteg avgiftsbudgeten med 11,4 mnkr och kostnaderna blev 14,2 mnkr högre främst beroende på ökad volym för tjänsteexporten. Intäkterna avseende

officiell statistik är i stort sett i nivå med budgeten medan intäkterna avseende övriga uppdrag har minskat. Kostnaderna inom officiell statistik har ökat bl.a. till följd av mer-kostnader för omlokaliseringen då respektive område har fått bära sin respektive andel av SCB:s totala kostnader. Kostnaderna för övriga uppdrag har minskat beroende på lägre upparbetning på dessa uppdrag, dock motverkas kostnadsminskningen då området fått bära sin andel av kostnaderna för omlokaliseringen.

Beräknat underskott enligt avgiftsbudgeten för året var sammantaget -15,5 mnkr varav officiell statistik 1,0 mnkr, övriga uppdrag -16,0 mnkr till följd av planenliga satsningar inom uppdragsverksamheten samt tjänsteexporten -0,5 mnkr. Resultatet för den avgiftsfinansierade verksamheten 2017 var sammantaget -18,3 mnkr vilket är 2,8 mnkr sämre än budgeten för året främst till följd av mer-kostnader för omlokaliseringen som har fördelats på verksamheten och medför ett försämrat resultat för officiell statistik och övriga uppdrag. Med årets resultat uppgår det ackumulerade överskottet till 18,1 mnkr (3,5 procent av uppdragsverksamhetens totala intäkter).

Exempel på infografik som publiceras 2017

Vid utgången av 2017 finns ett ackumulerat underskott om 50,7 mnkr avseende officiell statistik. Underskottet har successivt ökat under åren och de största underskotten uppstod åren 2007, 2009 och 2010. För år 2007 berodde underskottet främst på höga gemensamma kostnader som fördelades på uppdragsverksamheten, bland annat utvecklingskostnader för effektivisering av statistikproduktionsprocessen. Sammantaget visade själva avtalen för den officiella statistiken balans men underskott uppstod för

området efter fördelning av den officiella statistikens andel av kostnader för gemensamma insatser för hela uppdragsverksamheten. Underskotten 2009 och 2010 beror främst på stora negativa kalkyldifferenser. Viss del av tidigare års underskott har genererats från officiell statistik som SCB inte längre är producenter för. En generell iakttagelse är att avtalet för officiell statistik tidigare inte har inrymt kostnader för förvaltning och utveckling i tillräckligt stor utsträckning. Rationaliseringar har inte kunnat göras i den takt som skulle ha behövts och inte varit i den omfattning som tidigare antagits. Det ackumulerade uppdragsöverskottet avseende övriga uppdrag uppgick till 65,8 mnkr. De största överskotten har genererats åren 2006, 2010 och 2014. Överskotten beror bl.a. på lägre kostnadsutfall jämfört med kalkylerat och större volymer

än beräknat på vissa standardprodukter med fast prislista. Här har anpassning gjorts för att inte överskott ska uppstå.

SCB har upprättat en åtgärdsplan för att minska obalanserna och få långsiktig balans inom uppdragsverksamhetens olika delar. Budgeten för både 2016 och 2017 innehöll ett planerat större underskott för övriga uppdrag för att nyttja ackumulerat uppdragsöverskott till satsningar inom uppdragsverksamheten. För officiell statistik innebär åtgärdsplanen årliga överskott för att minska underskottet inom området. Detta har dock inte kunnat uppnås 2017 då vissa utvecklingskostnader blev högre än beräknat samt merkostnader för omlokaliseringen bidrog till underskott inom området. SCB kommer att behöva upprätta en förnyad åtgärdsplan för 2018 och framåt.

Tabell 10: Uppdragsverksamhetens intäkter, kostnader och resultat, mnkr

		2015	2016	2017
Officiell statistik	Tidigare års över-/underskott ¹	-46,2	-48,0	-48,4
	Intäkter ²	126,2	129,2	135,4
	Kostnader ³	128,0	129,5	137,8
	Utfall	-1,8	-0,4	-2,3
	Ackumulerat över-/underskott	-48,0	-48,4	-50,7
Övriga uppdrag	Tidigare års över-/underskott ¹	84,1	90,1	81,8
	Intäkter ²	333,0	314,3	305,6
	Kostnader ³	326,9	322,7	321,5
	Utfall	6,0	-8,4	-15,9
	Ackumulerat över-/underskott	90,1	81,8	65,8
Tjänsteexport	Tidigare års över-/underskott ¹	4,4	3,1	3,0
	Intäkter ²	53,5	71,0	70,4
	Kostnader ³	54,8	71,1	70,4
	Utfall	-1,3	-0,1	0,0
	Ackumulerat över-/underskott	3,1	3,0	3,0
Totalt	Intäkter ²	512,7	514,5	511,4 ⁴
	Kostnader ³	509,8	523,3	529,7
	Resultat för avgiftsförmedlad verksamhet	3,0	-8,9	-18,3
	Totalt ackumulerat över-/underskott	45,2	36,4	18,1

1) Underlag saknas för uppdelning av resultat t.o.m. år 2004 på Officiell statistik och Övriga uppdrag.

Hela det ackumulerade överskottet t.o.m. år 2004 för dessa delar har därför härförts till Övriga uppdrag.

2) Inklusive intäkter av avgifter och andra ersättningar och intäkter av bidrag samt finansiella intäkter som kan härföras till uppdragsverksamheten.

3) Inklusive gemensamma kostnader som kan härföras till uppdragsverksamheten.

4) Varav intäkter av avgifter och andra ersättningar 505,6 mnkr, intäkter av bidrag 5,4 mnkr och finansiella intäkter 0,4 mnkr.

SCB:s olika uppdragstjänster

Uppdragsverksamhetens intäkter har minskat med ca 3,1 mnkr jämfört med 2016 och uppvisar ett underskott om ca 18,3 mnkr.

Tabell 11: Uppdragsverksamhet, mnkr

	2015	2016	2017
Intäkter ¹	512,7	514,5	511,4 ³
Kostnader	509,8	523,3	529,7
Resultat	3,0	-8,9	-18,3
Ackumulerat överskott	45,2	36,4	18,1
Produktutveckling ²	0,0	0,0	3,0
Marknadsföring ²	4,3	4,7	5,8
Antal timmar (tusental)	717	850	774

- 1) Inkl. uppdragsverksamhetens andel av gemensamma intäkter.
- 2) Avdelningarnas marknadsföring och produktutveckling, ej centrala insatser.
- 3) Varav intäkter av avgifter och andra ersättningar 505,6 mnkr samt intäkter av bidrag 5,4 mnkr och finansiella intäkter 0,4 mnkr.

Den uppdragsfinansierade verksamheten består av ett stort antal olika tjänster och produkter, allt från enkla tabeller till komplexa informationssystem och hela statistiska undersökningar omfattande alla moment från datainsamling till färdig rapport. SCB utför också årligen ett stort antal bearbetningar av olika statistikregister.

Tabell 12: Uppdragsverksamhetens intäkter¹ efter uppdragskategori, mnkr

Uppdragskategori	2015	2016	2017
Datainsamling/total statistisk undersökan	244,8	232,6	232,5
Konsultation m.m.	67,1	69,5	62,7
Statistisk bearbetning av befintliga register	110,0	102,9	110,8
Nominella uttag	20,3	20,2	18,0
Tjänsteexport	53,5	71,0	70,4
Övrigt	14,1	16,4	16,0
Publikationer	2,9	1,9	1,0
Totalt	512,7	514,5	511,4

- 1) Inklusive intäkter av avgifter och andra ersättningar och intäkter av bidrag samt finansiella intäkter som kan härföras till uppdragsverksamheten.

För att jämföra de olika uppdragskategoriernas omfattning beräknas den procentuella andelen i förhållande till uppdragsverksamhetens totala intäkter för året.

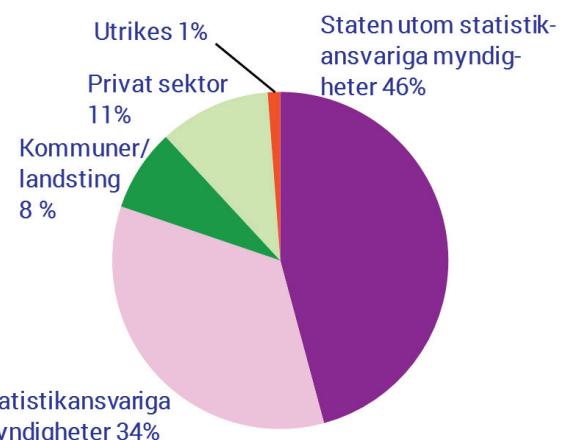
Samtliga kategorier ligger kvar på liknande nivåer som för tidigare år.

Antal uppdrag 2017

Under 2017 registrerades cirka 5 400 nya uppdrag vilket innebär en minskning med ca 1 200 uppdrag i jämförelse med föregående år. De flesta uppdragen var av mindre omfattning och cirka 11 procent utgjordes av större uppdrag över 50 000 kr.

Statliga myndigheter stod för lite mer än tre fjärdedelar av uppdragsverksamhetens intäkter och utgjorde liksom tidigare år den största kundkategorin. Uppdrag åt andra statistikansvariga myndigheter utgjorde 2017 cirka 34 procent av den totala volymen. Här ingår, utöver uppdrag som avser officiell statistik, också utrednings- och utvecklingsuppdrag.

Figur 10: Uppdragsverksamhetens intäkter¹ efter kundkategori, procent

- 1) Inklusive intäkter av avgifter och andra ersättningar och intäkter av bidrag samt finansiella intäkter som kan härföras till uppdragsverksamheten.

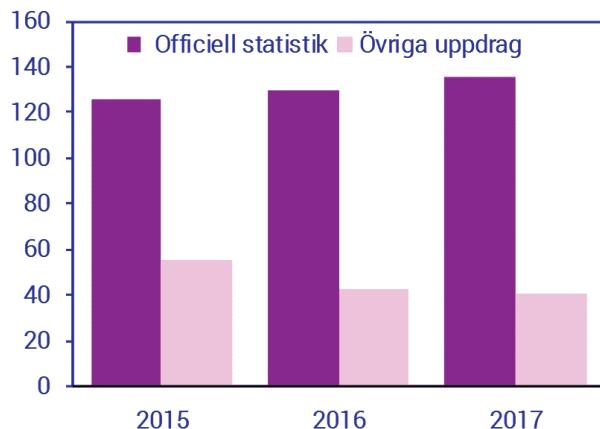
Uppdrag avseende officiell statistik

"Myndigheten ska inom ramen för sin statistikverksamhet utföra uppdrag åt andra myndigheter, i den utsträckning som den har tillgängliga resurser för det. Myndigheten ska prioritera uppdrag som rör officiell statistik."

Förordning (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån

Av SCB:s totala volym för uppdragsverksamheten avser cirka 26 procent produktion av officiell statistik på uppdrag av 23 statistikansvariga myndigheter. Volymen av uppdragsverksamhetens intäkter som avser officiell statistik har i jämförelse med föregående år ökat med cirka 6,2 mnkr och uppgick till 135,4 mnkr.

Figur 11: Uppdragsverksamhetens intäkter¹ från SAM efter officiell statistik och övriga uppdrag, mnkr

1) Inklusive intäkter av avgifter och andra ersättningar och intäkter av bidrag samt finansiella intäkter som kan hänföras till uppdragsverksamheten.

SCB har under året producerat officiell statistik enligt avtal med statistikansvariga myndigheter (SAM). Det handlar ofta om långsiktiga åtaganden. SCB arbetar även aktivt för att tillsammans med uppdragsgivarna utveckla den officiella statistiken. Exempel på uppdrag för officiell statistik ges nedan.

Den officiella statistiken om högskoleväsendet till Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har utökats under året till följd av ändringar i rapporteringssystemet, Nya Ladok, samt utveckling av UKÄ:s nya statistikdatabas.

I uppdraget till Skolverket har SCB kartlagt och dokumenterat granskningen av statistikprodukterna i syfte att få en mer transparent och likvärdig granskning av de produkter som ingår i avtalet.

Ett nytt treårsavtal rörande officiell lönestatistik inleddes under året där Medlingsinstitutet och SCB haft ett nära samarbete gällande löpande produktion och utvecklingsfrågor.

Samarbetet med Jordbruksverket kring den jordbruksekonomiska undersökningen har utökats för att öka utnyttjandet och höja kvaliteten i undersökningen. Ett nytt IT-stöd för skördeundersökningarna har utvecklats och det har minskat uppgiftslämnarbördan.

En ny ramöverenskommelse med Energimyndigheten har arbetats fram för åren 2018-2021 och avtalet har utökats med nya undersökningar.

I samarbete med Havs- och vattenmyndigheten har SCB tagit fram ny officiell statistik om tillförsel av kväve och fosfor till kusten via vatten.

Övriga uppdrag åt myndigheter

SCB producerar även statistik som inte klassas som officiell statistik åt SAM och andra myndigheter. Det kan handla om årligen återkommande undersökningar men

även enstaka uppdrag. Det kan också vara konsulttjänster inom t.ex. statistisk metod, analys och mätteknik på direkt förfrågan. Några exempel på uppdrag åt andra myndigheter ges nedan.

På uppdrag av Riksbanken har Betalningsbalansstatistik och statistik över utrikeshandel med tjänster producerats.

Verksamheten som omfattas av lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna är avgränsat till en enhet vid SCB. Uppdraget är att ta fram statistik som belyser utvecklingen av de finansiella marknaderna, samt att bedriva verksamhet enligt lagen om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna. I databasen behandlas uppgifter som behövs för Riksbankens övervakning av och Finansinspektionens tillsyn över finansmarknaderna och sker på uppdrag av dessa myndigheter. Statistiken omfattar de finansiella företagens årliga resultat- och balansräkningar samt statistik över finansinstitutens finansiella tillgångar och skulder. I statistiken ingår räntestatistik, beräkning av penningmängden samt land- och valutafördelade utländska fordringar och skulder. Enheten producerar och utvecklar även värdepappersstatistik. Dessutom pågår projektarbete för att utveckla en värdepappersdatabas (VINN) och en kreditdatabas (KRITA). Insamlingen av data till VINN har påbörjats under 2017 och insamlingen för KRITA kommer att inledas under 2018.

I SCB:s medborgarundersökning, som genomförs en gång per år, får kommunens invånare tycka till om sin kommun och dess verksamheter. För att underlätta jämförelser och benchmarking för deltagande kommuner, har resultaten gjorts tillgängliga i SCB:s statistikdatabas.

SCB har skrivit ett treårsavtal med Tillväxtverket angående individundersökningen Svenskars resande. Den bygger på ett EU-direktiv och kan på sikt få klassificeringen officiell statistik.

Under 2017 tecknades ett ramavtal med Stockholms läns landsting för två år framåt med möjlighet till ytterligare två års förlängning. I avtalet ingår bl.a. framtagning av 1 600 befolkningsprognoser och en omfattande rapport. Detta har tidigare gjorts som årliga uppdrag.

Regeringsuppdraget till jämställdhetsstatistiken att kvantitativt följa upp jämställdhetsintegreringen har under året utökats med ett uppdrag att utveckla indikatorer för jämställd hälsa och jämställd utbildning.

Indexuppdrag efterfrågas kontinuerligt och många av SCB:s indexuppdrag är återkommande. Ett treårigt avtal har slutits med Kammakollegiet och tre övriga finansiärer gällande AKI (Arbetskostnadsindex). I nära samarbete

med Energimyndigheten har SCB tagit fram ett energieffektiviseringsindex för industrin. Exempel på nya index är el-index för busstrafik, fordongasindex samt entreprenadindex. Dessutom görs ett stort antal mindre uppdrag, som bygger på tillgängligt datamaterial.

SCB:s experter inom metodområdet anlitas vid behov för att ge stöd till myndigheter. Under året har SCB bl.a. arbetat med undersökningsdesign tillsammans med Konjunkturinstitutet.

Som ett resultat av den nya uppdragspolicyen genomför inte SCB längre några medarbetarundersökningar.

Uppdrag åt övriga kunder som inte är myndigheter
SCB gör också uppdrag åt andra kunder än myndigheter vilket bidragit till en ökad användning av statistiken. Ofta bygger undersökningsarna på SCB:s unika datatillgång då urval görs från SCB:s register eller då undersökningar kompletteras med registeruppgifter. SCB har gjort en undersökning om arbetsmarknadens potential samt en analysrapport med fokus på frågor kring integration och arbetsmarknad på uppdrag av Svenskt näringsliv.

SCB tar också årligen fram exportchefsindex på uppdrag av Business Sweden som ger information om konjunkturläget för den svenska exportnäringen och exportföretagens internationella verksamhet.

Övriga aktiviteter kopplade till den avgiftsfinansierade verksamheten

I syfte att öka användningen av SCB:s statistik och tjänster arrangerade eller deltog SCB i ett antal konferenser, temadagar och mässor. Syftet var att nå användare av statistiken men även uppgiftslämnare och uppdragskunder.

SCB deltog vid Brunnby lantbrukardagar där det var 5 700 besökare. I SCB:s monter kunde besökarna bl.a. ta del av resultat från skörde- och vilstskadeundersökningarna, se statistik över mjölkproduktion och mjölkkonsumtion under de senaste hundra åren.

Utväckling av statistiken sker regelbundet i samarbete med beställare t.ex. när ny statistik tas fram på uppdragsbasis, men även när officiell eller annan statlig statistik utvecklas.

SCB har på uppdrag av Naturvårdsverket genomfört ett antal utvecklingsprojekt kopplat till den officiella statistiken rörande luft och avfall. Resultatet av projektens mätningar och utsläpp presenteras i "Sverige i siffror" på [scb.se](#).

Statistiskt material för forskningsändamål

SCB handlägger årligen ca 500 mikrodatautlämningar för forsknings- och statistikändamål. De flesta mikrodatautlämningar avser forskningsändamål och då främst till

forskare vid universitet och högskolor. Uppdragen är av engångskarakter men många av kunderna är återkommande. Volymen har varit ungefär densamma de senaste åren.

Under 2017 har flera åtgärder vidtagits för att öka tillgängligheten till de uppgifter som används för forskningsändamål.

Centraliserad handläggning

Under våren fattades beslut om att genomföra en omorganisation som trädde i kraft den 1 september då ansvaret för samtliga ärenden koncentrerades till enheten för mikrodata vid avdelningen för Befolknings- och välfärd. Verksamhet och personal från andra delar av SCB som ansvarat för utlämnaning av mikrodata för forskning fördes över till enheten för att säkerställa en enhetlig och effektiv hantering. Omorganisationen har fallit väl ut och verksamheten fungerar bra.

I samband med omorganisationen har också prissättningen av uppdragen setts över och vissa justeringar har gjorts vilket resulterat i att priserna för mikrodatauppdraget reducerats. Översyn av prissättningen kommer att fortsätta bl.a. i syfte att göra prissättningen mer transparent i SCB:s offerter.

Kortare kötider

Åtgärder har vidtagits för att korta tiden från det att beställningen kommer in till dess att ärendet handläggs. Den viktigaste faktorn är rätt bemanning och rekrytering till enheten pågår. För att förenkla för forskarna och för att minska handläggningstiden vid SCB har beslut fattats kring en översyn av nuvarande beställningsförfarande.

Kontakter med forskare

Den 3 oktober arrangerades *Forskardagen – konferensen om registerforskning*. SCB ingick tillsammans med Vetenskapsrådet, Riksarkivet, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Socialstyrelsen i arrangörsgruppen. Ett 20-tal föreläsningar hölls inom området för registerforskning med seminarier av alla medverkande myndigheter. Tidigare under hösten anordnade SCB en workshop för ett antal användare av leveranssystemet av mikrodata (MONA) som använder programmeringsprogrammet SAS. Syftet var att få höra mer om hur användarna jobbar i miljön, vilka SAS-moduler de använder, vad de upplever fungerar bra och mindre bra samt vilka behov de har framöver. Medverkade gjorde användare från andra myndigheter och fackliga organisationer. Det framkom många bra synpunkter som SCB sedan har arbetat vidare med.

För att ytterligare stärka dialogen med användarna på området har det fattats beslut om att inrätta två forskarråd

som ska vara forum för diskussion kring frågor som berör utlämningen. Råden ger också SCB möjlighet till återkoppling på förändringar och arbetssätt gällande denna del av uppdragsverksamheten.

SCB har deltagit i Vetenskapsrådets uppdrag att stötta den registerbaserade forskningen genom att utveckla Registerforskning.se och metadataverktyget RUT.

ANVÄNDARE OCH KUNDER

"Myndigheten ska redovisa allmänhetens förtroende för myndigheten"
"...samt kundnöjdheten i den avgifts-finansierade verksamheten."

Regleringsbrev för budgetåret 2017

SCB har under 2017 undersökt kundernas syn på myndigheten i två olika undersökningar: SOM-undersökningen och Leveransenkäten.

Allmänhetens förtroende

Under 2016 valde SCB att byta leverantör för undersökningen om allmänhetens förtroende. Den nya leverantören använder en väl ansegg metod och ger även bra jämförbarhet med andra myndigheter. Förändringen medför dock att det inte finns några uppgifter att tillgå för tidigare år.

Tabell 13: Allmänhetens förtroende för SCB, procent

	2017
Mycket stort eller ganska stort förtroende	43
Kvinnor	40
Män	47
Varken stort eller litet förtroende	28
Kvinnor	28
Män	27
Ganska eller mycket litet förtroende	6
Kvinnor	6
Män	6
Ingen uppfattning	23
Kvinnor	26
Män	20
Har kännedom om SCB	39
Kvinnor	33
Män	45

Resultatet för undersökningen visar att förtroendebalansen, som uttrycker relationen mellan stort och litet förtroende för dem med åsikt, ligger på +48. Förtroendet för SCB kan därmed sägas vara ganska högt, också i förhållande till andra myndigheter och samhällsinstitutioner. Resultatet nedbrutet i olika befolkningsgrupper visar att förtroendet stiger med utbildningsnivå. Män har

högre förtroende för SCB än kvinnor. Sett till boendeområde är förtroendet högst för de som bor i storstäderna. Dessutom är förtroendet högre hos de som har högre tillit till andra mäniskor. Förtroendet för myndigheten är lägre, men ändå med ett positivt förtroendevärde, för de som har låg utbildning, bor i mindre tätort och har låg tillit till andra mäniskor.

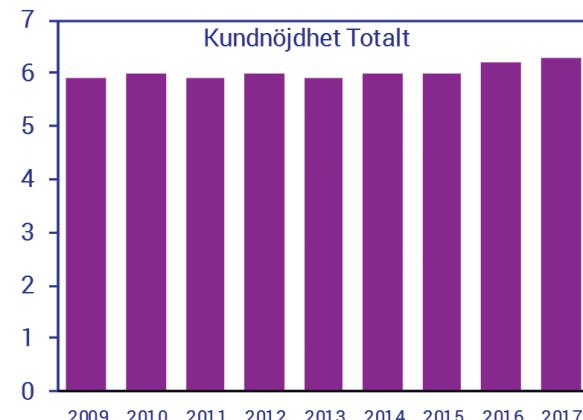
Kännedomen om SCB:s verksamhet stiger med utbildningsnivå och inkomst samt är högre i yrkesgrupper som tjänstemän och egenföretagare. Kännedomen om SCB:s verksamhet är lägre i de yngsta och de äldsta åldersgrupperna.

Leveransenkäten

Alla kunder som beställer uppdrag från SCB för minst 10 000 kronor ombeds besvara en så kallad leveransenkät för att mäta kundnöjdheten i det enskilda uppdraget. Av leveransenkäten framgår att kunderna i huvudsak var nöjda med SCB:s leveranser. 2017 uppgick medelbetyget för av SCB utförda uppdrag till 6,3 på en sjugradig skala där 7 betyder mycket nöjd och 1 inte alls nöjd. Det är en mindre förbättring jämfört med de två föregående åren.

De faktorer som betygssätts i leveransenkäten är tempo, service, punktlighet, innehåll, lättförståelighet, användbarhet och prisvärdhet. Uppdrag som får betyg 1–3 på någon av dessa (förutom prisvärdhet) betraktas som klagomål och följs upp genom en återkontakt med kund. Det är en viktig del i kvalitetsarbetet att följa upp de kunder som har klagomål. Totalt antal svar med 1–3 som betyg på uppdraget var 2,5 procent under 2017. Det har minskat något sedan 2016 då motsvarande siffra var 4,3 procent.

Figur 12: Kundnöjdhet enligt leveransenkäten avseende totalbetyg, 2009–2017

Anm. Från och med 2009 använd en sjugradig skala i leveransenkäten varför uppgift för 2008 inte är jämförbar.

2017 var svarsfrekvensen cirka 33 procent, vilket är i nivå med föregående år. Eftersom svarsfrekvensen är låg och

undersökningen avser enskilda uppdrag ska generella slutsatser om SCB:s uppdragsverksamhet dras med stor försiktighet.

Tabell 14: Kundnöjdhet enligt leveransenkäten

Faktor	2015	2016	2017
Tempo	5,8	5,8	6,0
Service	6,3	6,4	6,5
Punktlighet	6,0	6,1	6,3
Innehåll	6,2	6,3	6,3
Lättförståelighet	6,0	6,2	6,2
Användbarhet	6,2	6,3	6,4
Prisvärdhet	5,3	5,4	5,6
Totalt	6,0	6,2	6,3
Antal svar	521	586	519
Antal svar med totalbetyg 3 eller lägre	17	25	13

Samråd med statistikanvändare

"Myndigheten ska samråda med viktiga användare innan väsentliga förändringar av statistikens innehåll och omfattning genomförs."

Regleringsbrev för budgetåret 2017

I Rådet för den officiella statistiken diskuterades under hösten 2017 kvalitetsutvärderingen som ska göras av alla statistikansvariga myndigheter avseende den officiella statistiken. Då lyftes också frågan kring de otydligheter som finns kopplat till begreppet officiell statistik, vilket också påtalats vid ett par externa granskningar. En arbetsgrupp har därefter tagit fram ett förslag till riktlinjer för begreppet officiell statistik som kommer beredas inom systemet för den officiella statistiken under 2018.

SCB har under 2017 haft tio användarråd. I de ämnesstatistiska användarråden förankras förändringar i statistiken hos viktiga användare och de ger SCB kunskap om nya och förändrade statistikbehov. Några exempel från användarrådagens verksamhet under året följer nedan.

I användarrådet för arbetsmarknadssstatistik hölls under 2017 en workshop om hur arbetsgivardeklarationer på individnivå kan användas till i ett brett perspektiv. Ledamöterna skrev ned förslag inom områdena konsekvenser på befintlig statistik, ny statistik inom arbetsmarknadsmrådet samt ny statistik inom befolknings- och sociala området. Förslagen utgjorde därefter ett av underlagen i den förstudie som genomfördes under hösten med anledning av att SCB kommer att få tillgång till månatliga kontrolluppgifter på individnivå.

I användarrådet för befolkning, demografi och utbildning presenterades rapporten Sveriges framtida befolkning 2017-2020. Vid höstens möte informerades användarrådet om SCB:s nya statistikansvar för folkbildning, yrkeshögskolan samt konst- och kulturutbildningar. Dessutom har rapporterna "Jobbar utrikes födda med lärarutbildning som lärare?" och "Utlandsstudiers effekter på etableringen på arbetsmarknaden" som tagits fram i samarbete med CSN presenterats. Inför verksamhetsplaneringen 2018 har användarrådet fått möjlighet att prioritera mellan olika förslag på anslagsfinansierade enkäter och registerstudier.

I användarrådet för demokratistatistik har diskussion förts om vilka rapporter rörande folkvalda och förtroendevalda politiker som SCB bör publicera. Användarrådet har också informerats om att SCB fortsatt kommer att göra insamling och registerhantering för Valundersökningarna där ansvaret flyttats från SCB till Göteborgs universitet från 1 januari 2018. För 2018 kommer insamlingen att göras med post- och webbenkäter. I den totalräknade valdeltagandeundersökningen 2018, som SCB ansvarar för, planeras en utökning av den regionala redovisningen. Användarrådet fick ta ställning till vilken redovisning och vilka analyser som ska accentueras, t.ex. ungas och utlandsföddas valdeltagande. Vid en presentation av SCB:s arbete med den statistiska uppföljningen av Agenda 2030 diskuterades mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen. Användarrådet ställde sig positivt till att SCB inriktar sig mer på frågor kring förtroende, tillit och korruption förutsatt att det inte påverkar befintlig statistik inom demokratiorådet.

I användarrådet för ekonomisk statistik har många viktiga frågor behandlats under de fyra möten som hållits under året. Användarrådet har försökt säkerställa att de förändringsförslag som SCB lägger fram inte försämrar kvaliteten i statistiken och i de fall neddragningar måste göras, att de då görs på ett sätt som skadar kvaliteten så lite som möjligt. Ett område som tagits upp är konsekvenserna i Nationalräkenskaperna (NR) av ombranschningen av Ericsson AB där användarrådet vill understryka vikten av att revidering sker och att den går längre tillbaka än till det år SCB föreslår. Tolkningsproblemen av offentlig konsumtion/produktion i NR sedan Sverige genomförde ett metodbyte för flera år sedan har tagits upp och resulterat i att SCB tagit fram en rapport kring detta. Frågan hur importen till Sverige bäst ska mätas, givet det europeiska regelverket för mikrodatautbyte inom Intra-EU utrikeshandel med varor, har behandlats i användarrådet under flera år. Användarrådet fick under hösten ta ställ-

ning till tre alternativ till den framtida statistikproduktionen där användarrådet förordade ett av alternativen för att säkra kvaliteten. Användarrådet har också diskuterat förslaget att ersätta Produktionsindex över näringslivet (PIN) med Produktionsvärdeindex (PVI) som är ett bättre index. Användarrådet har framfört att PVI bör lyftas fram och att det endast blir en officiell serie. SCB har från november 2017 gjort denna förändring. Vid årets sista möte fick användarrådet komma med förslag till prioriteringar även utanför den ekonomiska statistiken och tog då upp ett förslag som rör statistiklagens tillämpning där myndigheter enligt statistiklagen i första hand ska använda tillgängliga uppgifter innan nya samlas in för att minska uppgiftslämnarbördan och insamlingskostnaderna. Det finns dock hinder inom andra lagområden/ registerförfattningar som SCB föreslogs uppmarksamma Regeringskanslet på.

SCB:S ANVÄNDARRÅD UNDER 2017:

- arbetsmarknadsstatistik
- befolkning, demografi och utbildning
- demokratistatistik
- ekonomisk statistik
- FoU-statistik
- mark- och bebyggelsestatistik
- miljö och miljöräkenskaper
- välfärdsstatistik
- regionalstatistik
- kommunikation

Användarrådet för FoU-statistik har under 2017 fått information om SCB:s statistik på FoU-området. Rådets ledamöter visar stort engagemang och ambitionen från SCB:s sida är att bättre ta tillvara användarrådets synpunkter. Några av de områden som tagits upp är resultat från den senaste FoU-statistiken och Community innovation survey (CIS) som kommer att ha en ny enkät p.g.a. förändrat policyfokus med mer beskrivningar av de icke innovativa företagen. SCB:s pågående arbete med att förenkla och förbättra FoU-enkäten inom företagssektorn har också diskuterats och användarrådet har lämnat synpunkter.

En av huvudfrågorna i *användarrådet för statistik över mark och bebyggelse* har varit hur geografiska indelningar i tematiska verksamhetsområden och handelsområden ska tas fram och presenteras. Synpunkterna från användarrådet kommer att användas i SCB:s arbete. Förändringar har även gjorts i publiceringen av statistik över fastighets-taxeringar som ett resultat av diskussion i användarrådet. Andra frågor som tagits upp är SCB:s uppdrag åt Regeringskanslet om ekosystemtjänster som är ett exempel på samarbete med andra myndigheter samt öppna data

från SCB. Användarrådet har lämnat flera förslag på ny som statistik som det finns behov av. Användarrådet har också lämnat förslag på hur den officiella statistiken bör presenteras och prioriterat mellan bl.a. analyserande text och statistik i databaser.

Användarrådet för miljö och miljöräkenskaper har informerats om viktiga arbeten inom miljöområdet. I undersökningarna om gödselmedel och odlingsåtgärder inom jordbruksområdet har datainsamlingen samordnats och utvecklats så att bl.a. uppgiftslämnarbördan minskat. Användarrådet har också fått information om SCB:s arbete med miljöräkenskaper där arbetet med att ta fram statistik i enlighet med den nya statistikförordningen för miljöräkenskaper fortsatt. SCB:s arbete med den statistiska uppföljningen av Agenda 2030 har också presenterats. Informationsutbytet är värdefullt för SCB och användarrådet har bidragit med värdefulla synpunkter kring kommunikation och omvärlsbevakning.

Användarrådet för välfärdsstatistik har informerats om arbetet för att minska det höga bortfallet i SCB:s urvalsundersökningar, bl.a. pågår utvecklingsarbete för att underlätta uppgiftslämnandet i undersökningarna om Hushållens utgifter (HUT) och Tidsanvändningsundersökningen (TA). SCB har presenterat resultat från arbetet att utreda orsaken till skillnader i skattningar mellan den officiella inkomstfördelningsstatistiken och de inkomstdata som tas fram från ULF/SILC. Användarrådet anser att SCB bör publicera en heltäckande jämförelse av olika statistikkällor för inkomstmått som t.ex. Ginikoefficienten. Diskussion har också förts kring konkreta statistikbehov som t.ex. behovet av mer statistik över personer med funktionsnedsättning och behovet av ett sammanhållet system för samordningsnummer.

Användarrådet för regional statistik har till uppgift att bevara den regionala dimensionen inom många olika ämnesområden. Användarrådet har informerats om utvecklingsplanen för den anslagsfinansierade statistiken om mark och bebyggelse för 2017-2020 och det pågående arbetet med att framställa statistik över handelsområden. SCB:s karttjänst och SCB:s öppna geodata som finns fritt tillgängligt för visning och nedladdning på SCB:s hemsida har presenterats. Regionala statistikbehov har diskuterats och användarrådet har informerats om den nya regionala indelningen DeSO, Demografiska statistikområden. Användarrådet framförde att det finns ett stort behov av statistik på lägre regional nivå än kommuner.

Användarrådet för kommunikation har haft diskussioner bl.a. utifrån spaningar inom nuläget i statistikvärlden och statistikens förmåga att på ett korrekt sätt visa

skeenden i samhället. Användarrådet konstaterade att kunskapen om statistik samt förståelsen för hur statistiken kan tolkas och granskas behöver stärkas i samhället. Även tillgängligheten till statistik betonas. Idéer och behov av visualisering av statistik har diskuterats samt förslag till förbättringar av Statistikdatabasen. API:er bör förbättras för att bredda målgruppen och öka användbarheten. Mer analys och kvalitativa slutsatser efterfrågas för att underlätta tolkningen av statistiken. SCB kan bli mer närvarande och anpassa publiceringar på webbplatsens startsida och andra kanaler efter frågor som är aktuella i samhällsdebatten. De kommentarer och synpunkter som kommit upp i användarrådet har tagits med i utvecklingen av scb.se samt i vidareutvecklingen av övriga produkter och tjänster inom kommunikationsområdet.

NÄMNDER OCH RÅD

Efter att förordnandet för de dåvarande ledamöterna i *insynsrådet* gick ut den 31 augusti 2016 har inga nya ledamöter utsetts av regeringen.

SCB:s Vetenskapliga råd har under 2017 haft ett möte. I samband med mötet organiserades ett öppet seminarium med gästföreläsare Danny Pfeffermann, gd för Israels statistikbyrå, som också är professor i statistik på University of Southampton och professor emeritus på Hebrew University. Föreläsningen och efterföljande diskussion handlade om framtida utmaningar i officiell statistik med fokus på metodologiska- och produktionsfrågor. På själva mötet diskuterades två ämnen, fördelningsnycklar i utrikeshandels statistik och design av komplexa företagsundersökningar.

Nämnden för konsumentprisindex har haft två möten under året. Diskussioner har förts kring förslaget om att införa en mer konsekvent hantering av elementär-aggregaten i KPI. Vidare har nämnden fått möjlighet att ge synpunkter och förslag till justering av vikter för distansköp samt ge synpunkter på ett kommande arbete med att studera bias i KPI. Den årliga promemorian om kvalitetsvärderingarna som gjorts i KPI under 2016 har också presenterats.

Nämnden för byggnadsindex har inte haft något möte under året.

Expertgruppen för arbetsmarknadssstatistik (EFAM), som är rådgivande till SCB, har haft två möten under året. På agendan under 2017 har bl.a. varit information och diskussion inför införandet av månatliga kontrolluppgifter. Månatliga kontrolluppgifter skulle vara en ny källa som har betydelse för befintlig statistik liksom ger möjligheter till ny statistik.

Samordning och internationellt statistiskt samarbete

Samordning och internationellt statistiskt samarbete

SAMORDNING AV DEN OFFICIELLA STATISTIKEN

SCB ska bl.a.:

- ”5. verka för samarbete mellan de statistikansvariga myndigheterna,
- 6. ge råd och stöd till statistikansvariga myndigheter i principiella frågor om den officiella statistikens kvalitet och i frågor om att underlätta uppgiftslämnandet,
- 7. senast den 31 mars varje år lämna en rapport till regeringen om systemet för den officiella statistiken, med en analys av de utvärderingar av kvaliteten som de statistikansvariga myndigheterna ska göra enligt 13 a § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken,
- 8. föra en förteckning över statistikansvariga myndigheters statistikprodukter, och
- 9. sammanställa en årlig publiceringsplan för den officiella statistiken”

Förordning (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån

Rådet för den officiella statistiken stödjer SCB

En av SCB:s uppgifter enligt instruktionen är att samordna systemet för den officiella statistiken. Till stöd för SCB:s samordningsroll finns ett råd för den officiella statistiken där tolv statistikansvariga myndigheter (SAM) är representerade plus SCB vars generaldirektör är ordförande.

SCB:s samordningsansvar

SCB lämnade den första årliga rapporten, ”Sveriges officiella statistik”, till regeringen den 28 mars. En engelsk version av rapporten har också publicerats på SCB:s webbplats. I rapporten ges bland annat en beskrivning av det svenska statistiksystemet och en analys av de utvärderingar av kvaliteten som de statistikansvariga myndigheterna har gjort av deras officiella statistik. En lista på officiella statistikprodukter ingår liksom en redogörelse för aktiviteter som pågått inom ramen för samordningen.

SCB samlar, i samband med underlag till rapporten Sveriges officiella statistik, in underlag till SCB:s

publiceringsplan för 2018. Planen omfattar all svensk officiell statistik och finns tillgänglig på SCB:s webbplats.

SCB är nationell koordinator för Internationella valutafondens gemensamma datastandard i Sverige. Bevakning görs löpande att leveranser av data till Internationella valutafonden och att uppdatering av länkar till den berörda statistiken på webbplatsen sker samma dag som ny statistik offentliggörs.

Kompetensutveckling inom SAM-sfären

En viktig del av samordningen utgörs av seminarieverksamhet för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte. Under året hölls en konferens om den officiella statistiken där temat var öppna data. Konferensen hade cirka 170 deltagare från cirka 20 statistikansvariga myndigheter, andra myndigheter, representanter för näringsliv, regioner och kommuner. Övriga seminarier och workshops som har anordnats under 2017 har bland annat handlat om utvärdering av kvaliteten i den officiella statistiken och riktlinjen för begreppet officiell statistik. Dessutom har SCB löpande spridit information till de andra statistikansvariga myndigheterna via e-post, nyhetsbrev och SAM-Forum. SAM-Forum är SCB:s ”extranät”, ett samordningsverktyg som samtliga SAM har tillgång till, och som innehåller information gällande samordningsfrågor.

Föreskrifter och riktlinjer om kvalitet för officiell statistik

SCB har under 2017 med stöd av 16 § och 13 § första stycket förordningen (2001:100) om den officiella statistiken beslutat om föreskrifter om utvärdering av den officiella statistikens kvalitet (SCB-FS 2017:8). Föreskrifterna, som trädde i kraft den 1 augusti 2017, och den därtill följande handboken utgör ett stöd för de statistikansvariga myndigheterna att var och en inom sitt statistikområde utvärdera den officiella statistikens kvalitet.

Alla statistikansvariga myndigheter har under slutet av 2017 genomfört den första utvärderingen av sin officiella statistik enligt föreskrifterna. I den rapport SCB ska lämna till regeringen senast den 31 mars 2018 kommer en analys av dessa utvärderingar att ingå.

Den 1 januari 2017 trädde också SCB:s föreskrifter om kvalitet för den officiella statistiken (SCB-FS 2016:17) samt ändringarsföreskrifterna i (SCB-FS 2002:16) för offentliggörande m.m. av officiell statistik i kraft.

SCB har under året också arbetet med ett förslag till riktlinje om vad som är officiell statistik. Ett tydliggörande av begreppet officiell statistik har efterfrågats i flera sammanhang, bland annat i ”*Vad är officiell statistik? En översyn av statistiksystemet och SCB*” (SOU 2012:83) och Riksrevisionens granskningsrapport ”*Den officiella statistiken – en rättvisande bild av samhällsutvecklingen?*” (RiR 2015:3). Ett förslag på riktlinje presenterades på Rådet för den officiella statistikens möte samt vid en workshop för statistikansvariga myndigheter. Vidare har en konsekvensbedömning av effekten av förslaget för olika SAM genomförts. Arbetet kommer att fortsätta under 2018.

Delade verktyg

SCB har tillgängliggjort IT-verktyg, som utvecklats av SCB för användning i statistikproduktionen, för andra statistikansvariga myndigheter. På SAM-Forum finns information om vilka verktyg det gäller: SAS2Argus, ETOS 2, PX-web och PX-Win.

Aktiviteter i rådets arbetsgrupper

Arbetsgruppen för metod och kvalitet har under året främst fokuserat på arbetet med införandet av de nya föreskrifterna och diskuterat erfarenheter från detta arbete. Vidare har arbetsgruppen diskuterat riktlinjen om vad som är officiell statistik. Höstens möten ägnades åt den kommande utvärderingen av statistikens kvalitet.

Rådets arbetsgrupp för uppgiftslämnarfrågor har under året fortsatt att fokusera på frågor som rör kommunikation med uppgiftslämnare. Vidare har gruppen fortsatt att arbeta med en text som kan användas för att motivera uppgiftslämnare att lämna uppgifter samt med en guide till bra skriftligt bemötande vid kontakt med uppgiftslämnare. Arbetsgruppen för användbarhet och tillgänglighet till den officiella statistiken har haft till uppgift att utbyta erfarenheter inom områdena användbarhet, visualisering och teknik. Arbetsgruppen har under året påbörjat arbetet med en översyn av riktlinjerna för elektronisk publicering av statistik. Till arbetsgruppen finns också två undergrupper där den ena arbetar med användare/användbarhet och den andra med visualisering och verktyg.

INTERNATIONELLT STATISTISKT SAMARBETE

SCB ska bl.a.:

”1. vara nationell statistikbyrå med den innehörd som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik...i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/759.”

”2. utföra de uppgifter gällande årsrapporter som Sverige har enligt artikel 11.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009”

Förordning (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån

I den strategi för SCB:s internationella samarbete som beslutades i december 2016 framgår att målet för det internationella statistiska samarbetet är att öka tillgången till harmoniserad, samanvändbar och jämförbar internationell statistik av hög kvalitet. Samtidigt ska det internationella samarbetet bidra till att utveckla SCB:s egen verksamhet.

Ett aktivt deltagande i internationellt statistiksamarbete är nödvändigt för att bidra till dessa mål och få största möjliga inflytande på de beslut som fattas. SCB deltar i drygt 100 arbetsgrupper knutna till det europeiska statistiksamarbetet.

Tabell 15: Antal EU-arbetsgrupper inom statistikområdet med svenska deltagande

	2015	2016	2017
Deltagande från SCB	112	120	111
Deltagande från andra SAM	58	60	53

Vidare deltar SCB i ca 20 OECD- och ca 30 FN-arbetsgrupper inom statistikområdet. Samarbete sker också via de femtiolet kontaktnätverk som finns etablerade inom det nordiska statistiksamarbetet. Under 2017 genomfördes 464 arbetsresor inom ramen för SCB:s internationella samarbete. Det är en minskning med dryg 20 procent jämfört med året innan.

Tabell 16: Antal arbetsresor inom ramen för det internationella statistiksamarbetet av SCB:s personal uppdelat på resmål, kön och chef/handläggare

Resmål	År	Chefer ²		Handläggare		Totalt	
		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
EU-länder¹	2015	26	26	172	154	198	180
	2016	29	18	162	156	191	174
	2017	18	13	89	113	107	126
Nordiska länder	2015	9	7	57	53	66	60
	2016	16	7	54	61	70	68
	2017	6	6	44	67	50	73
Övriga länder	2015	9	4	34	29	43	33
	2016	11	2	40	30	51	32
	2017	8	2	47	51	55	53
Totalt	2015	44	37	263	236	307	273
	2016	56	27	256	247	312	274
	2017	31	21	181	231	212	252

1) Exklusive nordiska länder

2) Med chefer avses generaldirektör, biträdande generaldirektör, avdelningschef och enhetschef (ej biträdande avdelnings- samt enhetschefer).

Samarbete inom EU

Samarbetet inom det europeiska statistiska systemet (ESS) prioriteras före annat internationellt samarbete enligt SCB:s internationella strategi. Statistiksamarbetet inom EU syftar till att göra medlemsstaternas statistik jämförbar.

SCB för Sveriges talan och är pådrivande i samarbetet inom det europeiska statistiksystemet för att tillgodose såväl nationella som europeiska behov. Sverige verkar inom EU för en kostnadseffektiv och jämförbar statistik av god kvalitet, en låg uppgiftslämnarbörd samtidigt som de svenska sekretessbestämmelserna värnas. SCB:s engagemang i EU-frågor sker främst inom ramen för arbetet i det europeiska statistiska systemet (ESS) vars medlemmar är kommissionens statistikbyrå (Eurostat), de nationella statistikmyndigheterna och andra myndigheter med ansvar för utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik.

ESS-kommittén (ESSC), där SCB:s generaldirektör deltar, är det viktigaste strategiska forumet för diskussioner och beslut inom ESS. Kommittén är rådgivande till Eurostat vad gäller strategiska frågor rörande europeisk statistik och har träffats fyra gånger under 2017.

SCB gjorde i början av 2018 en redovisning till Eurostat om arbetet med de förbättringsåtgärderna avseende de rekommendationer som gavs vid Eurostats granskning under 2014 och 2015 (peer review).

Prioriterade arbetsområden

Ett av de högst prioriterade områdena under de senaste åren har varit implementeringen av ESS Vision 2020.

Visionen antogs av ESSC i maj 2014 som det styrande ramverket för utveckling inom ESS fram till 2020. SCB har som medlem i ESS åtagit sig att arbeta för att intentionerna i visionen förverkligas. SCB har under 2017 också deltagit i VIN (Vision Implementation Network) som stödjer arbetet i Vision implementation group (VIG). VIN består av de medlemsstater som inte är ledamöter i VIG. SCB har under hela arbetet med visionen drivit frågan om stöd till implementering av genomförda projekt samt utvärdering av implementeringarna.

Under året har också arbetet med en ny vision efter 2020 inletts. På den årligt återkommande DGINS-konferensen för generaldirektörer för statistikbyråer inom EU var detta den viktigaste frågan. På DGINS diskuterades också migrationsstatistik och ett memorandum antogs som anger inriktningen för det fortsatta arbetet.

Ett annat prioriterat område under de senaste åren har varit kvalitet, och inte minst kommunikation av kvalitet till olika användargrupper. I maj 2016 etablerade ESSC en högnivågrupp om kvalitet – HLGQ – för att leda detta arbete. Under 2017 har arbetet fokuserat på en revidering av riktlinjerna för europeisk statistik (Code of Practice). Revideringen har gjorts utifrån de erfarenheter som den senaste peer review runden gav samt andra förändringar som riktlinjerna behöver hantera. De reviderade riktlinjerna antogs av ESSC den 16 november 2017. I samband med detta har också diskussioner förts om en ny peer review runda, preliminärt 2021.

En fråga som fortsätter att öka i betydelse inom ESS är möjligheten att beräkna statistikprodukternas kostnader på

ett jämförbart sätt i medlemsländerna samt på ESS-nivå. Detta är nödvändigt för att kunna prioritera arbetet inom ESS samt underlätta budgetplanering. Under 2016 samlades data, för år 2012-2015, in på övergripande nivå samt för ett antal utvalda produkter. Under 2017 samlades data inför 2016 men bara på den övergripande nivån. SCB har drivit frågan om att resultaten av analysen av insamlade data måste spridas och dess användbarhet analyseras innan ytterligare insamlingar genomförs.

Ny lagstiftning på statistikområdet

Ett antal EU-förordningar på statistikområdet har antagits under året. I huvudsak avser dessa genomförandebefogenheter för Europaparlamentets och rådets rättsakter som har till syfte att öka harmoniseringen av EU-statistiken.

Totalt under 2017 antogs tolv rättsakter, varav tio utgjordes av kommissionsförordningar avseende genomförandebefogenheter för kommissionen. ESSC är genomförandekommitté för rättsakter på statistikområdet, vilket innebär att kommittén beslutar om genomförandebefogenheter för kommissionen för Europaparlamentets och rådets rättsakter på statistikområdet. Sverige röstade för samtliga dessa rättsakter i ESSC.

Tabell 17: Gällande EU-rättsakter på statistikområdet¹

	2015	2016	2017
Totalt	263 ¹	269	278
Beslutade under året	19	17	12

1) I beräkningen är inte förändringar i rättsakter som beslutats av Rådet och Parlamentet, eller av kommissionen, tagits med.

Under året har medarbetare från SCB fortsatt deltagit i möten i rådets arbetsgrupp för statistik tillsammans med Finansdepartementets representant i gruppen för att bidra med ämneskunskap. Europaparlamentet och rådet har under året fastställt två förordningar på statistikområdet. Det handlar om förlängning av det europeiska statistikprogrammet 2013 – 2017 till 2020, samt revidering om förordningen om territoriella typindelningarna.

Annat internationellt samarbete

Utöver det europeiska samarbetet deltar SCB aktivt i fler internationella fora för samarbete inom statistikområdet. Främst avser detta samarbete inom Norden, OECD och FN.

Norden

De nordiska statistikbyråerna har ett aktivt samarbete. Det sker bl.a. i form av samverkan inom de ungefär 50 kontakt-nätverk som finns etablerade för enskilda statistikområden samt för vissa horisontella frågor. På det årliga nordiska chefsstatistikermötet var målet att fördjupa sig i några utvalda strategiska frågor. De tre teman som diskuterades

var digital ekonomi, den nya dataskyddsförordningen och modernisering av statistikproduktionen.

OECD

SCB deltar i OECD:s statistiksamarbete, främst inom ramen för *Committee on Statistics and Statistical Policy* (CSSP) och dess arbetsgrupper, men också inom ramen för andra kommittéers arbete där statistik är framträdande.

Vid CSSP:s möte i juni presenterades OECD:s metod för att mäta hur långt länderna har kommit i arbetet med att uppnå målen i Agenda 2030. Kommittén diskuterade också bland annat utmaningen att fånga globaliseringens effekter i statistiken och mäta effekten av digitaliseringen på BNP.

FN

Under 2017 har frågan om uppföljningen av genomförandet av Agenda 2030 och dess hållbarhetsmål (Sustainable Development Goals, SDG) fortsatt varit den stora frågan i FN:s samarbetet på statistikområdet. Under FN:s statistikkommittéens möte i mars där SCB deltog antogs ett utkast till en resolution om den statistiska uppföljningen av agendan, inklusive en indikatorlista och en process för revidering och förfining av indikatorlistan. Resolutionen antogs sedan av FN:s ekonomiska och sociala råd (ECOSOC) och av generalförsamlingen. Antagandet av resolutionen och indikatorlistan ger goda förutsättningar för att fortsätta arbetet med utvecklingen av den globala indikatorlistan och med dataflöden mellan den nationella och globala nivån. SCB deltar aktivt i detta arbete bland annat genom deltagande i statistikkommittéens arbetsgrupp *Inter Agency and Expert Group on SDG indicators* och i dess undergrupp som behandlar geografiska aspekter av statistiken och hur dessa kan användas i uppföljningen.

Även inom ramen för FN:s regionala kommission (UNECE) har arbete pågått kring uppföljningen av Agenda 2030. SCB har fortsatt sitt aktiva deltagande i Styrgruppen för SDG-statistik. Bland annat har SCB bidragit till arbetet kring dataflöden och nationella rapporteringsplattformar.

Frågan om integrering mellan geografi och statistik har drivits vidare inom FN:s samarbetet. I november stod SCB värd för en workshop som arrangerades tillsammans med UNECE:s *High Level Group on Modernisation of Official Statistics production*. Workshopen lockade ett 80-tal deltagare från hela världen från såväl den statistiska som den geografiska sfären. Workshopen följdes av ett möte med FN:s globala expertgrupp för integration av statistik och geografi där SCB ingår.

SAMORDNING AV STATISTIKLEVERANSER TILL INTERNATIONELLA ORGANISATIONER

SCB samordnar statistikleveranser till Eurostat. För att underlätta denna samordning finns vid varje nationell statistikmyndighet i EU:s medlemsstater en utsedd så kallad Local Coordinator som har till uppgift att vara stöd för de nationella myndigheter som rapporterar data till Eurostat. I uppgiften ingår även att utgöra en informationskanal mellan Eurostat och medlemslandet.

Rapporteringen av statistik till Eurostat regleras av förordningar och direktiv samt i vissa fall frivilliga överenskommelser. Både statistikansvariga myndigheter och andra myndigheter i Sverige rapporterar.

Det mesta av den statistiken som rapporteras är s.k. europeisk statistik, dvs. den ska finnas med i det europeiska statistiska programmet (ESP) som konkretiseras i det årliga arbetsprogrammet (AWP).

Antal filer som ska rapporteras varierar mellan olika länder och även över tid. Punktligheten i dataleveranserna mäts regelbundet av Eurostat. Under 2017 levererades 93 procent av de filer som SCB skulle leverera i tid (före deadline eller senast på deadline). Punktligheten för Sverige totalt låg på samma nivå, 93 procent. För övriga rapporterande myndigheter i Sverige, exklusive SCB, var punktligheten 94 procent.

Tjänsteexport

Tjänsteexport

"Myndigheten får bedriva sådan tjänsteexport som är direkt kopplad till myndighetens uppgifter."

Förordning (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån

Övergripande resultatredovisning

Det internationella projektsamarbetet under 2017 har omfattat tio långsiktiga samarbeten mellan SCB och systemmyndigheter i länder prioriterade inom policyramverket för det svenska utvecklingssamarbetet. SCB har därtöver arbetat med ett International Training Program (ITP) inom jämställdhetsstatistik där ett tiotal länder från Asien, Afrika och Mellanöstern medverkar. Projektförberedande arbete har genomförts tillsammans med Bangladesh statistikmyndighet, vilket förhoppningsvis leder till ett fullskaligt projekt 2018.

Arbetet har i stort gått enligt plan och i linje med uppsatta mål och resultat för respektive projektsamarbete. Antalet projekt har minskat något och därmed också antalet korttidsuppdrag. Projekten i Somalia och ITP jämställdhetsstatistik har inneburit höga externa kostnader, därför ökar omsättningen jämfört med 2015 och 2016.

Det regionala projektet i Balkan avslutades 30 juni 2017 och arbete med en ny fas pågår. Under året har också förberedelser genomförts för nya projektfaser i Albanien och Kosovo där nuvarande projektfaser avslutades i december 2017. Projektet i Moldavien avslutades i december 2017 och ingen ny fas är planerad. Projektet i Burkina Faso avslutades i mars och vissa fortsatta insatser utreds.

Sammanlagt 130 anställda vid SCB (60 kvinnor och 70 män) har arbetat som korttidsrådgivare genom att bistå med utbildningar, workshops, seminarier, rådgivning och liknande. Förutom SCB-anställda har externa konsulter anlitats. Det är personer som avropats från ramavtal, lånats in från andra statistikansvariga myndigheter, pensionerade medarbetare och/eller konsulter som direktupphandlats för olika korttidsuppdrag.

Totalt 17 studie- och arbetsbesök i Sverige har arrangerats inom ramen för de olika projektsamarbeten med totalt 69 besökare och sammanlagt 332 personbesöksdagar. Medarbetare från Jordbruksverket, Brotsförebyggande rådet och Skogsstyrelsen har också medverkat under studiebesöken.

Under året har SCB fortsatt arbeta med det interna utvecklingsarbetet, bland annat har koncept för olika områden tagits fram, t.ex. priser, kommunikation, IT, kurser i företagsundersökningar. SCB har även haft ett nära samarbete med den norska statistikbyrån, SSB, för att utveckla ett gemensamt upplägg för företagsregister.

SCB deltog på det årliga FN-mötet (United Nations Statistical Commission) i New York den 5-10 mars 2017. Under det mötet, anordnades ett sidomöte tillsammans med Norge och Danmark om ”Nordic model” för kapacitetsutveckling inom statistik. Mötet väckte stort intresse från deltagare från flertalet länder, främst afrikanska.

Tabell 18: Prestationer tjänsteexport

	2015	2016	2017
Antal utlandsstationerade långtidskonsulter ¹	11	12	9
Kvinnor	1	4	3
Män	10	8	6
Antal korttidsuppdrag	274	280	261
Antal mottagna studiebesök till Sverige	16	19	17

1) Avser antalet långtidskonsulter per 31 december resp. år

Axplock av resultat från pågående projekt

I *Albanien-projektet* har en ny statistiklag tagits fram. Webbplatsen har moderniseras och kvalitetsrapporter för statistiken publiceras nu externt. Statistik över företag på regional nivå och miljöräkenskaper har producerats och förbereds för publicering. Detta har bidragit till ytterligare ökad användbarhet.

Under året har det förekommit samverkan med Kosovos statistikmyndighet inom flera områden, bl.a. tidredovisningssystem och webbplats. I *Kosovo-projektet* har Eurostat genomfört en granskning (light peer review) och projektet stöttade och hjälpte till med förberedelserna som resulterade i försiktigt positiva reaktioner från EU. Kosovos statistikmyndighet har också lanserat en ny webbplats.

Det *regionala projektet på Balkan* avslutades vid halvårsskiftet. Flera personer från regionens statistikbyråer har deltagit som lärare i de utbildningar som projektet genomfört. Kompetensnivå i statistik höjs kontinuerligt i dessa länder där renodlad statistikutbildning nästan saknas helt. Aktiviteterna i projektet har möjliggjort möten mellan experter i regionen vilket i sin tur möjliggjort utbyte av erfarenheter mellan länderna. En del statistikbyråer har

kommit längre än andra i utvecklingen vilket de som inte kommit lika långt kan dra nytta av.

Georgien-projekten har gjort flera framsteg i det som nu är slutfasen av projektet. Man har tagit fram förbättrad statistik om utsläpp från vägtransporter och ny statistik om vattenförsörjning. Avfallsstatistik och miljöräkenskaper har påbörjats. Policies för statistiksekretess och datasäkerhet har tagits fram, liksom riktlinjer för röjandekontroll och mikrodata. En fickbok om jämställdhet har publicerats för andra gången, denna gång nästan helt självständigt av statistikbyrån.

Moldavien-projekten avslutades 2017. Ett viktigt resultat är det förslag till ny statistiklag som tagits fram. Dessutom har arbetet med användarkommunikation och intern kommunikation stärkts. Kapaciteten inom säsongrensning har förbättrats. Miljöräkenskaper för luft har tagits fram.

I *Kenya-projekten* har företagsregistret omstrukturerats, vilket möjliggör effektiva urval till byråns företagsundersökningar. Ett större arbete för att förbättra prisstatistiken har inletts. Miljöstatistiken har också förbättrats och en ny publikation om hushållens miljöpåverkan förbereds. En första upplaga av fickboken "Women and men in Kenya" har tagits fram och ska publiceras tidigt under 2018.

Somalia-projekten har stöttat statistikmyndigheten med att producera BNP-statistik, vilket med undantag av ett par år inte har gjorts sedan 1980-talet. Mycket arbete har också lagts på att förbättra prisstatistiken och nu kan konsumentprisindex (KPI) för Somalia jämföras med motsvarande statistik för andra afrikanska länder. Det finns också kvalitetsrapporter framtagna för KPI. Även arbetet med jämställdhetsstatistik har varit intensivt och förväntas resultera i en publikation i början av 2018. Förberedelser för att genomföra en hushållsbudgetundersökning har genomförts.

Mali-projekten har gett stöd i att göra fattigdomsanalyser utifrån den hushållsundersökning som projektet har medverkat till att bygga upp. Dataservrar och surfplattor har köpts in för att säkra produktionsmiljön. Kompetensutveckling inom myndighetsövergripande planering och uppföljning, miljöstatistik och dokumentation har skett under 2017.

I *Kambodja-projekten* har arbetet med att effektivisera den socioekonomiska undersökningen som SCB har varit med och byggt upp fortsatt. Arbetet med att höja kvaliteten i nationalräkenskaperna pågår. En lättillgänglig publikation med statistikresultat har tagits fram under året.

I *Guatemala-projekten* har mycket arbete lagts ner för att förbättra jämställdhetsstatistiken, inte bara för statistikmyndigheten utan även för andra myndigheter. Ett nytt prisindex har tagits fram och för KPI har insamlingen förbättrats. Projektet har också tagit fram en IT-strategi och arbete pågår för att implementera den.

International Training Program för jämställdhetsstatistik avslutade den första omgången i början av 2017 med många konkreta resultat. De fem deltagande länderna Uganda, Rwanda, Tanzania, Palestina och Bangladesh arrangerade nationella event med externa deltagare för att lansera de resultat som kommit fram i projekten. I tre av länderna har man tagit fram publikationer med fokus på kvinnor och män i statistiken. Därtill har rapporter och utbildningsmaterial tagits fram. I Palestina har den nya jämställdhetspublikationen tryckts i 10 000 exemplar för att spridas i skolorna. Deltagarna i Uganda har tagit fram ett utbildningspaket och hållit utbildningar såväl inom jämställdhetsstatistik som jämställdhetsbudgetering.

Annat arbete under 2017

Insatsen med att förbereda medarbetare och stärka kompetensen hos de konsulter som är aktiva i tjänsteexporten har fortsatt under 2017.

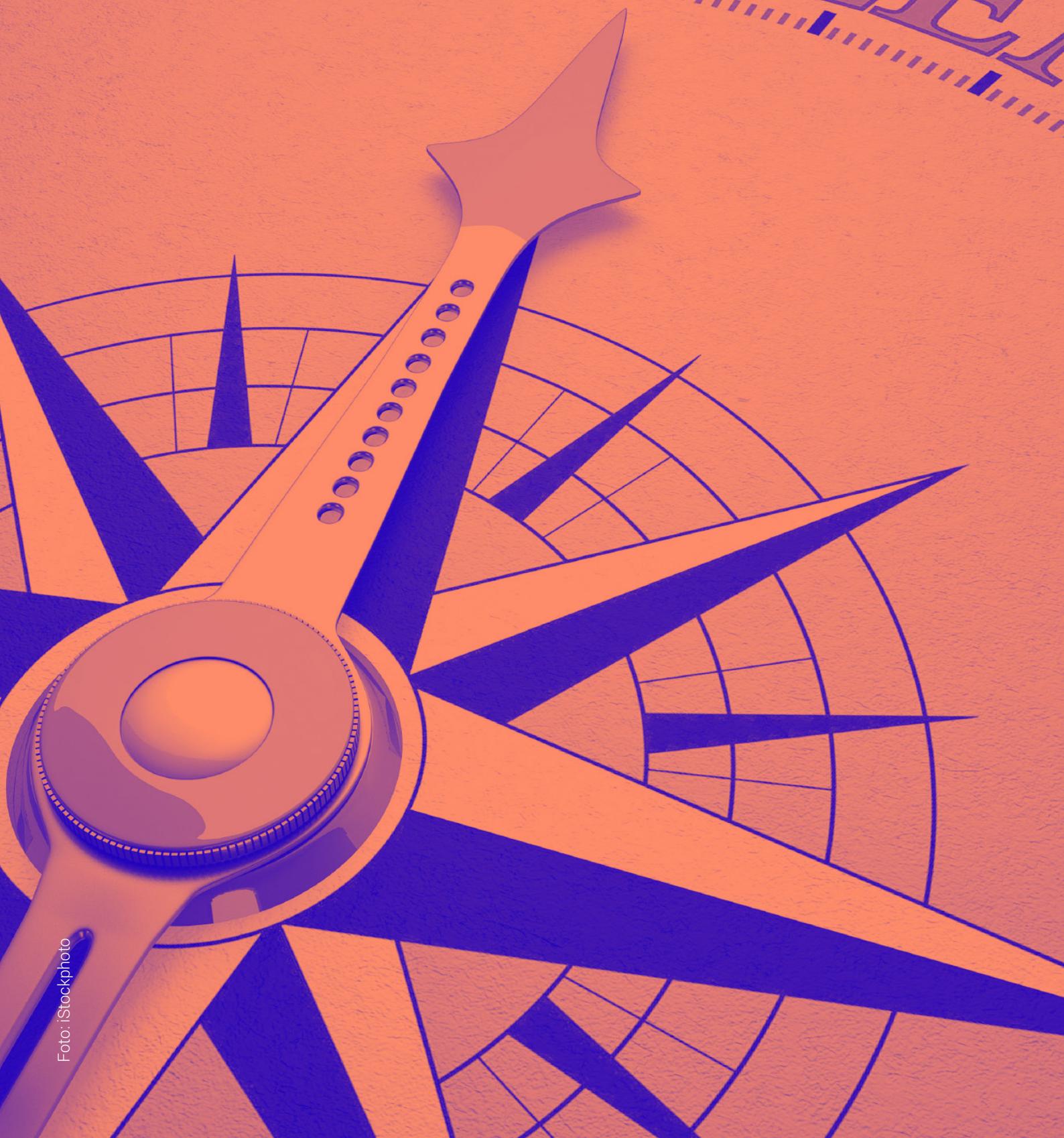
I september genomfördes en gemensam utbildning för långtidskonsulter, projektledare och projektkoordinatorer som bl.a. omfattade mål- och resultatstyrning (Result Based Management), förändringsteori, jämställdhetsintegrering och kommunikation. För att utbilda och träna personer som inte tidigare har deltagit i tjänsteexporten har 15 personer (sju män och åtta kvinnor) följt med en erfaren kollega på korttidsmission som trainee. Nya korttidsexperter har också fått en kortare gemensam förberedelseutbildning.

Personal vid IUS samt medarbetare från andra avdelningar har deltagit i flera externa utbildningar och seminarier arrangerade av Sida, däribland RBM-utbildning, kursen om svenska utvecklingssamarbete för myndigheter. Man är också verksam i frågor kopplade till det svenska utvecklingssamarbetet och det internationella statistiksamarbetet där Agenda 2030 fortsatt har varit i fokus. I januari genomfördes FN:s första World Data Forum i Kapstaden som huvudsakligen handlade om hur man ska få fram data för att följa upp de globala målen. Fem personer har under året genomgått tvådagars utbildning hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap i säkerhetsfrågor kopplat till utlandsarbete.

Kompetensförsörjning

EXCELLE

Kompetensförsörjning

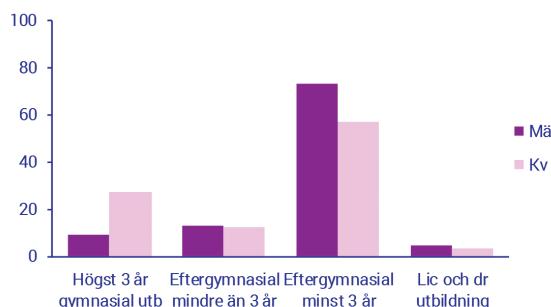
Strategisk kompetensförsörjning är en av de fyra centrala vägarna för att SCB ska uppnå de mål som är uppsatta i Strategi 2020. Under 2017 har ett arbete gjorts som tittat på framtidens statistiker och vad det ställer för krav på SCB:s kompetensförsörjning.

Beslutet om att omlokalisera delar av verksamheten från Stockholm till Örebro har ställt höga krav på organisationen och förmågan att kompetensförsörja de verksamheter som byter ort.

SCB bedömer att vidtagna åtgärder när det gäller kompetensförsörjning påtagligt har bidragit till att myntheten uppgifter har kunnat fullgöras i linje med uppsatta mål.

Den formella utbildningsnivån på SCB är fortsatt hög och har också ökat något det senaste året. SCB har som riktmärke att personal med kvalificerade uppgifter i statistikproduktionen ska ha minst 60 högskolepoäng i statistikämnet. Detta beaktas främst i samband med rekrytering.

Figur 13: Personalens utbildningsnivå 2017, procent

KOMPETENSFÖRSÖRJNING PÅ KORT OCH LÄNG SIKT

Insatser för att stärka attraktionen bland potentiella medarbetare

För att bland annat främja den kort- och långsiktiga kompetensförsörjningen har SCB under året haft aktiviteter som riktar sig till såväl grundskoleelever som till studenter vid högskola/universitet. Syftet är bland annat att uppmuntra till studier i statistik samt att marknadsföra SCB som arbetsgivare. 25 SCB-ambassadörer har under året deltagit vid fem arbetsmarknadsdagar, ett karriärseminarium och fyra studiebesök på SCB. SCB har också

välkomnat elever på högstadiet och gymnasiet på ett tjugotal studiebesök. 18 studenter vid högskola/universitet anställdes som sommarpraktikanter vid SCB under fyra veckor sommaren 2017. Utöver det har praktikanter och examensarbetare tagits emot under året.

Chefs- och ledarskap i fortsatt fokus

För chefer har coachande ledarskap och förändringsledning fortsatt varit de utbildningsinsatser som prioriterats. SCB har även genomfört ett ledarprogram om ca 20 dagar för blivande chefer. Dessutom erbjuds ledningsgrupper och chefer ett skräddarsytt stöd över tid för att förändra, utveckla och förbättra hur man leder, styr, utvecklar, följer upp och ständigt förbättrar verksamhet och organisation åt dess intressenter.

Andra insatser som genomförts är ledarutbildningar för icke-chefer, teamcoaching av ledningsgrupper, grupp- och teamutveckling, verksamhets-, chefs- och ledarskaps-coaching åt enskilda chefer samt verksamhets- och organisationsutveckling. Dessutom har särskilda insatser gjorts för att stödja både chefer och medarbetare i samband med omlokaliseringensbeslutet.

Bredd och djup i SCB:s kärnkompetens

SCB har haft 1 225 deltagare i de centralt anordnade utbildningarna under 2017 jämfört med 1 035 deltagare 2016. Majoriteten av dessa satsningar har utgjorts av utbildningar i chefs-, ledarskap- och medarbetarskap samt arbetsmiljö och hälsa.

Insatser har även genomförts inom ämnes- och metodområdena genom t.ex. interna seminarieserier, deltagande i nätverk och internationella workshops och arbetsgrupper, lärande i arbetet, samverkan med olika universitet och genom deltagande i utvecklingsprojekt.

IT-kompetensen vidareutvecklas

Under 2017 har IT-utbildningarna haft ca 200 deltagare jämfört med 300 under 2016. Fokus har varit på praktisk genomgång av systemutvecklingsprocessen, Scrum, SAS och SQL-utbildningar samt Office 2010.

Internationellt samarbete och språk

SCB:s internationella kontakter bidrar till såväl chefernäs som medarbetarnas kompetensutveckling. Resultaten av att erbjuda chefer och medarbetare webbaserad utbildning i engelska har fortsatt varit goda.

Arbetsmiljö och hälsa

En ny arbetsmiljöpolicy har beslutats. Där fastställs att SCB:s mål är att vi ska vara en god arbetsplats där alla trivs, känner arbetsglädje och mår bra. Genom ett systematiskt, lopande och målorienterat arbetsmiljö- och hälsoarbete skapas förutsättningar för en attraktiv och hållbar arbetsplats. SCB genomför årliga kartläggningar av arbetsmiljön vilket utgör ett underlag för den centrala riskbedömningen och arbetsmiljöplanen. Till grund för riskbedömning sammanställs olycksfall och tillbud, en bedömning av hälsoläget, rehabiliteringsinsatser och skyddsronder.

Utifrån medarbetarenkäten 2016 har arbetsmiljödiskussioner genomförts 2017 med fokus på arbetsbelastning, stress och prioritering. Även diskriminering och kränkande särbehandling, arbetstillfredsställelse, delaktighet och fysisk arbetsmiljö har diskuterats. Föredrag på temat arbetsbelastning och vikten av återhämtning arrangerades för medarbetarna och kompletterades med en utbildning för hälsoinspiratörerna.

Nyvalda skyddsombud genomgick arbetsmiljöutbildning i början av 2017. Dessutom har det arrangerats arbetsmiljöutbildning där chefer och skyddsombud deltagit gemensamt.

Likabehandlingsgruppen har under året bjudit in till föredrag om bemötande som skapar inkludering. De två föreläsningarna belyste förhållningssätt och hur det kan skapa både exkluderande och inkluderande möten, härskartekniker och konkretisera diskrimineringslagens krav på främjande arbete för att förebygga trakasserier.

Sjukfrånvaron har sjunkit. 2017 uppgick den till 4,9 procent, jämfört med 5,4 procent 2016. Ett fortsatt aktivt samarbete med företagshälsovården genomförs med syfte att arbeta förebyggande, främjande och rehabiliterande. Rehabiliteringsutbildning genomfördes för chefer och HR-generalister i början av 2017. Nya riktlinjer inom rehabilitering har tagits fram inom SCB och gjorts kända i organisationen. Där betonas vikten av samtal vid tidiga signaler på ohälsa med fokus på omsorg om medarbetaren.

Friskvård erbjuds via tillgång till gym, gruppträningsaktiviteter, lunchpromenader och pausgymnastikprogram på datorn. SCB erbjuder även medarbetarna ett friskvårdsbidrag på 2 000 kr per år och 2017 valde ca 760 medarbetarna att nyttja det i någon omfattning. Friskvården ska ses tillsammans med övriga insatser som görs för att främja hälsa såsom en god arbetsmiljö, samarbete med företagshälsovården, arbetsanpassning och rehabilitering.

Tabell 19: Personalnyckeltal den 31 december respektive år

	2015	2016	2017
Antal anställda¹	1 344	1 384	1 312
Kvinnor	810	831	778
Män	534	553	534
Årsmedeltal			
Antal anställda²	1 358	1 409	1 366
Kvinnor	825	845	818
Män	533	564	548
varav i Stockholm	528	543	525
Kvinnor	298	297	291
Män	230	246	234
varav i Örebro	701	690	676
Kvinnor	418	411	403
Män	283	279	273
varav som fältintervjuare	129	113	96
Kvinnor	108	96	82
Män	21	17	14
varav som timavlönade		63	68
Kvinnor	..	41	42
Män	..	22	26
Anställda i tjänst³	1 285	1 270	1 203
Kvinnor	783	762	719
Män	502	508	484
Årsarbetskrafter⁴	1 200	1 161	1 121
Kvinnor	718	681	653
Män	482	480	468
Extern rekrytering	77	88	51
Kvinnor	35	42	23
Män	42	46	28
Avgångar	97	87	136
Kvinnor	61	50	77
Män	36	37	59
Medelålder	45	45	45
Kvinnor	46	46	46
Män	44	44	44
Medelanställningstid	12	12	12
Kvinnor	12	12	13
Män	11	11	11
Andel med minst 3 års eftergymnasial utbildning inklusive forskarutbildning i procent	65	67	68
Kvinnor	57	60	61
Män	76	78	78
Sjukfrånvaro i förhållande till tillgänglig tid, procent	4,8	5,4	4,9
<i>varav andel långtidssjuka > 60 dagar</i>	47,7	47,2	49,9
Kvinnor	5,8	6,8	6,2
Män	3,3	3,3	2,9
Anställda – 29 år	2,7	3,9	2,2
Kvinnor	..	..	2,7
Män	..	..	1,5
Anställda 30 – 49 år	3,7	4,2	3,7
Kvinnor	..	..	5,1
Män	..	..	2,0
Anställda 50 – år	6,8	7,5	7,0
Kvinnor	..	..	8,0
Män	..	..	5,0

1) Ny beräkningsmetod från och med 2016. Även timanställda är inkluderade i uppgifterna och därmed ej helt jämförbara med 2015.

2) Uppgifterna för 2016 avseende anställda är reviderade.

3) Antal anställda exklusivt tjänstlediga. Uppgiften avseende 2016 är reviderad.

4) Ny beräkningsmetod 2016. Även timanställda är inkluderade i uppgifterna från och med 2016. För 2016 är hänsyn tagen till frånvaro enl. ESV:s föreskrifter.

Finansiell redovisning

Finansiell redovisning

SAMMANSTÄLLNING AV VÄSENTLIGA UPPGIFTER 2013–2017 (TKR)

	Not	2017	2016	2015	2014	2013
Låneram i Riksgäldskontoret						
Beviljad ram		140 000	136 000	140 000	110 000	110 000
Utnyttjad ram	1	121 590	118 348	108 544	102 338	84 138
Kontokredit hos Riksgäldskontoret						
Beviljad kredit		51 000	51 000	51 000	51 000	51 000
Maximalt utnyttjad kredit		14 846	2 939	–	–	–
Räntekonto i Riksgäldskontoret						
Räntekostnad		135	429	245	–	–
Ränteintäkt		0	0	0	351	819
Avgiftsintäkter						
Budget enligt regleringsbrev		500 000	500 000	474 100	450 000	475 000
Totalt utfall	2	511 401	514 482	512 719	485 893	473 411
Anslagskredit						
Beviljad		16 654	16 572	16 363	16 511	16 215
Utnyttjad	3	–	1 776	–	–	–
Utgående reservationer		–	–	–	–	–
Anslagssparande	4	7 199	1 323	16 804	16 899	7 615
Intecknade belopp		–	–	–	–	–
Bemyndiganden, tilldelat och åtagande		–	–	–	–	–
Personal						
Antal årsarbetskrafter	5	1 121	1 161	1 200	1 201	1 208
Medelantal anställda	6	1 203	1 270	1 285	1 284	1 289
Driftkostnad per årsarbetskraft	5	957	949	877	851	845
Årets kapitalförändring		-18 307	-8 852	2 966	9 454	1 905
Balanserad kapitalförändring		36 383	45 235	42 269	32 816	30 911

Not

- 1) Anläggningstillgångarnas bokförda värde per 2017-12-31 uppgick till 122 963 tkr. Skillnaden mellan upptaget lån hos Riksgäldskontoret och bokfört värde beror bland annat på aktivering av egenutvecklade IT-system under december 2017.
- 2) Utfall avgiftsintäkter 511 401 tkr består av intäkter av avgifter och andra ersättningar samt intäkter av bidrag och finansiella intäkter som kan härföras till uppdragsvärksamheten.
- 3) Utnyttjad anslagskredit år 2016 med 1 776 tkr avser SCB:s ramanslag från Finansdepartementet.
- 4) Utgående anslagssparande år 2017 avser SCB:s ramanslag 0201009 (6 910 tkr), övriga anslag 0905002 och 2202004 (289 tkr).
- 5) Ny beräkningsmetod 2016. Även timanställda är inkluderade i uppgifterna för år 2017 och 2016 samt att för år 2017 och 2016 är hänsyn tagen till främst enl. ESV:s föreskrifter. Därav är uppgifterna ej jämförbara med tidigare år.
- 6) Uppgiften avseende 2016 har reviderats.

RESULTATRÄKNING, TKR

	Not	2017	2016
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	Not 1	565 538	596 568
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	506 089	505 832
Intäkter av bidrag	Not 3	11 841	18 179
Finansiella intäkter	Not 4	723	603
Summa verksamhetens intäkter		1 084 190	1 121 182
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 5	773 679	785 329
Kostnader för lokaler	Not 6	73 248	73 860
Övriga driftkostnader	Not 7	225 833	242 233
Finansiella kostnader	Not 8	194	568
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 9	29 543	28 044
Summa verksamhetens kostnader		1 102 497	1 130 034
Verksamhetsutfall		-18 307	-8 852
Årets kapitalförändring	Not 10	-18 307	-8 852

BALANSRÄKNING, TKR

	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	Not 11	89 751	91 244
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	Not 12	4 188	3 326
Summa immateriella anläggningstillgångar		93 939	94 569
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 13	185	392
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 14	28 839	29 108
Summa materiella anläggningstillgångar		29 024	29 500
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	Not 15	94	123
Summa varulager m.m.		94	123
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	Not 16	33 064	31 598
Fordringar hos andra myndigheter	Not 17	46 307	50 153
Övriga kortfristiga fordringar	Not 18	2 070	2 500
Summa kortfristiga fordringar		81 441	84 252
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	Not 19	54 538	52 720
Upplupna bidragsintäkter	Not 20	6 594	8 979
Övriga upplupna intäkter	Not 20	28 308	26 474
Summa periodavgränsningsposter		89 441	88 173
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 21	1 127	16 009
Summa avräkning med statsverket		1 127	16 009
Kassa och Bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		40 909	53 381
Kassa och bank		6	13
Summa kassa och bank		40 914	53 393
SUMMA TILLGÅNGAR		335 980	366 019
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring		36 383	45 235
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Not 10	-18 307	-8 852
Summa myndighetskapital	Not 22	18 076	36 383
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 23	1 049	1 361
Övriga avsättningar	Not 23	3 149	2 845
Summa avsättningar		4 197	4 206
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 24	121 590	118 348
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	Not 25	24 982	25 235
Leverantörsskulder	Not 26	29 119	35 204
Övriga kortfristiga skulder	Not 27	13 178	15 567
Summa skulder m.m.		188 870	194 353
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	Not 28	63 909	65 248
Oförbrukade bidrag	Not 29	3 717	5 511
Övriga förutbetalda intäkter	Not 30	57 211	60 319
Summa periodavgränsningsposter		124 837	131 077
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		335 980	366 019
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

ANSLAGSREDOVISNING 2017-12-31, TKR

Anslag	Not	Ingående överförings belopp	Årets tilldel- ning enligt regleringsbrev	Omdis- ponerat anslags- belopp	Indrag- ning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 2017	Utgående överförings- belopp
<i>a = ramanslag</i>								
Utgiftsområde 02 Samhällsekonomi och finansförvaltning								
02 01 009 Statistiska centralbyrån (a)		-1 776	555 134			553 358	546 448	6 910
001 Statistiska centralbyrån (a)	Not 1	-1 776	555 134			553 358	546 448	6 910
Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg								
09 04 007 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. (a)			4 575			4 575	4 575	
009 Statistiska undersökningar (a)	Not 2		4 575			4 575	4 575	
09 05 002 Barnets rättigheter (a)			500			500	441	59
003 Barnstatistik (a)	Not 3		500			500	441	59
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning								
16 04 004 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning (a)		800	9 780		-800	9 780	9 780	
001 Statistiska centralbyrån (a)	Not 4	800	9 780		-800	9 780	9 780	
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid								
17 13 006 Insatser för den ideella sektorn (a)			1 500			1 500	1 500	
004 Statistik om det civila samhället (a)	Not 5		1 500			1 500	1 500	
Utgiftsområde 22 Kommunikationer								
22 02 004 Informationsteknik och telekommunikation m.m. (a)		511	4 190		-511	4 190	3 960	230
002 Informationsteknik - del till Statistiska centralbyrån (a)	Not 6	511	4 190		-511	4 190	3 960	230
Summa	Not 7	-465	575 679		-1 311	573 903	566 704	7 199
Avslutade anslag								
09 05 002 004 Övriga insatser (a)		12			-12			
Summa		12			-12			
Summa totalt		-453	575 679		-1 323	573 903	566 704	7 199

NOT

- 1) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2016-12-20 från Finansdepartementet (Fi2016/04581/RS (delvis).
Intäkter av anslag avseende SCB:s ramanslag är enligt resultaträkningen 545 282 tkr. I summan 546 448 tkr ingår en minskning av semesterlöneskulden av semesterdagar från år 2008 eller tidigare med 1 166 tkr. Summa utgifter 566 704 tkr är därmed 1 166 tkr högre jämfört med intäkt av anslag enligt resultaträkningen som är 565 538 tkr.
- 2) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2017-06-29 från Socialdepartementet (S2017/03853/FST).
- 3) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2017-09-28 från Socialdepartementet (S2017/05343/FST).
- 4) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2016-12-20 från Utbildningsdepartementet (U2016/05494/BS (delvis), U2016/05621/BS)
- 5) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2017-09-21 från Kulturdepartementet (Ku2017/01970/D)
- 6) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2017-10-05 från Näringsdepartementet (N2017/06133/D).
- 7) Utgående anslagssparande om 7 199 tkr, varav 6 910 tkr avseende SCB:s ramanslag kommer att behöva nyttjas kommande år för intermitternt verksamhet samt för ökade avskrivningskostnader till följd av tidigare års aktiveringar av egenutvecklade system.
SCB får disponera en ackumulerad anslagsbehållning om 3 procent av ramanslaget från Finansdepartementet samt har en anslagskredit om 3 procent.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Redovisningsprinciper och värderingsprinciper

Allmänt

SCB:s årsredovisning och årsbokslut är upprättad enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och förordning (2000:606) om myndigheters bokföring och god redovisningssed.

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges.

Redovisning av anläggningstillgångar

Som materiella anläggningstillgångar redovisas investeringar med en beräknad ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde om minst 25 tkr exkl. mervärdeskatt.

Avskrivningar beräknas enligt linjär metod på tillgångarnas anskaffningsvärde och med hänsyn till bedömd ekonomisk livslängd på i regel 3-5 år för IT-utrustning, 5-10 år för övriga kontorsmaskiner och 7 år för möbler och inventarier. Avskrivningen görs månadsvis.

Värdegränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till 100 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till lägst 3 år eller till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock som längst 10 år.

Regler för redovisning av immateriella tillgångar innebär att SCB redovisar utgifter för köpta och egenutvecklade IT-system och program samt vissa utvecklingskostnader som investering.

För köpta programvaror och licenser är gränsen för anskaffningsvärdet fastställt till minst 25 tkr exkl. mervärdeskatt.

Utgifter för egenutveckling av IT-system och program som beräknas bli av betydande värde för verksamheten under kommande år balanseras som immateriella anläggningstillgångar. Gränsen för betydande värde är satt till 100 tkr.

I den man kostnad för persontid har aktiverats har personkostnaden räknats ned till standardlön, dvs. utan påslag för administration och kontorskostnader.

Avskrivningstiden för dataprogram och licenser är i regel 3-5 år. För egenutvecklade IT-system och program är avskrivningstiden normalt 3-5 år, men för vissa system bedöms den ekonomiska livslängden vara längre vilket avskrivningstiden anpassas efter. Bedömningen grundas i de fallen på att SCB erfarenhetsmässigt använder liknande statistikproduktionssystem under betydligt längre tid än 5 år.

Tillgångar och skulder

Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens valutakurs.

I posten leverantörsskulder ingår fakturor som avser leverans av vara eller utförd prestation under år 2017. SCB har bokfört fakturor som kostnad på år 2017 om de har fakturadatum den 5 januari eller tidigare och har ankomstregisterats senast den 10 januari och kostnaden avser år 2017. Beloppsgräns för periodisering är satt till 50 tkr.

Kundfordringar

Kundfakturor som inte har betalats med förfallodatum 30 september 2017 eller tidigare och varit påminda minst två gånger har tagits upp som osäkra kundfordringar eller kundförlust i bokslutet för år 2017.

Lager

Under posten varulager och förråd redovisas publikationslager. Publikationslagret har värderats till försäljningspris med nedskrivning för beräknad inkurans med 85 procent. Detta bedöms motsvara publikationslagrets verkliga värde. I publikationslagret per den 2017-12-31 finns enbart en publikation kvar.

Redovisning av periodavgränsningsposter och intäktsavräkning för avgiftsintäkter

Under periodavgränsningsposterna redovisas periodiseringsposterna upplupen intäkt/upplupet bidrag respektive förutbetalad intäkt/oförbrukat bidrag. Intäktsavräkningen för uppdrag görs successivt och automatiskt med ledning av kostnadsredovisningen och för uppdrag till fast offert i proportion till färdigställandegraden. Förväntade förluster enligt rapporterade utfallsprognosser redovisas i resultatet i sin helhet medan förväntade överskott tas upp i proportion till beräknad färdigställandegrad.

Principer för kostnadsfördelningar

Interna kalkylpriser för kostnadsfördelning av persontid är differentierade mellan avdelningarna. Kalkyldifferenser från internavräkning fördelas enligt utfall för respektive avdelning/resultatområde på anslags- respektive uppdragsverksamhet.

I SCB:s modell för ekonomisk styrning inräknas gemensamma kostnader för lokaler, IT-infrastruktur, telefoni, administration etc. i kalkylpriset för persontid för att få en rättvis fördelning av kostnaderna på slutprodukter. Anslags- respektive uppdragsfinansierad verksamhet har därför indirekt via interna kalkylpriser belastats med en proportionell andel av dessa kostnader.

Kostnader för gemensam infrastruktur - processer, verktyg och metoder - har fördelats på basis av tidrapporterad tid på slutprodukter och därmed på anslags- respektive uppdragsverksamheten.

Händelser efter balansdagen

I februari 2018 togs ett beslut om uppsägning pga. arbetsbrist av 41 medarbetare på avdelningen för datainsamling från individer och hushåll. De som omfattas av

uppsägningsbeslutet kommer inte vara arbetsbefriade under uppsägningstiden och därmed har ingen avsättning för omstrukturering skett i årsbokslutet för 2017.

Sjukfrånvaro

I tabellen nedan framgår sjukfrånvaro. Se även tabell 19 för personalnyckeltal.

Sjukfrånvaro i förhållande till tillgänglig tid, procent

	2015	2016	2017
Totalt	4,8	5,4	4,9
varav andel långtidssjuka > 60 dagar	47,7	47,2	49,9
Kvinnor	5,8	6,8	6,2
Män	3,3	3,3	2,9
Anställda – 29 år	2,7	3,9	2,2
Kvinnor	..	..	2,7
Män	..	..	1,5
Anställda 30 – 49 år	3,7	4,2	3,7
Kvinnor	..	..	5,1
Män	..	..	2,0
Anställda 50 – år	6,8	7,5	7,0
Kvinnor	..	..	8,0
Män	..	..	5,0

ERSÄTTNINGAR OCH ANDRA FÖRMÅNER TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE VID STATISTISKA CENTRALBYRÅN

I enlighet med 7 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska SCB redovisa de skattepliktiga ersättningar och förmåner som betalats ut till generaldirektör samt till ledamöterna i SCB:s insynsråd.

Ersättning och beskattningspliktig förmån som utbetalats (kronor) till SCB:s generaldirektör 2017

Stefan Lundgren	405 351	1/1-14/3
Bilförmån ¹	2 605	
Övriga uppdrag	Riksgäldskontoret Tandvårds- och läkemedelsför- månsverket	
Helen Stoye²	1 395 282	15/3-10/12
Skattepliktig förmån	360	
Joakim Stymne	86 625	11/12-31/12
Övriga uppdrag	Statens musikverk Kungliga Konsthögskolan	

1) Skattepliktig bilförmån som utbetalats, utom drivmedel.

2) Beloppet avser hela 2017

Sedan 1 september 2016 har det inte funnits några ledamöter förordnade i SCB:s insynsråd.

Noter**Resultaträkningen**

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 1	Intäkter av anslag	2017	2016
2:1:9:1 Finansdepartementet, SCB:s ramanslag	545 282	569 327	
9:4:7:9 Socialdepartementet, Utveckling av socialt arbete m.m.	4 575	4 575	
9:5:2:3 Socialdepartementet, Barnstatistik	441	500	
9:5:2:4 Socialdepartementet Övriga insatser		388	
16:4:4:1 Utbildningsdepartementet, Utbildning och forskning	9 780	16 599	
17:13:6:4 Kulturdepartementet, Statistik om det civila samhället	1 500	1 500	
22:2:4:2 Näringsdepartementet, Informationsteknik	3 960	3 679	
Summa intäkter av anslag	565 538	596 568	
<i>Intäkter av anslag har minskat mellan 2016 och 2017 med 31 mnkr. År 2016 var förbrukningen hög till följd av intermittera undersökningar samt högre kostnader för utvecklings- och förbättringsarbete. Förbrukningen förändras mellan åren till följd av detta.</i>			
<i>Förändring av semesterlöneskulden avseende semesterdagar från år 2008 eller tidigare</i>	<i>1 166</i>	<i>1 218</i>	
Summa utgifter i anslagsredovisningen	566 704	597 786	
NOT 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2017	2016
Avgiftsintäkter	434 256	432 929	
Kopior	24	16	
Avgiftsintäkter från tjänsteexporten	70 384	70 966	
<i>Enligt 4§ avgiftsförordningen</i>			
Publikationsförsäljning	1 152	1 869	
Kurs- och konferensavgifter	–	18	
<i>Andra ersättningar</i>			
Försäljning inventarier	8	–	
Fakturerad kostnadsersättning och andra ersättningar	265	34	
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	506 089	505 832	
<i>Varav intäkter av avgifter och andra ersättningar som kan härföras till anslagsverksamheten.</i>	<i>510</i>	<i>239</i>	
<i>Varav intäkter av avgifter och andra ersättningar som kan härföras till uppdragsverksamheten.</i>	<i>505 579</i>	<i>505 593</i>	
<i>Budget enligt regleringsbrev var 500,0 mnkr. Se avgiftsintäkter i tabellen Sammanställning av väsentliga uppgifter.</i>			
NOT 3	Intäkter av bidrag	2017	2016
Lönebidrag, anställningsstöd etc.	663	616	
Bidrag från departementet m.fl.	3 708	7 285	
Utomstatliga bidrag inkl. EU-grants	7 469	10 278	
Summa intäkter av bidrag	11 841	18 179	
<i>Intäkter av bidrag varierar mellan åren då de är av tillfällig karaktär.</i>			
<i>Varav intäkter av bidrag som kan härföras till anslagsverksamheten</i>	<i>6 395</i>	<i>9 582</i>	
<i>Varav intäkter av bidrag som kan härföras till uppdragsverksamheten</i>	<i>5 446</i>	<i>8 597</i>	

Resultaträkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 4	Finansiella intäkter	2017	2016
Ränteintäkt räntekonto i Riksgäldskontoret		–	–
Ränteintäkt lån i Riksgäldskontoret		602	545
Övriga finansiella intäkter		121	58
Summa finansiella intäkter		723	603
<i>Ett negativt ränteläge ger ränteintäkter på lån i Riksgäldskontoret.</i>			
Varav finansiella intäkter som kan hänföras till anslagsverksamheten		347	312
Varav finansiella intäkter som kan hänföras till uppdragsverksamheten		376	292
NOT 5	Kostnad för personal	2017	2016
Löner för anställd personal		516 622	522 217
Arvoden till personer över 65 år, insynsråd, ledamöter m.m. (S-kod 4112 och 4118)		2 697	3 657
Periodiserade lönekostnader		432	–
Förändring semesterlöneskuld		-1 035	3 555
Summa lönekostnader (S-kod 4111–4119)		518 716	529 429
Arbetsgivaravgifter		167 559	170 255
Pensionspremier, pensionsersättningar		82 780	82 178
Pensionsavsättningar (netto)		-312	-485
Övriga personalkostnader		16 218	19 311
Avgår aktivering av kostnader för egenutvecklade anläggningstillgångar		-11 282	-15 359
Summa kostnad för personal		773 679	785 329
<i>Den totala kostnaden för personal har minskat mellan åren med 11,7 mnkr främst till följd av lägre antal anställda jämfört med år 2016.</i>			
<i>Förändringen av semesterlöneskulden har påverkat resultatet positivt med 1,0 mnkr.</i>			
<i>Övriga personalkostnader har minskat med 3,1 mnkr bl.a. till följd av minskade kurs- och konferensavgifter jämfört med tidigare år.</i>			
<i>Arbetet med att utveckla och förbättra funktionalitet i de verktyg som används i statistikproduktionsprocessen har fortsatt under år 2017 vilket i vissa fall leder till aktiveringar för egenutvecklade anläggningstillgångar (investeringar).</i>			
<i>I kostnader för personal görs aktiveringar i de fall det är egen personal som arbetar i utvecklingsprojekten. De aktiverade kostnaderna skrivs av under kommande år i form av avskrivningar. Nivån förändras mellan åren beroende på vilka projekt som genomförs.</i>			
<i>Årets aktivering uppgår till 11,3 mnkr, vilket är en minskning om 4,1 mnkr jämfört med 2016. Minskinningen innebär en ökad kostnad i jämförelse med föregående år.</i>			
NOT 6	Kostnad för lokaler	2017	2016
Lokalhyra		63 596	63 135
Hyra i utlandsverksamhet		2 388	3 257
Övriga lokalkostnader		7 265	7 468
Summa kostnad för lokaler		73 248	73 860
<i>Kostnad för lokaler minskade med 0,6 mnkr beroende på bl.a. lägre kostnader för hyra av lokaler i utlandsverksamheten inom tjänsteexporten.</i>			

Resultaträkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 7	Övriga driftskostnader	2017	2016
IT-tjänster och avgifter dataprogram	104 201	97 052	
Kostnader för telefoni, transporter samt porto	21 484	20 645	
Resekostnader exkl. traktamente	22 183	25 953	
Konsultkostnader inom tjänsteexporten	4 469	7 533	
Inköp av förbrukningsinventarier m.m.	3 293	2 781	
Övriga inköpta tjänster	51 869	68 133	
Övriga driftskostnader	25 896	31 140	
Avgår aktivering av kostnader för egenutvecklade anläggningstillgångar	-7 562	-11 004	
Summa övriga driftskostnader	225 833	242 233	
<i>Varav totalt övriga driftskostnader avseende tjänsteexporten</i>	<i>29 310</i>	<i>30 385</i>	
<i>IT-tjänster och avgifter för dataprogram har ökat netto sammantaget med 7,1 mnkr delvis p.g.a. ökade kostnader för datalagring.</i>			
<i>Inrikes resekostnader fortsätter att minska främst p.g.a. minskade antal tågresor. Tillgång till videokonferenser m.m. skapar ökade kommunikationsmöjligheter vilket har medfört att behovet att resa minskat till viss del.</i>			
<i>Konsultkostnader inom tjänsteexporten har minskat då SCB numera anställer långtidskonsulter.</i>			
<i>Övriga inköpta tjänster minskade jämfört med föregående år främst till följd av lägre kostnader för konsulter och externa leverantörer.</i>			
<i>Arbetet med att utveckla och förbättra funktionalitet i de verktyg som används i statistikproduktionsprocessen har fortsatt under år 2017 vilket i vissa fall leder till aktiveringar för egenutvecklade anläggningstillgångar (investeringar).</i>			
<i>I övriga driftkostnader görs aktiveringar i de fall det är konsulter som arbetar i utvecklingsprojekten. De aktiverade kostnaderna skrivs av under kommande år i form av avskrivningar.</i>			
<i>Årets aktivering uppgår till 7,6 mnkr, vilket är en minskning om 3,4 mnkr jämfört med 2016. Minskningen innebär en ökad kostnad i jämförelse med föregående år.</i>			
<i>Nivån på aktiveringarna är olika mellan åren beroende på vilka projekt som genomförs.</i>			
NOT 8	Finansiella kostnader	2017	2016
Räntekostnader för lån i Riksgäldskontoret	–	–	
Räntekostnad räntekonto i Riksgäldskontoret	135	429	
Övriga räntekostnader och avgifter	59	139	
Summa finansiella kostnader	194	568	
<i>Ett negativt ränteläge medför räntekostnader på behållningen på räntekontot i Riksgäldskontoret.</i>			
<i>Ett minskat medelsaldo på räntekonto under 2017 jämfört med år 2016 ger lägre räntekostnader än föregående år.</i>			
NOT 9	Avskrivningar och nedskrivningar	2017	2016
Avskrivningar	29 543	28 044	
Årets nedskrivningar för ej driftsatta AT	–	–	
Summa avskrivningar och nedskrivningar	29 543	28 044	
<i>Avskrivningarna ökade planenligt med 1,5 mnkr jämfört med 2016 och det är framförallt avskrivningar på egenutvecklade system som har ökat.</i>			
NOT 10	Årets kapitalförändring	2017	2016
Underskott i uppdragsverksamheten	-18 307	-8 852	
Överskott i uppdragsverksamheten	–	–	
Årets kapitalförändring	-18 307	-8 852	

Balansräkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 11	Balanserade utgifter för utveckling	2017-12-31	2016-12-31
	Utgifter för egenutvecklade IT-system		
	Ingående anskaffningsvärde	151 443	128 703
	Nedskrivning av ej driftsatta anläggningar	–	–
	Årets anskaffning	18 844	26 363
	Årets utrangering, försäljning	-138	-3 623
	Utgående anskaffningsvärde	170 150	151 443
	Ingående ackumulerade avskrivningar	60 199	45 068
	Årets avskrivning	20 337	18 754
	Årets utrangering, försäljning	-138	-3 623
	Utgående avskrivningar	80 399	60 199
	Bokfört värde	89 751	91 244
	Därvä pågående projekt	41 167	30 824
	Fyra egenutvecklade IT-system för statistikproduktionen har avskrivningstid på mer än 5 år, tre stycken har 7 år och ett har 8 år, vilket motsvarar bedömd ekonomisk livslängd för dessa system. Erfarenhetsmässigt använder SCB liknande statistikproduktionssystem under betydligt längre tid än 5 år.		
	Det IT-system som har en bedömd ekonomisk livslängd på 8 år ska ersätta flera gamla produktspecifika system. Det är en stor satsning med den medvetna strategin att det ska användas under en längre tid om minst 8 år.		
NOT 12	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2017-12-31	2016-12-31
	Utgifter för licenser och köpta IT-program		
	Ingående anskaffningsvärde	9 928	17 368
	Årets anskaffning	1 690	3 228
	Årets utrangering, försäljning	-1 027	-10 668
	Utgående anskaffningsvärde	10 591	9 928
	Ingående ackumulerade avskrivningar	6 602	16 919
	Årets avskrivning	827	351
	Årets utrangering, försäljning	-1 027	-10 668
	Utgående avskrivningar	6 403	6 602
	Bokfört värde	4 188	3 326
	Därvä pågående projekt	–	–
NOT 13	Förbättringsutgifter på annans fastighet – ombyggnationer	2017-12-31	2016-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	3 397	3 229
	Årets anskaffning	–	168
	Årets utrangering, försäljning	–	–
	Utgående anskaffningsvärde	3 397	3 397
	Ingående ackumulerade avskrivningar	3 005	2 755
	Årets avskrivning	206	250
	Årets utrangering, försäljning	–	–
	Utgående avskrivningar	3 212	3 005
	Bokfört värde	185	392

Balansräkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 14	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde		82 821	92 197
Årets anskaffning		8 237	10 398
Årets utrangering, försäljning		-3 276	-19 774
Utgående anskaffningsvärde		87 783	82 821
Ingående ackumulerade avskrivningar		53 713	64 799
Årets avskrivning		8 173	8 688
Årets utrangering, försäljning		-2 942	-19 774
Utgående avskrivningar		58 944	53 713
Bokfört värde		28 839	29 108
<i>Anskaffningarna under 2017 rör främst IT relaterad utrustning.</i>			
NOT 15	Varulager och förråd	2017-12-31	2016-12-31
Publikationslager		94	123
Summa varulager och förråd		94	123
<i>Publikationslagret består av publikationen "På tal om kvinnor och män".</i>			
NOT 16	Kundfordringar, utomstatliga	2017-12-31	2016-12-31
Kundfordringar		33 064	31 598
Summa kundfordringar, utomstatliga		33 064	31 598
Varav fordringar som nedskrivits		82	254
<i>I kundfordringar ingår även kundfordringar avseende publikationsförsäljningen. Förändringar i uppdragsverksamheten mellan åren bidrar till att kundfordringar varierar.</i>			
NOT 17	Fordringar hos andra myndigheter	2017-12-31	2016-12-31
Kundfordringar		35 354	35 985
Ingående mervärdesskatt m.m.		10 948	14 163
Övriga fordringar		5	5
Summa fordringar hos andra myndigheter		46 307	50 153
<i>Förändringar i uppdragsverksamheten mellan åren bidrar till att kundfordringar varierar.</i>			
<i>Övriga fordringar om 5 tkr avser fordran hos Skatteverket.</i>			
NOT 18	Övriga kortfristiga fordringar	2017-12-31	2016-12-31
Utsända fakturor		13	13
Tjänsteexportens medel i projektländer m.m.		2 053	2 457
Övrigt		4	30
Summa övriga kortfristiga fordringar		2 070	2 500
<i>Äterstående medel för tjänsteexporten vid årsskiften varierar mellan åren beroende på årets kostnadsförbrukning.</i>			
NOT 19	Förutbetalda kostnader	2017-12-31	2016-12-31
Hyreskostnad		25 182	22 286
Övriga förutbetalda kostnader		29 357	30 434
Summa förutbetalda kostnader		54 538	52 720
<i>Förutbetalda hyreskostnader har ökat p.g.a. kostnader för ombyggnationer. I posten övriga förutbetalda kostnader ingår framförallt förutbetalda kostnader för support- och licenskostnader.</i>			
NOT 20	Upplupna bidragsintäkter	2017-12-31	2016-12-31
Upplupna lönebidrag		79	75
Pågående uppdrag		6 515	8 904
Summa upplupna bidragsintäkter		6 594	8 979
<i>Övriga upplupna intäkter</i>			
Pågående uppdrag		28 308	26 474
Summa övriga upplupna intäkter		28 308	26 474
<i>Upplupna bidragsintäkter varierar mellan åren då de är av tillfällig karaktär.</i>			

Balansräkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 21	Avräkning med statsverket	2017-12-31	2016-12-31
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Ingående balans	7 087	2 868
	Redovisat mot anslag (+)	20 256	27 241
	Medel hänförbara till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-25 286	-23 022
	Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	2 057	7 087
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	1 776	-16 506
	Redovisat mot anslag (+)	546 448	570 545
	Anslagsmedel som tillfört räntekonto (-)	-555 134	-552 406
	Återbetalning av anslagsmedel	-	143
	Skulder/Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde	-6 910	1 776
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Ingående balans	7 146	8 364
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-1 166	-1 218
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	5 979	7 146
	Summa avräkning med statsverket	1 127	16 009

NOT 22	Myndighetskapital	Bal. Kap.	Kapitalförändring enligt RR	Summa
		Avgiftsfin. verksamhet		
	UB 2016-12-31	45 235	-8 852	36 383
	IB 2017-01-01	45 235	-8 852	36 383
	Föregående års kapitalförändring	-8 852	8 852	0
	Årets kapitalförändring		-18 307	-18 307
	Summa årets förändring	-8 852	-9 455	-18 307
	UB 2017-12-31	36 383	-18 307	18 076
	<i>SCB får disponera ackumulerade överskottsmedel upp till 10 procent av omsättningen för uppdragsverksamheten.</i>			
	<i>Med årets resultat uppgår det ackumulerade överskottet till 18 076 tkr motsvarande 3,5 procent av uppdragsverksamhetens intäkter (föregående år 36 383 tkr och 7,1 procent).</i>			

NOT 23	Avsättningar	2017-12-31	2016-12-31
	Ingående avsättning	1 361	1 846
	Förändring av skuld	762	728
	Årets pensionsutbetalning	-1 074	-1 213
	Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	1 049	1 361
	Ingående avsättning för lokalt omställningsarbete	2 845	1 545
	Årets förändring för lokalt omställningsarbete	304	1 300
	Summa övriga avsättningar	3 149	2 845
	Utgående avsättningar	4 197	4 206

Övriga avsättningar avser avsättning med 0,3 procent av lönesumman till aktiellt omställningsarbete enligt centralt avtal om lokala omställningsmedel. Lokalt avtal om vad dessa medel ska användas till framöver har tecknats under 2015.

För 2018 har gjorts en bedömning att ca hälften av ingående avsättning för lokalt omställningsarbete kommer att regleras.

Balansräkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 24	Lån i Riksgäldskontoret, anläggningstillgångar	2017-12-31	2016-12-31
Ingående löneskuld		118 348	108 544
Upplånat under året		33 227	37 717
Amorterat under året		-29 984	-27 913
Utgående löneskuld		121 590	118 348
<i>Beviljad låneram enligt regleringsbrev</i>		140 000	136 000
<i>Anläggningstillgångarnas bokförda värde per den 31 december</i>		122 963	124 069
<i>Skillnaden mellan upptaget lån hos Riksgäldskontoret och bokfört värde beror bl.a. på aktivering av egenutvecklade IT-system och inköp under december.</i>			
NOT 25	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2017-12-31	2016-12-31
Arbetsgivaravgift och särskild löneskatt		13 960	14 811
Pensionspremier etc.		14	8
Utgående mervärdesskatt		4 721	4 507
Leverantörsfakturor		6 286	5 909
Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter		24 982	25 235
NOT 26	Leverantörsskulder	2017-12-31	2016-12-31
Ankomstregisterade fakturor		53	185
Utomstatliga leverantörsfakturor		28 833	34 598
Utländska leverantörsfakturor		233	421
Summa leverantörsskulder		29 119	35 204
<i>Utomstatliga leverantörsfakturor har minskat med 5,8 mnkr till följd av ett färre antal leverantörsfakturor vid årsskiftet 2017 jämfört med 2016.</i>			
NOT 27	Övriga kortfristiga skulder	2017-12-31	2016-12-31
Personalens källskatt		12 814	13 426
Övrigt		365	2 141
Summa övriga kortfristiga skulder		13 178	15 567
NOT 28	Upplupna kostnader	2017-12-31	2016-12-31
Semesterlöneskuld och semesterlönetillägg		36 837	37 975
Kompskuld, upplupna arvoden och retroaktiv lön		1 818	1 318
Sociala avgifter för semesterlöneskuld och annan löneskuld		18 260	18 659
Övriga upplupna kostnader		6 994	7 296
Summa upplupna kostnader		63 909	65 248
<i>Övriga upplupna kostnader avser främst upplupna kostnader för konsulter.</i>			
<i>Semesterlöneskulden har minskat jämfört med 2016 till följd av minskat antal sparade dagar.</i>			
NOT 29	Oförbrukade bidrag	2017-12-31	2016-12-31
Inomstatliga oförbrukade bidrag pågående uppdrag		2 839	2 589
Utomstatliga oförbrukade bidrag pågående uppdrag		879	2 922
Summa oförbrukade bidrag		3 717	5 511
<i>Inomstatliga oförbrukade bidrag avser framförallt medel som SCB har fått enligt regeringsbeslut.</i>			
<i>För posten inomstatliga oförbrukade bidrag för pågående uppdrag kommer 52 tkr förbrukas inom tre månader, 2 236 tkr kommer att förbrukas inom ett år och 551 tkr förbrukas inom mer än ett år till tre år.</i>			
NOT 30	Övriga förutbetalda intäkter	2017-12-31	2016-12-31
Inomstatliga förutbetalda intäkter pågående uppdrag		39 408	38 196
Utomstatliga förutbetalda intäkter pågående uppdrag		17 056	22 123
Utomstatliga övriga förutbetalda intäkter		746	–
Summa förutbetalda intäkter		57 211	60 319
<i>Förändringar i uppdragsverksamheten mellan åren bidrar till att övriga förutbetalda intäkter varierar.</i>			

Mål och återrapporтерingskrav

Mål och återrapporteringskrav enligt regleringsbrevet

Regleringsbrevets mål i sammandrag samt uppnådda resultat

Mål

Myndigheten ska samråda med viktiga användare innan väsentliga förändringar av statistikens innehåll och omfattning genomförs.

Myndigheten ska i Hermes redovisa prognoser med tillhörande kommentarer för 2017–2021. Av kommentarerna ska framgå vilka antaganden som använts i prognoserna, vilka osäkerhetsfaktorer som finns och eventuella förändringar av förutsättningarna för myndigheten att bedriva sin verksamhet. Vidare ska förändringar i förhållande till föregående prognostillfälle och den av myndigheten beslutade budgeten kommenteras. Vid väsentliga prognosavvikelser ska myndigheten även ange orsakerna till dessa, samt vilka åtgärder som vidtagits eller planeras att vidtas för att verksamheten ska bedrivas enligt plan inom ramen för tilldelade medel. Prognoserna ska lämnas senast den 18 januari, 17 februari, 3 maj, 31 juli och 25 oktober 2017.

Myndigheten ska senast den 31 januari 2017 redovisa en arbetsplan för den anslagsfinansierade verksamheten för 2017. Arbetsplanen ska innehålla planerad produktion och planerade större förändringar i statistiken under året. Arbetsplanen ska även redovisa förändrade krav från EU och hur de hanteras.

Myndigheten ska ta fram statistik om det civila samhället i enlighet med regeringsbeslut (IJ2010/00137). Grunduppdraget för myndigheten är att ta fram och redovisa statistik utifrån FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper om icke vinstdrivande organisationer (ICNPO). Under 2017 ska åtgärder för att öka kvaliteten i satelliträkenskaperna prioriteras liksom arbetet med att förenkla och tillgängliggöra rapporteringen av statistiken. Samordning och utveckling av berörda statistikdatabaser bör ske, där så är lämpligt, i syfte att förbättra underlaget för statistiken. Utöver satelliträkenskaper ska myndigheten redovisa statistik som beskriver den ekonomiska relationen mellan den offentliga sektorn och det civila samhällets organisationer samt statistik som beskriver befolkningens deltagande i det civila samhället. Myndigheten ska under 2017 publicera senast aktuella statistik om det civila samhället. Redovisning av uppdraget, inklusive ekonomisk redovisning, ska göras i samband med årsredovisningen för 2017.

Resultat

Användarråden förankras förändringar i statistiken och de ger SCB kunskap om nya och förändrade statistikbehov. Se sid. 42–44

Utgiftsprögnos har redovisats i Hermes i enlighet med uppdraget. Redovisas inte på annan plats i årsredovisningen.

Arbetsplanen för 2017 levererades den 31 januari. Redovisas inte på annan plats i årsredovisningen.

Den 11 december 2017 publicerades statistik över det civila samhället för redovisningsår 2015. Det gjordes den här gången i form av en statistiknyhet samt i SCB:s statistikdatabas.”. Se sid. 22

Mål

Myndigheten ska inom ramen för sin instruktionsenliga uppgift bidra till Sveriges genomförande av Agenda 2030. Som en del av underlaget i Sveriges rapportering om genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling vid FN:s High Level Political Forum (HLPF) i juli 2017 ska myndigheten lämna ett underlag. Myndigheten ska i underlaget kortfattat redovisa hur verksamheten i relevanta delar bidrar till genomförandet av Agenda 2030 med dess mål och delmål. Myndigheten ska vidare kortfattat redovisa hur myndigheten med utgångspunkt i sin kärnuppgift arbetar för att, i relevanta delar, integrera de tre dimensionerna av hållbarhet (den ekonomiska, sociala och miljömässiga). Uppdraget ska rapporteras senast den 31 mars 2017 till Regeringskansliet (Finansdepartementet).

Resultat

I slutet av mars redovisade SCB underlag om myndighetens bidrag till genomförandet av Agenda 2030 till regeringen. Under våren gjordes en första redovisning av statistik för uppföljning av delmålen. I slutredovisningen av regeringsuppdraget, som redovisades till regeringen i oktober, lämnades också ett antal förslag kring hur den löpande statistiska uppföljningen av Agenda 2030 kan genomföras i Sverige. Se sid. 22–23

Myndigheten ska lämna uppgifter om tillgänglighet samt könsuppdelning m.m. enligt 13 och 14 §§ förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Den kartläggning av könsuppdelning av statistiken som genomförs under 2016 ska under 2017 utgöra underlag för en återkoppling från myndigheten till statistikansvariga myndigheter. Återkopplingen ska ha två syften; dels att förmedla resultaten till berörda statistikansvariga myndigheter, dels att inhämta information om bakomliggande orsaker till att statistiken inte alltid redovisas könsuppdelad. Omfattningen av återkopplingen beslutas av myndigheten och styrs av erfarenheter från tidigare genomförda uppföljningar av könsuppdelning av statistiken.

Resultatet från kartläggningen av könsuppdelning av den individbaserade officiella statistiken presenterades i rapporten Sveriges officiella statistik – årlig rapport för 2016. Under 2017 har en återkoppling gjorts till samtliga berörda myndigheter. Den fördjupade återkopplingen gjordes till de delar av SCB som under tidigare år inte fått en återkoppling. Av de knappt 1000 SSD-tabeller som ingick i 2016 års kartläggning lämnade 89 procent möjlighet till uttag av könsuppdelad statistik och i exceltabellerna, som var drygt 400 till antalet, var statistiken könsuppdelad i 95 procent av fallen. Samtidigt redovisades under året mer än 500 tabeller och diagram i rapporter av olika slag. Av dessa var drygt hälften könsuppdelade. Se sid. 23

Myndigheten ska utreda möjligheterna att publicera de definitiva årsberäkningarna i samband med att kvartalsberäkningen för det första kvartalet publiceras, normalt i slutet av maj varje år. Myndigheten ska även utreda konsekvenserna av en sådan tidigareläggning. Uppdraget ska redovisas senast 30 juni 2017 till Regeringskansliet (Finansdepartementet).

Uppdraget rapporterades till regeringen i juni och i rapporten konstateras att det är möjligt att tidigarelägga publiceringen av de årliga nationalräkenskaperna från och med 2020. Nationalräkenskaperna skulle då kunna publiceras i maj, vilket är en uppsnabbning med drygt tre månader jämfört med idag. Se sid. 24

Mål**Resultat**

Myndigheterna ska bidra till regeringens satsning på moderna beredskapsjobb i staten som införs successivt fr.o.m. 2017 och som syftar till att sysselsätta minst 5 000 personer 2020. För 2017 bör omfattningen uppåga till minst 500 personer. Myndigheterna ska eftersträva att anställa personer som står långt från arbetsmarknaden inklusive nyanlända för att utföra enklare arbetsuppgifter vid myndigheten. Statistiska centralbyrån ska lämna in en redovisning till Statskontoret senast den 1 augusti 2017 enligt instruktion från Statskontoret.

Regelverket och ersättningen för de moderna beredskapsjobben ska motsvara de villkor som gäller för den subventionerade anställningsformen extratjänster, som handläggs och betalas ut av Arbetsförmedlingen. Arbetsförmedlingen och Arbetsgivarverket har i uppdrag att bistå med stöd till myndigheterna inom sina respektive ansvarsområden i detta arbete.

SCB ska redovisa Arbetskostnadsindex (RAM) till regeringen (Finansdepartementet) senast 1 februari 2017.

Myndigheten ska leverera mikromaterial till Regeringskansliet enligt särskild överenskommelse.

Myndigheten har i enlighet med tidigare uppdrag om jämställdhetsintegrering redovisat en plan för hur myndigheten avser bedriva arbetet med jämställdhetsintegrering under 2017 och 2018 i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska mälen (skr. 2016/17:10). Redovisning av aktiviteter och resultat ska ske i myndighetens årsredovisningar för 2017 och 2018.

Myndigheten ska leverera data från nationalräkenskaperna och Arbetskraftsundersökningarna till Konjunkturinstitutet på den överenskomna detaljnivå och i det format som är anpassat till Regeringskansliets (Finansdepartementets) behov. Samråd ska ske med Konjunkturinstitutet om formerna för dataleveranserna.

Som en följd av genomförandet av omlokaliseringens beslutet samt den övriga arbetsbrist som konstaterats har det inte funnits utrymme att bidra till regeringens mål på detta område. SCB har lämnat en redovisning till Statskontoret i enlighet med deras önskemål. Se sid. 13

AKI (RAM) redovisades till departementet enligt plan. Redovisas inte på annan plats i årsredovisningen.

SCB har levererat mikrodata enligt särskild överenskommelse med Regeringskansliet. Se sid. 22

SCB har påbörjat arbete med många av de aktiviteter som återfinns i handlingsplanen. Se sid. 23

SCB har levererat data från NR och AKU till Konjunkturinstitutet på den överenskomna detaljnivå som är anpassad till Finansdepartementets behov. Se sid. 22

Mål

Myndigheten ska, enligt tidigare uppdrag i regleringsbrev för 2016, utveckla metoder för att inkludera värdet av ekosystemtjänster i miljöräkenskaper genom att bland annat sammanställa befintliga uppgifter om kopplingar mellan mark- och vattenanvändning, ekonomisk utveckling och biologisk mångfald. Uppdragets redovisningstidpunkt ändras till den 31 januari 2017. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Miljödepartementet med kopia till Finansdepartementet).

Resultat

En slutrapport avseende uppdraget levererades den 31 januari. Resultat presenterades också vid ett seminarium på Miljödepartementet. Se sid. 24

Myndigheten ska ta fram och sammanställa statistik över cirkulär migration till och från Sverige. Uppdraget har sitt ursprung i de förslag som presenterades i slutbetänkandet från Kommittén för cirkulär migration och utvecklings förslag och framåtblick (SOU 2011:28). En förstudie har genomförts inom ramen för den kartläggande studien Migrationsstatistik i Sverige: nuläge, behov och förslag till förbättringar, som myndigheten genomförde på uppdrag av regeringen 2014. Syftet med uppdraget är främst att förbättra statistiken över migrationsmönster till och från Sverige och att förbättra möjligheterna till kohortstatistik inom området. I uppdragets genomförande ska myndigheten samråda med Regeringskansliet (Justitiedepartementet).

Under året har statistik om utbildning och inkomster avseende de cirkulära migranterna tagits fram. Statistiken publicerades i början av 2018. Under året har också två nya tabeller lagts ut i SSD, tidserierna har förlängts till att omfatta tio år och statistiken har översatts till engelska. Statistiken har också presenterats på två internationella konferenser. Se sid. 24

Sammanställning av nyckeltal om SCB

	2015	2016	2017
Totala intäkter (mnkr) varav	1 082	1 121	1 084
– anslagsintäkter	560	597	566
– avgiftsintäkter och andra intäkter än anslag	521	525	519
Andel av avgiftsintäkter avseende officiell statistik från andra statistikansvariga myndigheter (%)	25	25	25
Totala kostnader (mnkr)	1 079	1 130	1 102
Punktlighet i publiceringen (%)	98	98	99
Kostnad för uppgiftslämnandet (mnkr)	451	404	387
Uppgiftslämnarnas kostnader (förändring jämfört med föregående år i mnkr) ¹	-36	-11	-13
Statistikdatabasen			
– antal uttag (1000-tal)	1 092	1 174	1 265
– antal tabeller	3 548	3 794	3 926
Webbplatsen - antal besök (1000-tal) ²	8 688	6 332	8 654
Kundnöjdhet i avgiftsfinsanierade verksamheten:			
– Leveransenkäten (7-gradig skala)	6,0	6,2	6,3
– Nöjd-Kund-Index ³ (10-gradig skala)	–	8,0	–
Allmänhetens förtroende (mycket eller ganska stort förtroende) (%)	–	–	43 ⁴
Antal registerutdrag enligt Personuppgiftslagen (PUL)	77	89	86
Produktivitetsförändring (%)	2,0	-1,3 ⁵	5,8

1) Förändringen är beräknad på en justerad uppgift för föregående år.

2) Innehållsmässiga och tekniska förändringar medför att jämförelser över åren gällande besöksstatistiken är svåra att göra

3) Nöjdkundindex är en webbenkät riktad till ett antal kunder och genomförs vartannat år.

4) Ny undersökning vilket medför att jämförbara värden saknas för 2015-2016.

5) Reviderad uppgift

Ledamöter i råd och nämnder

SCB instruktionen, förordningen (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån, reglerar insynsrådet, vetenskapliga rådet och Rådet för den officiella statistiken.

INSYNSRÅDET

Efter att förordnandet för insynsrådets ledamöter gick ut 2016-08-31 har inga nya ledamöter utsetts av regeringen.

SCB:S VETENSKAPLIGA RÅD

Uppgifterna för vetenskapliga rådet avser läget 2017-12-31.

- Joakim Stymne, ordförande, SCB
- Lilli Japec, SCB
- Prof. Jan Björnstad, Statistisk sentralbyrå
- Prof. Sune Karlsson, Örebro universitet
- Prof. Frauke Kreuter, University of Maryland
- Prof. Xavier de Luna, Umeå universitet
- Prof. Lars Lyberg, Stockholms universitet
- Prof. Daniel Thorburn, Stockholms universitet
- Prof. Thomas Laitila, SCB, adjungerad ledamot
- Prof. Julia Lane, Wagner School, NYU
- Prof. Natalie Shlomo, University of Manchester
- Prof. Geert Loosveldt, University of Leuven
- Prof. Annette Jäckle, University of Essex

RÅDET FÖR DEN OFFICIELLA STATISTIKEN

Ledamöter i Rådet för den officiella statistiken 2017-12-31:

- Joakim Stymne, ordförande, SCB

Permanenta ledamöter:

- Ann-Marie Begler, Försäkringskassan
- Herman Sundqvist, Skogsstyrelsen
- Olivia Wigzell, Socialstyrelsen
- Erik Brandsma, Statens energimyndighet
- Leif Denneberg, Statens jordbruksverk
- Peter Fredriksson, Statens skolverk

Roterande ledamöter:

- Nina Cromnier, Kemikalieinspektion, t.o.m. 2017
- Urban Hansson Brusewitz, Konjunkturinstitutet t.o.m. 2017
- Gunilla Herdenberg, Kungliga Biblioteket, t.o.m. 2018
- Carina Gunnarsson, Medlingsinstitutet, t.o.m. 2018
- Sverker Härd, Myndigheten för kulturanalys, t.o.m. 2019
- Sonja Daltung, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, t.o.m. 2019

NÄMNDEN FÖR KONSUMENTPRISINDEX

Uppgifterna för Nämnden för konsumentprisindex avser läget 2017-12-31.

- Cecilia Hertzman, ordförande, SCB
- Magnus Häll, SCB
- Mårten Löf, Sveriges Riksbank
- Jesper Johansson, Sveriges Riksbank
- Marcus Mossfeldt, Konjunkturinstitutet
- Tommy Lowén, Pensionsmyndigheten
- Anders Eklund, Försäkringskassan
- David Edgerton, professor, Lunds universitet
- Hans Wijkander, Professor, Stockholms universitet
- Peter Vikström, Konsumentverket
- Stefan Palmqvist, Finansinspektionen
- Sune Karlsson, professor, Örebro universitet
- Randi Johannessen, Statistisk sentralbyrå
- Marcus Widén, Finansdepartementet
- Erik Spänberg, Finansdepartementet
- Jörgen Dalén, fil. dr, Statistikkonsult

NÄMNDEN FÖR BYGGNADSINDEX

Uppgifterna för Nämnden för byggnadsindex avser läget 2017-12-31.

- Marie Haldorson, ordförande, SCB,
- Roger Gustafsson, Boverket
- Tommy Lennberg, Byggherrarna
- Roger Pohjanen, Riksbyggen
- Göran Tinglöv, Svenska Byggnadsarbetareförbundet
- Fredrik Isaksson, Sveriges Byggindustrier
- Petter Jurdell, SABO
- Hans Eriksson, Entreprenörföretagen/ Företagarna
- Han-Suck Song, Kungliga Tekniska Högskolan
- Hans Heldring, Installationsföretagen Service i Sverige AB

Intern styrning och kontroll

SCB:s avdelningschefer har i samband med helårsuppföljningen lämnat skriftliga intyganden och redovisat en sammanfattande bedömning om den interna styrningen och kontrollen för den verksamhet de ansvarar för. Intygandet från avdelningscheferna kompletterades med ytterligare en punkt där avdelningschef intygar att hen har informerat gd om kända brister i regelefterlevnad och misstänkta eller konstaterade oegentligheter. Den årliga ISK-enkäten kompletterades med en fråga kring att säkerställa att personalen har fått information om de styrdokument de berörs av.

Samtliga avdelningar bedömer att den interna styrningen och kontrollen är betryggande. Från avdelningarna har för varje tertial lämnats en skriftlig rapportering av verksamhetens resultat samt rapporter med uppföljning avseende riskutvecklingen och vidtagna åtgärder. Åtgärder för att komma tillräffa med identifierade kritiska risker och brister har vidtagits.

INTERN KONTROLLMILJÖ

Rättsliga förhållanden

Datainspektionens granskning av en undersökning, som SCB återkommande genomfört på uppdrag av Stockholms läns landsting, resulterade i december 2016 i ett föreläggande att SCB måste upphöra med insamlingen av data då rättsligt stöd att hantera de insamlade personuppgifterna saknades. SCB överklagade Datainspektionens beslut till förvaltningsrätten då SCB anser att rättsläget är oklart. SCB:s bedömning är att behandlingen av känsliga personuppgifter är nödvändig och att samhällsintresset av de aktuella statistikprojekten klart väger över den risk för otillbörligt intrång i enskildas personliga integritet som behandlingen kan innehåra. SCB vidtog därför åtgärder för att inhämta nödvändigt stöd. Regeringen beslutade i januari 2018 om ändring i förordning (2001:100) om den officiella statistiken som gäller per den 15 februari 2018.

Organisationsanpassningar

Regeringen beslutade den 27 april 2017 att delar av SCB:s verksamhet framför allt stöd- och stabsverksamhet, samt sätet, skulle flyttas till Örebro. Även annan verksamhet skulle prövas. Den 22 maj beslutade vikarierande generaldirektör att verksamheten vid GD-stab utom rättssekretariatet, den Administrativa avdelningen utom arkivet, delar av Kommunikationsavdelningen, samt hela

avdelningen för Datainsamling från företag och organisationer ska omlokaliseras till Örebro. Dessutom ska hela verksamheten vid IT koncentreras i Örebro, men med en längre överflyttningstid. Detta har inneburit påfrestningar i organisationen och att utvecklingsarbete på några områden har fått skjutas framåt. Det har varit prioriterat att säkerställa statistikproduktionen och omlokaliseringen bedöms inte, sett till punktlighet eller kvalitet, påverkat denna negativt.

Översynen hur SCB arbetar med och organiserar insamlingsverksamheten från individer och hushåll resulterade i en ny organisation för avdelningen för Datainsamling från individer och hushåll. Översynsarbetet fortsätter också 2018.

En omorganisation, där ansvaret för samtliga ärenden avseende utlämnan av mikrodata för forskning, koncentreras till en enhet vid avdelningen för Befolknings- och välfärd och genomfördes 1 september 2017. Det innebar att verksamhet och personal från andra delar av SCB som ansvarat för utlämnan av mikrodata för forskning centraliseras i syfte att säkerställa en enhetlig och effektiv hantering.

Under året genomfördes det andra steget i implementeringen av en ny förvaltningsmodell genom att de fem återstående förvaltningsobjekten etablerades. Portföljstyrningen omfattar nu utvecklingsverksamhet och förvaltning. Processer för effektstyrning har också införts i syfte att stärka styrningen mot de behov av förändringar som finns och den önskade verksamhetsnytan.

RISKBEDÖMNING & KONTROLLÅTGÄRDER

Myndighetens strategiska risklista, som innehåller myndighetens övergripande risker, har genomgått översyn och förnyad värdering har genomförts av ledningsgruppen. Risklistan fastställdes av vikarierande generaldirektör i oktober och ingick som ett underlag i verksamhetsplaneringen för 2018. Därefter har en risk som relaterar till dokumentation, arkivering och gallring lagts till efter att brister på detta område identifierats. De kontrollåtgärder som vidtagits och som fortsätter vara aktuella under 2018 förväntas åtgärda dessa brister.

Med anledning av omlokalisering av verksamhet till Örebro upprättades en särskild risklista. Kontrollåtgärder

har genomförts integrerat med omlokaliseringen av verksamhet. Bedömningen är att de risker som identifierades i hög utsträckning har hanterats.

Myndighetens internkontrollplan, som innehåller säkerhetsrisker och regelefterlevnadsrisker, fastställs av säkerhetschefen. En riskworkshop hölls med styrgruppen för säkerhet där, utöver säkerhetschefen och biträdande säkerhetschefen, också cheferna för IT-avdelningen, Administrativa avdelningen och Personalavdelningen ingår. Kvalitén på och förankringen av riskanalysen bedöms ökat då flera av riskerna kopplar till dessa avdelningars verksamhet.

SCB:s riskmodell och dokumentationssystem har införts även i säkerhetsorganisationens särskilda riskanalyser under året.

Säkerhetsanalys

En säkerhetsanalys har slutförts under året. Myndigheter som omfattas av säkerhetsskyddslagstiftning ska vidta

förebyggande åtgärder för att skydda mot brott som kan hota rikets säkerhet. I analysen analyseras skyddsvärdens i verksamheten med avseende på rikets säkerhet. Säkerhetsanalysen utgör nu en utgångspunkt för myndighetens säkerhetsarbete. Som ett led i det systematiska informationssäkerhetsarbetet har därtill en extern analys genomförts. Den visar att SCB:s informationssäkerhet överlag är betryggande och ger även vägledning om hur det systematiska arbetet på området kan utvecklas.

INFORMATION & KOMMUNIKATION

Personalseminarier har genomförts vid två tillfällen under året där aktuella frågor tagits upp. Fältintervjuare och annan personal som inte kunde vara på plats hade möjlighet att delta via webben. I genomförandet av omlokaliseringsbeslutet hölls regelbundna chefsmöten, under en period varje vecka, i syfte att hålla alla informerade, hantera den oro och fånga upp de problem som beslutet skapade i organisationen.

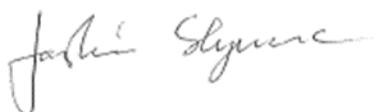
Årsredovisningens undertecknande

MITT STÄLLNINGSTAGANDE

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Örebro den 20 februari 2018

Joakim Stymne
Generaldirektör

Bilden av Sverige

Sveriges landyta uppgår totalt till omkring 41 miljoner hektar. Vatten är inte inräknat i denna areal. Av skogsmarken utgjordes drygt 22 miljoner hektar av produktiv skog. Det fanns strax över 3 miljoner hektar jordbruksmark, varav den absoluta merparten utgjordes av åkermark medan omkring 15 procent utgjordes av betesmarker.

Källa: *Markanvändningen i Sverige*

69 %

av Sveriges landareal är skogsmark.